Adakozzunk a repülő-alapra! Ára 24 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGÉSZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉLÉVRE 18 PENGŐ, HAVONTA 3 P.

(TRIANON 19.) 1938 SZEPT. 18, VASÁRNAP | KER. POLITIKAI NAPILAP | XLII. ÉVFOLYAM, 210. SZÁM

TELJES FELFORDULÁS ÉS POLGÁRHÁBORÚ CSEHORSZÁGBAN

Szudétanémet szabadcsapatok harcolnak már a brutális cseh katonai hordák ellen

A cseh munkanélküliek tüntetése Hitler mellett

Az egyesült magyar párt követeli a népszavazást

A prágai kormány már nem ura a helyzetnek

A csehországi német szociáldemokraták csatlakoztak a nemzeti szocializmushoz

A csehek kibirhatatlan terrorja elől menekülők tömegesen érkeznek Magyarországra

London, szeptember 17. MTI: A minisztertanácsot déli 1.27 órakor közel 2.5 órai tanácskozás után rövid ebédszünetre félbeszakították. A kabinet tagjai elszéledtek, s a kora délutáni órákban folytatták tanácskozásaikat. A japán ügyvivő a déli órákban a külügyi hivatalban járt.

London, szetpember 17. MTI: A miniszterek délután 3 órakor újabb minisztertanácsra ültek össze és 5.40 óra tájban távoztak a miniszterelnöki palotából.

A délelőtti és délutáni minisztertanács együttvéve 5 óra hosszat tartott.

A Press Assotiation megjegyzi, hogy délután kettes-hármas csoportokban távozó miniszterek látszólag elég jó hangulatban voltak. A délután folyamán Grandi gróf olasz nagykövet ismét a külügyi hivatalban járt. Chamberlain estefelé Kennedyt, az Egyesült Államok londoni nagykövetét fogadta, hogy az eddigi gyakorlatnak megfelelően továbbra is tájékoztassa a válság mozzanatairól.

Hivatalosan jelentik: Chamberlain miniszterelnök és lord Halifax külügyminiszter

vasárnap délelőtt 11 órakor fogadják a miniszterelnöki palotában Daladier miniszterelnököt és Bonnet külügyminisztert.

A felvidéki magyarság önmaga akarja sorsát intézni

Pozsony, szeptember 17. Az egyesült magyar párt törvényhozói klubja, mint a Csehszlovákiában élő magyar nép törvényes képviselete szombat délután Pozsonyban tartott ülésén foglalkozott a cseh köztársaság politikai helyzetével, az esettel kapcsolatos európai feszültséggel, valamint az általa képviselt magyar népcsoport sorsával és a következő határozatot hozta a magyar nép és az egész világ közvéleményének tudomására:

A csehszlovákiai magyar népcsoport sohasem hagyott kétséget az iránt, hogy részese kíván lenni mindazoknak a jogoknak, amelyek minden nemzetet, vagy nemzetcsoportot isteni és emberi erkölcsi törvények szerint megilletik. A Wilson elnök által hirdetett alapelveket, amelyeket az önrendelkezés fogalma foglal magában, e népcsoport nem gyakorolhatja és meg volt fosztva attól a lehetőségtől is, hogy az új államkeret alkotmánytörvényének megalkotásánál különleges érdekeit érvényesíthesse. A magyar népcsoport mégis 20 éven át a tényleges körülmények számbavételével teljesítette nehéz állampolgári kötelességét.

Most 20 év elmultával ismét meg kell állapítani, hogy az államhatalom birtokosai sohasem mérlegelték kellő gondossággal a különböző népcsoportok s köztük a magyarság érdekeit, sőt elhatározásaikkal kizárólag a cseh nemzeti állam eszméjét szolgálták. Ez a politika elhibázott volt s ma olyan helyzetet teremtett, hogy a csehszlovák köztársaság belügyei megszűntek belügyek lenni s áttolódtak egy olyan síkra, amely az európai politika és világbéke kérdését jelentik.

Hatalmas törekvés indult el különösen a brit birodalom kezdeményezésére, amely azt célozza, hogy a csehszlovák köztársaság problémá komplexusát békésen oldják meg.

Felelősségünk népünkkel szemben, felelősségünk jelenlegi államunk felé azt kívánja, hogy őszinte nyilt, egyenes szóval fogalmazzuk meg álláspontunkat. A csehszlovákiai magyar népcsoport önmaga kívánja kezébe venni sorsának intézését, e célból szükség van arra, hogy biztosítsák részére az önrendelkezés jogát.

Mi, magyarok ellene vagyunk minden olyan megoldásnak, amely erőszak eszközével kívánja az új becsületes élet alapjait lerakni. Meg vagyunk róla győződve, hogy nemzet és nemzet megértésének vannak más, békés eszközei is. Az önrendelkezési jogot és a népszavazást ilyen eszköznek tekintjük. Az igazság erejébe vetett mély meggyőződés diktálta határozatunkat és azt a béke szellemében kívánjuk érvényesíteni.

A magyar kormány a népszavazás mellett

Budapest, szeptember 17. MTI. Az egyesült magyar pártnak pozsonyi határozatával kapcsolatban hivatalos helyről a következőket jelentették ki:

A Csehszlovákiában élő magyarságnak hivatott képviselői ma hallatták szavukat. Az ő szavuk az egész magyarságé. Magyarország külpolitikája mindig az igazságos elrendezés szükségességét hangoztatta A magyar nemzet elvárja, hogy ez igazságos elrendezés s az ennek előfeltételeit alkotó önrendelkezési jog gyakorlati érvényesülésre fog jutni. A magyar kormány külpolitikájának eszközeit igénybe vette s igénybe veszi, hogy ez a jogos követelés a csehszlovák békés megoldásnál érdekelt nemzetiségek valamennyie tekintetében érvényre jusson.

Budapest, szeptember 17. Komáromi jelentés szerint Csalóközből magyar földre menekült lakosok elkeseredetten panaszkodnak az utóbbi napok elviselhetetlen terrorja miatt.

A cseh katonai hatóságok úgy bánnak a magyar őslakossággal, mintha a Csalóköz meghódított ellenséges tartomány lenne.

Házkutatásokkal, rekvirálásokkal zaklatják a lakosságot s az asszonyokat s gyermekeket sem kímélik. Aki állampolgári jogaira hivatkozik annak sorsa még keservesebb, mert szinte

elképzelhetetlen brutalitásnak van kitéve.

Balassagyarmatról jelentik, hogy ma reggel egy szlovák altiszt több szlovák katonával magyar földre menekült. Kihallgatásuk során hangoztatták, hogy minden szlovák katona az ő példájukat követné legszívesebben, mert

a szlovákok nem hajlandók a cseh uralomért harcolni.

Elmondták azt is, hogy a csehek az elfogott magyar legénységet azzal próbálják befolyásolni, hogy a magyaroknak a németek ellen harcolniok kell, mert Németország Csehszlovákia után Magyarország ellen fog támadni. A legénység nemzetiségekre való tekintet nélkül részben derültséggel, részben felháborodással fogadja a híreket.

Menekülés a cseh terror elől

Sátoraljaújhely környékére mind nagyobb tömegekben menekül át magyar területre a vidéki lakosság. Elkeseredetten panaszkodnak az erőszakoskodások miatt, amelyekkel

a cseh hatóság és a felvonultatott légionisták minden látható ok nélkül elnyomni igyekeznek a magyarság legelemibb életnyilvánulásait is.

Az elviselhetetlen nyomás nemcsak a magyarokra nehezedik, de a szlovákokra és ruténekre is.

Az elkeseredés minden pillanatban kirobbanásra vezethet.

A határra rendelt szlovák és szudétanémet csapatok számos katonája, valamint igen sok hadimunkára behivott rutén magyar területre jött át.

Ungvárról érkező jelentés szerint a ruszinszkói őslakosság, különösen a ruszinok mozgalmat indítottak meg, hogy

a békeszerződésben biztosított önrendelkezési jogokat érvényesíthessék.

A politikai vezetők igen élénk tevékenységet fejtenek ki ebben az irányban s hangoztatják, hogy a szudétanémet kérdés rendezésével kapcsolatban most már a rutén föld kérdéseinek is haladéktalanul meg kell oldódnia. Mértékadó körök véleménye szerint a mai helyzet tovább nem tartható fenn. A ruszinok követeléseiket igen erélyes formában hozták az illetékes tényezők tudomására s hangoztatták, hogy

ha a cseh hatóságok továbbra is elutasító magatartást tanusítanak a russzin nép legelemibb jogaival s igényeivel szemben, ez belátlatatlan következményekkel járhat.

A legkomolyabb formában tudtára adták a rend fenntartásáért felelős tényezőknek, hogy a russzinszkói lakosság elégedetlensége és elkeseredése ma már alig fékezhető és attól lehet tartani, hogy súlyos kirobbanások formájában fog megnyilatkozni.

A csehek szörnyü terve

Boroszló, szeptember 17. Német TI: A cseh katonai behivóparancs elől német területre menekült szudétanémetek a következőket közölték: Cseh részről teljesen nyiltan bejelentették, hogy

komoly háborús viszály esetén a szudétanémeteket a legelső vonalba küldenék, hogy ott a németekre tüzeljenek.

Ha pedig menekülni akarnának, hátuk mögött tüzelésre álló cseh csapatok várnák a visszaözönlő szudétanémeteket.

Berlin, szeptember 17. Égerből jelentik a Német TI-nak:

Pfortner Schlappenhofi szudétanémet pártbizalmit a szombatra virradó éjjel cseh őrjárat elvitte hazulról, mégpedig azzal az indokolással, hogy mint a szudétanémet párt vezetőségi tagját a prágai börtönbe szállítják. Röviddel a helység elhagyása után felszólították, hogy menjen néhány lépést előre, a következő pillanatban

több lövés dördült el és Pfortner holtan rogyott össze. A cseh járőr hátulról lelőtte.

Az esetet több szudétanémet figyelte meg.

Prága a végsőkig feszíti a hurt

Prága, szeptember 17. A cseh sajtó egyöntetűen állástfoglal a szudétanémet népszavazás ellen. A lapok erélyesen tiltakoznak az ellen is, hogy a szudétanémet területet Berlin más módon is határolja. Kijelentették, hogy a csehek elszántan állják a harcot és hangsúlyozzák, hogy a cseh-német válságot nem oldhatják meg a nagyhatalmak értekezletén, mert ezt a válságot csakis kizárólag Prágában lehet megoldani. A Cseszke Szlovo hangsúlyozza, hogy a prágai kormány semmi körülmények között sem egyezhet bele a népszavazásba.

Benes kiszolgáltatta magát a kommunistáknak

Róma, szeptember 17. A Giornale D'Italia mai számában ezeket írja: Benes kiszolgáltatta magát a kommunistáknak és felborította a béke megtartására irányuló nemzetközi mozgalom végső lehetőségét. Németország nagyfokú felelősségérzetének köszönhető, hogy a példátlan kihívások ellenére mindeddig nem történt helyrehozhatatlan esemény.

Prága, szeptember 17. A lapok híradása szerint hétfőn délelőtt 11 órára összehívták a prágai parlament állandó bizottságát. A bizottság tudvalevőleg olyankor ül össze, amikor a parlament szünetel. A bizottság törvényerejű határozatokat hozhat.

A csehországi német szociáldemokraták csatlakozása a nemzeti szocializmushoz

Berlin, szeptember 17. Aussigból jelentik a Német TI-nak: Szombaton Aussig, Brüx, Reichenberg, Gabloncz és Warmdorf kerületekben a német szociáldemokraták és ifjúsági szervezetük határozatot hoztak, amely a következőket mondja:

— Mi a csehországi német szociáldemokratapárt vezetői és tagjai hazánk legnagyobb veszedelmének órájában kijelentjük, hogy minden osztálykülönbséget és eddigi ellentétet félretéve kezet akarunk nyujtani néptársainknak azzal az erős elhatározással, hogy a veszély órájában nem tagadjuk meg a vér szavát és velük együtt akarunk küzdeni hazánk szabadságáért és önrendelkezési jogunkért. Amikor Németországban 1933-ban a nemzeti szocializmus győzedelmeskedett, mi fassisztaellenes létünkre ennek a birodalomnak legnagyobb ellenségei lettünk. Mint becsületes német munkásoknak azonban ma már el kell ismernünk, hogy a német birodalom legalább is a munkanélküliséget megszüntette és a munkások szociális helyzete olyan szinvonalat ért el, amelyet nekünk is legnagyobb mértékben el kell ismernünk. Hazánk ma a legnagyobb veszélyben forog. Döntenünk kell. Társaink! Mint munkás németek álljatok hazánk és gyermekeink jövője érdekében ünnepélyesen a nép és a haza mellé.

Henlein útja

Berlin, szeptember 17. Falkenauból jelentik a Német TI-nak: Henlein Konrád szombaton Égerből jövet látogatást tett Falkenau városában.

Berlin, szeptember 17. Aschból jelentik a Német TI-nak: A szudétanémet párt sajtóirodája ezeket közli: A prágai kormány péntek éjszaka bejelentette a szudétanémet párt működésének megszüntetését. A szudétanémet párt ezzel kapcsolatban ezeket állapítja meg:

1. A prágai rendelkezés törvényellenes.

2. Minthogy a betiltás törvénytelen, hatálytalan is.

3. A párt tevékenység megszüntetése ténylegesen is hatálytalan, mert a szudétanémetség politikai szervezete nem fogadja el olyan kormányzat előirásait, amely már magát is rég törvényen kivül helyezte. A szudétanémet párt valamennyi tisztségviselője és tagja, továbbra is követi a rádión adott utasításokat.

Oláhország a zsidóság beözönlése ellen

Bukarest, szeptember 17. A Neamul Romanesc közigazgatási intézkedéseket sürget a kormány részéről, hogy meggátolja a most Csehszlovákiában kelepcébe szorult zsidók esetleges beözönlését Oláhországba.

Prága, szeptember 17. Benes elnök ma délelőtt fogadta a cseh történelmi arisztokrácia képviselőjét. Kinski gróf a küldöttség vezetője biztosította az elnököt az arisztokrácia államhüségéről.

A francia miniszterelnök és külügyminiszter ma érkezik Londonba

Páris, szeptember 17. Az angol miniszertanács meghivására Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter azt válaszolta, hogy holnap reggel 8 órakor Párisból Londonba indul.

Prága, szeptember 17. Eisenlehr Németország prágai követe ma délelőtt Berlinbe utazott. Csehország berlini követe jelenleg Prágában tartózkodik.

London, szeptember 17. Daladier francia miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter vasárnap reggel 9.15 órakor érkezik Croydonba, hol Chorbin francia nagykövet várja őket. A francia kormány tagjai londoni látogatásuk során Chamberlain és Halifaxor kívül még más angol miniszterrel is találkozni fognak.

Páris, szeptember 17. Még nem tudják, meddig fog tartani a miniszterelnök s külügyminiszter londoni útja. Daladier és Bonnet azonban úgy gondolja, hogy hétfőn reggel már visszatérnek. Valószínű, hogy visszaérkezésük után azonnal minisztertanács lesz.

A francia vörösök a béke ellen

Páris, szeptember 17. A nemzetközi válság jelentékeny kihatással volt a francia belpolitikai életre s hozzájárult az ellentétes erőtényezők lablis egyensúlyán nyugvó és igen bonyolult belső helyzet tisztázásához. Az a többség, amely jelenleg bizalommal viseltetik Daladier miniszterelnök külpolitikája iránt, összetételét illetően lényegileg azonos az egykori baloldali kartelltöbbséggel.

Daladier és Bonnet külpolitikai vonalvezetését a radikális párton kivül a szocialista unió pártja, továbbá a szocialista párt zöme is helyesli.

Azok a feltűnést keltő politikai cikkek, amelyek a Le Popolie hasábjain a hét folyamán Leon Blum aláírásával láttak napvilágot, kétségtelenné teszik, hogy a szocialisták siettek átevezni a mérsékelt vizeire s Blum fenntartás nélkül helyesli az angol kormány békekisérletét és egyben elismeréssel adózik Daladier okos és mérsékelt külpolitikája iránt.

A népfront szélsőbaloldali szárnyát alkotó szakszervezeti körök és kommunisták viszont élesen szembehelyezkednek a Chamberlain—Daladier-féle békediplomáciával és sajtójuk, amelyhez egyes mérsékelt tranyzatú csehbarát lapok is csatlakoznak, kíméletlen hangnemben bélyegzik meg a „bűnös berchtesgadeni alkudozást".

VIGSZINHÁZ
Ma 3, 5, 7, 9 órakor,
holnap 5, 7, 9 órakor
a legremekebb
új MAGYAR film
Nehéz apának lenni
PÁGER, SZELECZKY, MÁLY GERŐ, Egry Mária, Vaszary Piri, Csöpi Ferkó.

Kassa, szeptember 17. Szombat délelőtt detektívek jelentek meg az Egyesült Magyar Párt kassai irodájában. A detektívek magukkal hozták a kassai Henlein-párt egyik vezetőjét és a Magyar Párt főtitkárától követeltek egy levelet, amelyet állítólag a Henlein-párt annakidején hozzá intézett. A levél kiadását követelő detektívek házkutatással fenyegetődztek. A Magyar Párt főtitkára kijelentette, hogy semmiféle levélről nem tud, mire rövid kihallgatás után a detektívek eltávoztak.

A válság új fordulóponthoz érkezett

Páris, szeptember 17. Párisban úgy vélik, hogy közvetítő megoldásról a csehszlovák kérdésben többé aligha lehet szó. A válság új fordulóponthoz érkezett. Politikai körökben a helyzetet aggasztónak ítélik meg ugyan, de bíznak a francia-angol diplomácia erőfeszítésének sikerében és Daladier, valamint Bonnet londoni utazásában. Többen nyugtalanul vetik fel a kérdést, vajjon Csehszlovákia hajlandó lesz-e meghozni a szükséges új és előreláthatóan a cseh határok módosítását célzó áldozatokat. A szélső baloldal ismételten tiltakozik Csehszlovákia feldarabolása ellen.

A Duce ma beszél

Róma, szeptember 17. A világ érdeklődésének középpontjában vasárnap Trieszt városa áll, ahol Mussolini 11 órakor mondja el nagy beszédét.

A Tribuna londoni tudósítója megjegyzi, hogy Mussolini vasárnapi beszéde jó alkalmat ad a Ducenak arra, hogy újból és ünnepélyesen leszögezze Olaszország álláspontját a jelenlegi nemzetközi helyzetben.

Róma, szeptember 17. A Tribuna londoni tudósítójának jelentése rámutat arra, hogy a jelenlegi diplomáciai tevékenység legfontosabb jelensége az angol-olasz eszmecsere újbóli megindulása volt Grandi nagykövet és Halifax lord külügyminiszter közt Londonban, Ciano gróf külügyminiszter és Charles római-angol ügyvivő között Rómában.

A Magyar Reviziós Liga népszavazást követel

Budapest, szeptember 17. A Magyar Reviziós Liga elnöki tanácsa összes szervezetének megbízásából ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy az alábbi kiáltvánnyal fordulnak a világ sajtóján keresztül a világ minden népeinek lelkiismeretéhez:

„A Magyar Reviziós Liga a világ népeihez fordul és a 19 év óta cseh rabságban sinylődő elnyomott, több mint egymillió magyar számára a Wilson elnök által ünnepelyesen proklamált önrendelkezési jog alapján ugyanazt a megértést és emberi igazságot követeli, amelyet a szudétanémetek számára már elismert a világ közvéleménye. A Reviziós Liga a Duna völgyében ezeréves joggal élő 12 millió magyar nevében népszavazást követel a cseh rabságban szenvedő több, mint egymillió magyar részére azzal, hogy ezt haladéktalanul azonnal le kell folytatni, mégpedig pártatlan ellenőrzés alatt."

A Magyar Reviziós Liga elnöki tanácsa egyuttal a következő táviratot küldte Hitler kancellárnak, Mussolini miniszterelnöknek, Chamberlain, Daladier miniszterelnöknek és Felician Skladkovski lengyel miniszterelnöknek:

„A Magyar Reviziós Liga tisztelettel felhívja a figyelmet a csehszlovákiai magyar kisebbség helyzetére és az igazságos tartós európai és világbéke biztostíása végett az egész magyar nép nevében követeli a népek önrendelkezési jogának azonnali alkalmazását, az ezeréves Magyarországtól elszakított és a csehszlovák államhoz csatolt területen."

A magyar válogatott futballcsapatot visszarendelték Csehországból

Budapest, szeptember 17. MTI: A szeptember 18-án, vasárnap Prágában megtartandó cseh—magyar válogatott labdarúgómérkőzés elmarad. Az utolsó 48 órában cseh oldalról a határ katonai megszállásával Magyarországgal szemben indokolatlanul oly intézkedések tétettek, hogy a megváltozott helyzetre való tekintettel a labdarúgómérkőzés megtartása nem látszik időszerűnek. Ennek következtében *hivatalos helyről intézkedtek aziránt, hogy a magyar csapat Prágából visszatérjen.*

A magyar labdarúgócsapatot a prágai mérkőzés elmaradásáról szóló értesítés, amelyet a magyar követség táviratozott meg, a Böhmischtrübaui állomáson érte, mire nyomban elhagyták a vonatot és a menetrendszerű vonattal visszautaztak Budapestre.

Párisban torzsalkodnak a pártok

Míg a Moszkva közvetlen befolyása alatt álló és a háborúra izgató szélsőbaloldal azért hibáztatja Daladiert, hogy Franciaország katonai súlyát nem veti kellő erővel latba Csehszlovákia érdekében, addig a jobbközép pártjai attól tartanak, hogy a kormány túlságos messzire talált elmenni a katonarendszabályok útján és

eleve tiltakozást emelnek az ellen, hogy Daladier adott esetben a törvényhozás megkérdezése nélkül általános mozgósítást rendelhet el.

Az apró és torzsalkodó csoportokra taglalt jobb- és szélsőjobboldal véleménye a külpolitikai válsággal szemben megoszlik. A Prágával rokonszenvező Krilis képviselő az Epoque hasábjain hetek óta elkeseredett harcot hirdet a népszavazás gondolata ellen. Krillissel szemben Bailby a Le Jour főszerkesztője áll azoknak a jobboldali köröknek élén, akik a „Neusveiz" létrehozását és

a népszavazás elrendelését sürgeti. Bailby támadja Benest, amiért nem váltotta be 1919-ben tett ígéretét és elnyomta a gondjaira bízott kisebbségeket.

Mindent összevéve megállapítható, hogy a francia közvéleményre üdvös felvilágosító hatást gyaokrolt a hetek óta tartó csehszlovák válság. A lapok sok olyan adatot tárnak fel, amelyek a francia nép nagyrésze előtt ismeretlenek voltak. Noha Prága ügyét a közvélemény többsége továbbra is szívén viseli, mindamellett

egyre többen és többen értik meg, hogy az 1919-es békemű életképtelen s elhibázott alkotás

és a világbékét csak Európa új alapokon való átszervezése mentheti meg.

Esterházy Jánost a csehek nem engedték át a határon

Pozsony, szeptember 17. Esterházy János gróf, az egyesült magyarpárt ügyvezető elnöke szombaton délután szabályszerű útlevéllel Magyarországra akart utazni. Oroszvárnál

a cseh határ közelében elvették tőle útlevelét azzal a kijelentéssel, hogy csehszlovák állampolgárságú. 18—60 éves korú férfiak nem léphetik át a határt.

Esterházy János gróf hosszabb vitatkozás után visszakapta ugyan útlevelét, de a határról kénytelen volt visszafordulni.

Henlein elrendelte a szudétanémet szabadcsapatok felállítását

Berlin, szeptember 17. Aschból jelentik a Német TI-nek: Heinlein Konrád elrendelte, hogy a szudétanémetek szombaton hazájuk határán állítsák fel a „szudétanémet szabadcsapatot". A szudétanémet pártvezetőség ezzel kapcsolatban a következő rendeletet adta ki:

Szudétanémetek!

Heinlein Konrád 1933 október 1-én felhívott Benneteket, hogy tömörüljetek a szudétanémet hazai arcvonalba azzal a becsületes céllal, hogy a cseh néppel való igazságos kiegyezéssel biztosíthassátok a cseh államban élő németség életjogait.

A legutóbbi hetekben a hatalmon lévő csehek levetették álarcukat. A prágai kormány már nem ura a helyzetnek, a bolsevista-huszita elemekkel szemben Benes úr még ebben a pillanatban is hazug beállítással, csalárd módon ismerteti népével a helyzetet. Túlgyáva, semhogy beismerje a cseh parasztok és munkások előtt politikája

Nagy luxushangszóró
van az
uj Telefunken 239
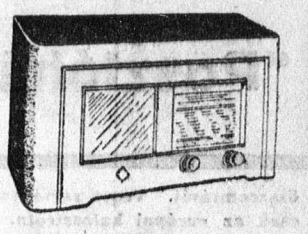
Rádióban.
TELEFUNKEN
Ha meghallgatja, meggyőződik róla.

BESZEREZHETŐ:
Soltész Kálvin-tér 2.

Részletre is beszerezhető:
Neumann József
cégnél. Piac-u. 27. Telefon 11-27

A fenti készüléket bemutatja:
Horváth Sándor
Rádió- Villamossági vállalata
HUNYADI-U. 22. SZÁM.
Telefon: 17—57.

Két szoba konyhás lakás
csillárberendezése
1 db. 3 + 1 lg. ebédlőcsillár
1 db. hálószobaampolna
1 db. konyhalámpa
6 db. villanykörte
complett felszerelve
P 38·50
METEOR · PIAC-U. 9.
EZEN ÁRUKKAL VISZONTELADÓKAT NEM SZOLGÁLUNK KI.

Az 1938—9 új tipusu összes
RÁDIÓKAT
bemutatja, az új tanévre
KERÉKPÁROKAT
ajánl olcsón, részletre
SOLTÉSZ KÁLVIN-TER 2

Őszi és téli
angol és belföldi
gyapjúszövet különlegességek
nagyválasztékban
FELDHEIM IMRE
"Posztóház"
SVETITS PALOTA

összeomlását. Végső reménysége már csak az európai katasztrófa. A következmények teljes tudatában, a gyülölettől eltelt soldateska egyenruhájába öltözött bolsevista-huszita hordákat szabadit a védtelen szudétanémetekre. Kimondhatatlan szenvedés ideje következett el szudétanémet hazánkra.

Néptársaim! Akik nem követtek el mást, csak kitartottak népi mivoltuk mellett, kénytelenek voltak elmenekülni a határon túlra, hogy meg ne öljék, vagy védtelen tuszként el ne hurcolják őket. Milliók vannak azonban a kegyetlen erőszaknak kiszolgáltatva. A legvégső szükség esete áll fenn, a népnek minden időben gyakorolt önvédelmi jogát vesszük tehát igénybe, amikor fegyverhez nyulunk és felállítjuk a szudétanémet szabadcsapatot.

A cseh munkanélküliek Hitler segitségét kérik

Ratibor, szeptember 17. Troppaui menekültek egybehangzó elbeszélése szerint Troppau városa katonai táborhoz hasonlit.

Szakadatalanul érkeznek csapatszállitmányok.

A tereken sürü sorokban ágyuk, harci kocsik és páncélos gépkocsik állanak. Az Otendorfi nagy lőszerraktárból csütörtök óta lőszerszállitmányok érkeznek a határmenti megerősitett állásokba. A városban csak csapatokat lehet látni. A polgári lakosság este 6 óra után alig merészel ki az utcákra, amelyeknek minden sarkán géppuskák állanak.

A határon többizben összetűzésekre került sor, amikor zárt csoportokban menekülő szudétanémetek átjöttek a német határon. Hermansdorfban a szudétanémet párt valamennyi tisztviselőjét, köztük 2 asszonyt letartóztattak. A rendőrtisztviselők jelentései alapján valószinünek tartják, hogy a pártvezetőket tuszként kezelik. Karvinban a munkanélküliség következtében igen nagy a nyomor.

A cseh munkanélküliek tüntetést rendeztek és szavalókórusban cseh nyelven ezeket kiáltották: Jöjjön Hitler, adjon munkát, hogy legyen mit ennünk!

Huszonkétezer menekült német földön

Drezda, szeptember 17. Német TI: A cseh üldözések elől német területre menekült szudétanémetek száma 27 ezerre emelkedett.

Waldsassen, szeptember 17. A birodalmi német területen szombatra virradó éjszaka Égerből nagy robbanásokat hallottak. Szombat reggel Waldsassenbe érkező menekülők elmondották, hogy az égeri cseh csapatok a szudétanémet párt épületét az éjszaka levegőbe röpitették. Eddig még meg nem erősitett jelentés szerint a német aknász-szövetség Éger és Francesbad között lévő Jahm emlékművét is felrobbantották a csehek. Königsbergben, ahol kedden a szudétanémet párt önkéntes védőszolgálata átvette és surlódás nélkül teljesitette a biztonsági szolgálatot, az elmult éjszaka 90 páncélkocsi érkezett.

A magyar rádió a szószártyáskodás ellen

Budapest, szeptember 17. A magyar rádió szerkesztősége szükségesnek tartotta ma különböző időpontokban a következő közlést beolvastatni a mikrofonba:

„A rádióhoz befutó telefonérdeklődések azt mutatják, hogy sokan vannak, akik a mai külpolitikailag mozgalmas időkben a legképtelenebb ostobaságokat a rádióra való hivatkozással terjesztik. Természetes, hogy a rádió minden kérdezősködésre készséggel adott és ad felvilágositást, de szükségesnek tartja a közönség figyelmét felhivni a következőkre: A rádióra való hivatkozás sokszor történik olyanok részéről is, akik a rádiót nem is hallgatták, vagy egyes híreknek csak egyrészét hallották, félreértették és közlési ingerükben, amelyeknek formái a traccsolástól kezdve a pletykán át a rémhirterjesztésig legkülönbözőbb alakban jelentkeznek, szószátyárkodásukat a rádió szavahihetőségével akarják fedezni. A magyar közönséget és rádióhallgatókat, akik eddig oly példátlanul megőrizték nyugalmukt, felkérjük tehát, hogy amennyiben előttük bárki rádióra való hivatkozással ostobaságokat beszél: tegyék fel neki a kérdést, melyik rádióállomásról, milyen hullámhosszon és milyen időpontban hallották a kérdéses hirt. A válaszból legtöbbször mindjárt meggyőződhetnek arról, hogy az illető nem hallgatta, vagy nem a magyar rádiót hallgatta. Más személyre való hivatkozásnál érdemes mindig megkérdezni az illető személy nevét. A közönségnek nem szabad elfeledni, hogy az emberi gyengeségből eredő hitvány szószátyárkodás mellett tudatos rosszakarat is érvényesülhet s aki e hirek terjesztésében könnyelmüen jár el, az hamis hirterjesztés szolgálatában áll. Ezt pedig a csacsogókról sem lehet feltételezni.“

Tűzifa - szén
szükségletét
a legolcsóbb napi áron
Vágó József
tüzifa és szénkereskedésében
szerezheti be.
Margit fürdő mellett.
Telefon: 10-24.

A cseh kormány tiltakozása a határőrök elhurcolása miatt

Prága, szeptember 17. A cseh kormány berlini követe útján szombaton tiltakozott Berlinben a Schwaderbachból a birodalmi német területre elhurcolt cseh határőrök fogvatartása ellen és követelte azok haladéktalan szabadonbocsátását és fegyverzetük visszaszolgáltatását. A cseh követ egyben tiltakozást jelentett be cseh állampolgároknak több német birodalmi városban történt letartóztatása ellen.

LAPZÁRTAKOR:

Budapest, szeptember 17. Pozsonyból érkező hirek szerint a hatóságok lázasan készülnek a város elhagyására.

A tartományi hivatal főnöke már elutazott.

A felsőbb bíróság és a rendőrigazgatóság is megtett már minden intézkedést a gyors intézkedésre. Sietősen csomagolnak az állami hivatalnokok. Gyors ütemben folyik tovább a cseh tisztviselők családtagjainak és gyermekeinek visszaköltöztetése a történelmi határon belüli területekre. A szállitókat teljes mértékben igénybe veszik és a készülődés olyan nagy, hogy ládát már nem lehet kapni a pozsonyi kereskedőknél.

London, szeptember 17. A Press Association irja: A tények ismerete hijján nem lehet tudni, milyen problémák várnak holnap az angol és francia államférfiakra, de általában a következő kérdések merülnek fel:

1. Lesz-e népszavazás a szudétanémet vidéken. 2. Felmerül-e az a követelés, hogy a szudéták földjét engedjék át Németországnak. 3. Fenyeget-e az a veszedelem, hogy az események kirobbanása megsemmisitheti Chamberlain és munkatársai békementő eljárását.

Berlin, szeptember 17. Gablonzból jelentik a Német TI-nek: Gablonzban még mindig a legnagyobbfokú idegesség tapasztalható. A szudétanémetek minden lehetőt megtesznek családjuk és vagyonuk biztonságának megóvására. A kommunisták és csehek fegyveresen cirkálnak az utcákon.

Prága, szepember 17. A kormány szombaton elhatározta, hogy a köztársaság egész területén rendkivüli intézkedéseket léptet életbe, amelyeknek érvényét egyelőre három hónapban szabták meg.

Varsó, szeptember 17. MTI: A cseh köztársaság területén élő lengyelek jogaiért küzdő bizottság ma Kattowiceban kiáltványt tett közé. A bizottság felhiv minden társadalmi szervezetet s felhivja a lakosságot, hogy vegyen részt a tüntető nagygyülésen, amelyet Kattowicében tartanak szeptember 19-én, ezzel a jelszóval: „A tesseni Sziléziában élő testvéreinkért!“

Pozsony, szeptember 17. Az első ukrán nemzeti bizottság központi tanácsa Ungvárott határozatot hozott, amelyben megállapitja, hogy a rutén föld önkormányzata egy lépéssel sem haladt előre. A nemzeti tanács elhatározta, hogy megszakitja a prágai kormánnyal folytatott tanácskozásokat.

Glatz, szeptember 17. Német TI: Szombaton ismét

5 egyenruhás teljesen felfegyverzett tót katona érkezett Glatzba.

Kijelentették, hogy czéljuk csupán az, hogy Csehországért vásárra vinni bőrüket.

Varsó, szeptember 17. Ide érkezett jelentések szerint a csehek több helyen lezárták a lengyel-cseh határt. A varsói cseh követség megtagadja az útlevél látamozást olyan utasoktól, akik át akarnak utazni Csehországba.

Finom bőrkabátokat
olcsón vásárolhat
BARTOS-NÁL
a Svetits-palotában
Nagy választék! - Olcsó árak!

Róma, szeptember 17. Virginio Gajda, a Giornale d'Italiában irt vezércikkében megállapitja, hogy Csehország kisebbségi problémái teljes egészükben feltárulnak s ezeket az egész vonalon meg kell oldani. Szilézíában, a szudétahegységben és egyebütt 3.5 millió szudétanémet mellett egymillió magyar lakik a Dunamentén és Szlovenszkóban cseh uralom és a 175 ezer főnyi lengyel kisebbség, a rutén és egyes kisebbségeket nem számitva, ezek mind elnyomás alatt álló népek. Ezeket a népeket nem világnézeti kérdések, hanem a nemzeti öntudat mozgatja.

A Regime Fassista hangoztatja, hogy Olaszország a cseh kérdésben mindvégig kitart Németország mellett.

Páris, szeptember 17. Beavatott körökben tudni vélik, hogy az angol kormány mai tanácskozásán megegyezett a szudétanémet kérdés megoldására irányuló tervben. Ezt a tervet vasárnap a francia miniszterek elé terjesztik. Chamberlain azt hiszi, hogy lehetséges a békés megoldás.

Rablógyilkosság a Szoboszlói országuton

Szombaton éjszaka a város szikgúti gazdaságából Imre Sándor telefonon jelentette a debreceni mentőállomásnak, hogy a szoboszlói országúton a város gazdasága közelében egy eszméletlen emberre talált. A mentők azonnal a jelzett helyre mentek, ahol valóban megtalálták a szerencsétlen embert hatalmas vértócsában. Tarkóján és személdöke felett még akkor is szivárgott a vér, de szivműködése igen gyenge volt.

A mentőorvos inyekciót adott a szerencsétlen embernek, akit feltettek a mentőautóra, de mire beérkeztek vele a sebészeti klinikára, — anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna — meghalt.

A halálesetről értesitették a debreceni rendőrség bűnügyi osztályát, amelynek intézkedésére a hullát beszállitották a törvényszék kórbonctani intézetébe. A szerencsétlen ember zsebeit átkutatták, de abban semmi iratot, vagy pénzt nem találtak s igy arra lehet következtetni, hogy az ismeretlen ember kegyetlen rablógyilkosságnak lett áldozata.

A halálesettel kapcsolatban az illetékes csendőrség megindította a nyomozást és megállapitotta, hogy a szoboszlói úton talált férfi Kecskés József 48 éves ebesi földmüvessel azonos és rablógyilkosságnak áldozata. A csendőrség széleskörü nyomozást indított a vakmerő gyilkos kézrekerítésére.

Régi rádióját
ujjá varázsolja
Földes Sándor
cég
Püspöki palota.

Díszülésen iktatta be a MANSz. új elnöknőjét, Lossonczy Istvánnét

Nekem az a legnagyobb örömöm, ha másoknak örömet szerezhetek -- mondotta beszédében a főispán felesége -- A MANSz országos központjának üdvözletét Tormay Gézáné frappáns beszédben fejezte ki

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja szombaton délután bensőséges ünnepi intézőbizottsági ülésen iktatta be a MANSz elnöki tisztébe *Lossonczy* István főispánnét. Fáy Istvánné, a MANSz köztiszteletben álló elnöknője Debrecenből távozása folytán elnöki tisztségéről lemondott és így pár hónap óta betöltetlenül állott ez a vezetői tisztség. A MANSz elnöksége egyöntetű elhatározása után *Lossonczy* Istvánnét kérte fel az elnökség elvállalására, amelynek a főispánné boldog munkavállalással tett eleget.

A MANSz a szombati ünnepélyes intézőbizottságon iktatta be fényes külsőségek között a tagok impozáns érdeklődése mellett *Lossonczy* Istvánnét az elnöki méltóságába.

Az ünnepélyes gyűlésen ott volt a MANSz teljes elnöki kara. Megjelent Tormay Gézáné országos társelnöknő is, aki Nádudvarról jött el az ünnepségre, de ott voltak többek között Uray Sándor lelkész, egyházkerületi főjegyző, a MANSz igazgatója, dr. Kölcsey Sándorné, vitéz Nagy Pálné, Kovássy Kálmánné, Sass Béláné, Sallay Lajosné, Hegedüs Károlyné, Kölcsey Valéria, Acházc Imréné, Tervey Tamásné, Ruffy Varga Kálmánné, Koren Emilné, Schmogrovits Ernőné, dr. Hankiss Jánosné, dr. Pap Károlyné, dr. Udvardy Miklósné, Papp Gyuláné, Fehértóy Dánielné, Tatay Zoltánné MANSz elnökségi tagok és rajtuk kívül népes létszámmal a MANSz hölgytagjai.

A Nemzeti Hiszekegy elmondása után *Uray* Sándor lelkipásztor megnyitó szavaiban közvetlen meleg szavakkal köszöntötte a gyűlésen megjelenő Tormay Gézánét és kölcsönös szépségű szavakkal emlékezett meg arról a kapcsolatról, amely a debreceni MANSz-ot Tormay Cecilhez, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének örök emlékű nagy elnöknőjéhez fűzte. És örömének adott kifejezést, hogy a debreceni MANSz az új munka megkezdésekor köszöntheti Tormay Gézánét. Bejelentette ezután Uray Sándor, hogy Fáy Istvánné eltávozása után lemondott a MANSz-ban viselt elnöki tisztségről és lemondó levélben üdvözli a debreceni elnökséget.

A lemondó levélben többek között így ír a volt elnöknő:

— Köszönetet mondok az elnökség minden tagjának azért a megértő támogatásért, amellyel munkámban segítségemre voltak. Tartsanak ezután is össze jó és nehéz időkben, s tegyék utódom nehéz munkáját könnyűvé segítségükkel.

Fáy Istvánné volt elnöknő lemondó levelének elhangzása után Uray Sándor terjesztette elő az elnökségnek azt a javaslatát, hogy a megüresedett elnöki tisztségre hívják meg Lossonczy Istvánnét. A gyűlés tagjai egyhangú lelkesedéssel fogadták el a javaslatot és kitörő ünneplésben részesítették a küldöttség élén belépő főispánnét, a MANSz új elnöknőjét.

WERNER
férfi-ruha osztályán
olcsón és elegánsan
ruházkodhat

Uray Sándor igazgató köszöntötte Lossonczy Istvánnét meleg szeretetteljes szavakkal. Rámutatott arra, hogy a MANSz-nak már három hónapos szoros kapcsolata van az új elnöknővel, mert ő volt az, aki a MANSz nyári gyermeknyaraltatási akciójában olyan tevékeny részt vett és ezt a munkát igazán felemeltette. Kívánta, hogy emelje továbbra is magasra azt a zászlót, amelyet a MANSz Tormay Ceciltől vett át.

Legnagyobb magyar egység a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége

Az országos elnökség nevében *Tormay* Gézáné köszöntötte az új elnöknőt.

— Köszönet jár azért — mondotta költőien szép beszédében —, hogy az új elnöknő ilyen nehéz időkben vállalja a munkát. Ezekben a gondterhes napokban fokozott mértékben van szükség a magyar asszonyok erős összefogására. Húsz esztendeje a mi munkánk a krisztusi gondolat jegyében a felekezetek összefogása, a családi otthon védelme és a szegény szenvedő embertársaink megsegítése. Húsz év óta a széthúzó, egymást marcangoló pártok között mindig nagyobbra emelkedik egy nagy egység az országban és ez az egység a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége. Ma úgy érzem Tormay Cecil tekintete van rajtunk és azt mondja:

vigyázzatok magyar asszonyok, hogy ez a sokat megpróbált magyar nemzet, amely immár húsz esztendeje egy keskeny pallón járva keresi az útat, egyensúlyát vesztve ne zuhanjon a mélységbe.

Ezt az aggodalmat látom én minden magyar asszony szemében és ezért kérem, hirdessük Tormay Cecil tanítását, ragaszkodjunk a mi egységünkhöz és

mutassunk útat az útat keresőknek.

Ha a debreceni MANSz munkáját látom, úgy érzem, hogy Tormay Cecil nem hiába járt közöttünk.

— Én, mint hajdúvármegyei magyar asszony, úgy érzem, hogy ide tartozom és hozom a magyar asszonyok lelkes köszöntését az új debreceni elnöknőnek.

A MANSz csoport elnökök üdvözlései

Ezután a MANSz csoportjainak elnöknői és szónokai köszöntötték Lossonczy Istvánnét elnöki székének elfoglalásakor.

Elsőnek *Kárpáthy* Józsefné, a Vagongyári csoport üdvözletét tolmácsolta.

— A MÁV műhely egyszerű, de nemesen érző iparos, munkás asszonyainak üdvözlését hoztam el — mondotta. — A MÁV műhelyi MANSz volt az első csoport, amely Debrecenben megalakult. A vörös lángoló idők viharában itt volt a legnagyobb szükség gyujtogatni a hazaszeretet lángját és belevinni a szívekbe az Isten és haza iránti kötelességet. A mi körzetünk körül feljajdul a nyomor, — mondotta Kárpáthyné — az Olajütő égig érő jaja. A mi körzetünk táján dúl leginkább Debrecenben a Györki-szellem. Testi és lelkiekben egyaránt szükség van a fokozott munkára, melyet csak úgy tudunk végezni, ha a felsőbbség támogatását bírjuk. A munka lelkiismeretes folyamatára neveltük ifjú generációnkat. Egyetemi hallgatótól az egyszerű munkásig tagja ifjúsági csoportunknak minden hazafiasan gondolkodó egyén, akiknek pártfogását szintén nagybecsű figyelmébe ajánljuk — fejezte be beszédét a vagongyári MANSz elnöknője.

Sass Béláné a Jótékony Nőegylet, dr. *Szabó* Mihályné az iparos csoport, *Sallay* Lajosné a vasútas, dr. *Margitfalvyné* a postás, *Bogdán* Imréné a homokkerti, *Szatmáry* Dánielné a nyilastelepi csoport, *Fehértóy* Dánielné a Revíziós Leánykör nevében köszöntötték ezután közvetlen szavakkal és gyönyörű virágcsokrokkal az új elnöknőt.

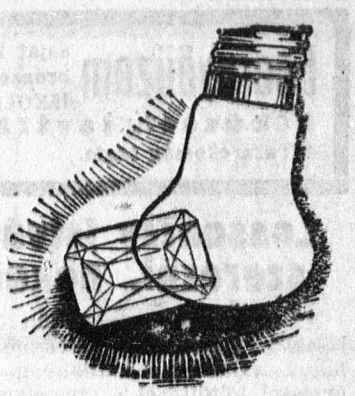

Értékes nemesgáz

VAN MINDEN

TUNGSRAM
KRYPTON
LÁMPÁBAN,
EZÉRT OLYAN RAGYOGÓ A FÉNYE.

AZ ELHASZNÁLT
GOMBAALAKÚ KRYPTON LÁMPÁT
A NEMESGÁZTARTALOM ÉRTÉKÉBEN
KERESKEDŐJE VISSZAVÁSÁROLJA.

HUNGÁRIA FILMSZINHÁZ
Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor utoljára
Hétfőn délután 5, 7 és 9 órakor
DANIELLE DARRIEUX mulatságos vígjátéka:
Mégis ártatlan
a Schmeling—Louis boxmérkőzés
és Paramount világhíradó!

AZ APOLLÓBAN
Ma, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor és még hétfőn utoljára: 5, 7, 9-kor
a páratlanul izgalmas, elegáns milliőben
játszódó bűnügyi film: a
Frakkos sátán
Főszerepben: Akim Tamyroff és Anna May Wong.
Értékes kiegészítő filmek!

Esernyőüzem saját készitésü nap- és esőernyői a TIKÁV-on bronzéremmel kitüntetve. Olcsó reklámárak! ISKOLAI ERNYÖKBEN NAGYVALASZTÉK!
Athúzást, javitást szakszerűen készit.
A Takarékosság tagja. PIAC-U. 42. (Pannónia-udvar.)

Tisztviselőszövet Benyáts Ernőnél
Férfi kész ruha félgyapjú . 40·—
Gyapjú anyag és hozzávaló . 50·—
Gyapjú kész ruha . . . 65·—
Tiz havi hitelre!
Dégenfeld-tér, Tiszapalota.

Lossonczy Istvánné: Másoknak örömet szerezni, nekem a legnagyobb öröm

Az elhangzott szivből jött üdvözlésekre *Lossonczy* Istvánné meghatva válaszolt. Láthatólag jóleső érzéssel töltötte el a személye iránt megnyilvánult osztatlan szeretet.

— Szívem minden melegével igyekszem ennek a szép, felemelő hivatásnak megfelelni, — mondotta — amelyet most az Önök megtisztelő bizalmából elfogadtam. Igérem, hogy mindent el fogok követni, hogy a MANSz munkáját minél eredményesebben munkáljam. Igyekezet, jóindulat és a szegények iránti sok-sok szeretet hoz ide engem a magyar asszonyok lelkes gárdájába, hogy a nemes missziót egymással összefogva, igazi megértéssel tölthessük be és vezethessük gazdag eredményekhez.

— Engem az életemen egy megrendítő csapás óta szomorúság és fájdalom kísér, enyhülést az jelent számomra, ha odaadóan lekötheti figyelmem a mások gondjaival való törődés.

Nekem nagyobb örömet úgysem hozhat más, mint az, hogy másoknak szerezhessek örömet.

Könnyekig meghatva fejezte be szívből fakadt szavait *Lossonczy* Istvánné, akit a MANSz tagjai ismét lelkes ünneplléssel és szeretettel vettek körül.

Beszámolók

Uray Sándor ismertette ezután a MANSz-nak féléves eredményekben gazdag munkáját, kiemelte a május 15-én megtartott magyar ruhabemutató nagy sikerét.

Kovássy Kálmánné alelnöknő a MANSz gyermeknyaraltatási akciójáról terjesztett elő részletes beszámolót és köszönetet mondott az áldozatos munkában részt vett lelkes hölgygárdának. Jóleső érzéssel jelentette be, hogy az idén is csodálatos hatása volt a nemes akciónak. Az összegyüjtött kétszázfőnyi gyermeksereg testben, lélekben megerősödve került ki a gyámolító kezek alól. Mély hatást váltott ki, amikor közölte, hogy

az egyik csenevész kislány, Novák Anna 5 és egy negyed kiló testgyarapodást ért el, mig Katona Tibor 4 és háromnegyed kilót hizott.

Ez a két kisgyermek volt a rekorder, de a többiek is hasonlóan versengtek a súlygyarapodásban.

Frappánsan hatott az ülésen jelenvoltakra Uray Sándor szellemes köszönete a MANSz nevében a nagy pártfogók: Lossonczy István főispán és felesége iránt, akik olyan példamutatóan karolták fel a gyermeknyaraltatás ügyét. Külön mondott köszönetet Erdey Margit titkárnőnek és mindazoknak a jóltevőknek, akik nemes pártfogásukkal vitték sikerre az akciót, amelyet Kovássy Kálmánné páratlan szeretettel és lelkesedéssel szerzett meg.

Ezzel tulajdonképpen véget is ért a MANSz ünnepi ülése, a tárgysorozaton azonban még több nagyjelentőségű előterjesztés hangzott el a MANSz elkövetkezendő gazdag munkaprogramjáról, amelyet egyik, legközelebbi számunkban részletesen fogunk ismertetni.

Az elnöklő Uray Sándor zárószavaiban, a megjelentek mély megilletődöttsége mellett megemlékezett Makláry Károly püspök haláláról és indítványára a gyűlés együttérző mély részvétét fejezte ki özvegy Makláry Károlynénak, a MANSz illusztris társelnöknőjének.

Érdekes izgatási per a törvényszéken

„Hozzászólás a zsidókérdéshez" címen a zsidótörvény tárgyalása előtt 36 oldalnyi tanulmányt adott ki Pilisy József ny. m. kir. számvevőségi igazgató Debrecenben, ahol egyébként szőlőbirtokos. A füzetet a Beke-nyomda állitotta elő és szerző a törvényhozás tagjai, magasrangú állami funkcionáriusok és barátai részére postán küldötte el. A szétküldés után a kir. ügyészség indítványára a vizsgálóbiró a füzet elkobzását rendelte el, azonban ez nem vezetett sikerre, mert már csak néhány példányt tudott a rendőrség lefoglalni.

Ez ügyben tartotta meg a főtárgyalást a debreceni törvényszék ötös tanácsa dr. Jeney Sándor törvényszéki elnök elnöklete alatt. Az ügyészség hitfelekezet elleni izgatás bűntettéért emelt vádat a szerző ellen, aki azt hangoztatta kihallgatása alkalmával, hogy távol állott tőle az izgatás szándéka, mert a zsidótörvény tárgyalása alkalmából tanulmányát felvilágositás céljából adta ki, hazafias szándék vezérelte.

Miután a vádhatóság az egész tanulmányt inkriminálta, dr. Gájásy János védő indítványára az ötös tanács elrendelte az egész tanulmány felolvasását, ami félóránál több időt vett igénybe.

Ezután Beke Zoltán nyomdatulajdonost hallgatta ki az ötös tanács a kiadás és a tanulmány szétküldésére vonatkozólag. A tanu mindenben igazolta vádlott állitásait.

Vádbeszédében dr. Paksy István kir. ügyész a vádat fenntartotta, bár elismerte szerző hazafias szándékát, de túlment azon a határon, melyet a jogosult bírálat megenged. Marasztaló ítéletet kért.

Dr. Gájásy János védő hosszasan foglalkozott a zsidókérdéssel, mely világprobléma. Az izraelita felekezet és a zsidó faj nem ugyanaz. A zsidó, ha vallásfelekezetet változtat, fajilag zsidó marad. A vádlott egész életén át tanulmányozta a zsidókérdést, egész könyvtárra való anyagot gyüjtött össze, használni akart nemzetének, mikor kiadta tanulmányát és azt olyanoknak küldte el postán, akik a zsidókérdéssel politikai hivatásuknál fogva úgyis foglalkoztak, azokat pedig izgatni nem lehetett. Bűncselekményt nem követett el vádlott, de ha a bíróság mégis bűncselekményt látna fennforogni, kéri mérlegelni az enyhitő körülményeket és a 92. §. alkalmazását.

Rövid tanácskozás után az ötös tanács bűnösnek mondotta a vádlottat a hitfelekezet elleni izgatás vétségében és egyhónapi fogházra ítélte, de az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztette. Az ítélet azonnal jogerőre emelkedett, miután abban úgy a vádhatóság képviselője, mint a vádlott megnyugodott.

Bútorhuzatok minden minőségben nagyválasztékban
Paplan műselyemből fehér vattával **P 20·50-től**
Storfüggöny szép kivitelben **P 5·70-től**
Modern csipke- és másfajta függönyanyagok, ágyterítők, gumikabátok, futó- és nagyszőnyegek legolcsóbb árban
Haas Lipót
Linoleum és Szőnyegház, Ferenc József-út 58.
Telefon 29-63. Megyeháza mellett.

Vitéz Imrédy Béla a Kormányzónál

Budapest, szeptember 17. Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök tegnap délelőtt gépkocsin Gödöllőre ment, ahol kihallgatáson jelent meg Magyarország Kormányzójánál. A miniszterelnök az időszerű kormányzati és politikai kérdésekről tette meg szokásszerű jelentését az államfőnek.

A Gödöllőről való visszatérés után vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszterrel folytatott megbeszélést vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, egyébként pedig a tegnapi napon Lázár Andor, majd Zsitvay Tibor ny. igazságügyminiszterek, végül Márkus László, az Operaház igazgatója voltak kihallgatásra előjegyezve a miniszterelnöknél.

Nagy jövő előtt áll a magyarországi olajtermelés

Néhány év mulva már exportálhat is olajat

Budapest, szeptember 17. A múlt este két kiváló amerikai gazdasági szakembert fogadta a Dunapalotában a magyar ujságírókat: Mr. Culbertson volt amerikai nagykövet, egyetemi tanár, hazájának egyik legelőkelőbb jogásza és Mr. Bolton, az Eurogasco elnöke. Mr. Culbertson ismertette az Egyesült Államok mai külkereskedelmi politikájának irányvonalait. Hull gazdasági külpolitikája — mondotta többek között — arra irányul, hogy a forgalmat éspedig úgy az áru-, mint a tőkeforgalmat minél élénkebbé és egészségesebbé tegye. Az Egyesült Államok tizenöt új kereskedelmi szerződése, amelyekhez csakhamar csatlakozni fog a világjelentőségü amerikai-angol szerződés is, ezen az alapelven épül fel. Hangsúlyozta végül az amerikai-magyar kapcsolatok fontosságát és hivatkozott a magyarországi (amerikai tőkével folyó) eredményes olajkutatásokra, amelyek révén a két ország közötti áru- és hitelkapcsolatok örvendetesen fejlődnek.

Mr. Bolton nagyjelentőségü felvilágositásokat adott a lispei, illetve dunántúli olajtermelésről. A magyarországi olajtermelés — mondotta — egy éven belül teljesen fedezni fogja az ország szükségletét. Nem lehetetlen azonban, hogy néhány év mulva Magyarország már olajat fog exportálni, aminek különös jelentősége van most, amikor a romániai termelés egyre drágábbá és egyre csekélyebbé válik. A társaság távolabbi tervei között szerepel egy kétszáz kilométeres olajvezeték megépitése az olajkútaktól a Dunáig.

A kilátások — az olajkutatással együtt járó nagy kockázat ellenére — változatlanul biztatóak, hiszen a Dunántúlnak még csak elég kis területét kutatták fel. Mr. Bolton fejtegetéseit azzal fejezte be, hogy a magyar olaj minősége jó s egyenletes, ha tehát a további befektetések nem lesznek hiábavalók, az olajtermelés igen jelentős tényezője lesz Magyarország gazdasági életének.

Végül megállapitotta azt is, hogy az amerikai koncessziós társaság egyre nagyobb számban képez ki magyar mérnököket az olajkutatásra.

Permanenciában a Kollégium jubileumának rendező bizottsága

Alig két hét választja már el Debrecent az ősi református Kollégium 400 éves jubileumi ünnepségeitől. Ennek a hatalmas méretü emlékünnepnek megrendezése egy egészen rendkivüli előkészitést igényel. Az előkészités munkáját a kollégiumi jubileumi bizottság végzi, amelynek összetételét az alábbiakban ismertetjük. A bizottság elnöke dr. Révész Imre püspök, tagjai pedig Lossonczy István főispán, dr. Kölcsey Sándor polgármester, a Kollégium két igazgatója, az egyetemi tanács részéről a Rector Magnificus, továbbá dr. Darkó Jenő, dr. Millecker Rezső, dr. Hankiss János és a rektori hivatal. A bizottság előadója dr. Csikesz Sándor prorektor. A kollégiumi jubileumi bizottság minden délután 5 órakor tartja üléseit. A Kollégium jubileumával kapcsolatos mindennemü érdeklődésre felvilágositást a rektori hivatal nyujt.

Az elszállásolási ügyeket és a külföldi vendégek fogadtatását, élelmezését a jubileumi bizottság keretében a Nyári Egyetem intézi.

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Szövetség alelnöke Lossonczy István főispánnál

Szombaton Debrecenbe érkezett dr. Bogsch Aladár, a MÁV. igazgató helyettese, az Országos Magyar idegenforgalmi Szövetség alelnöke, aki Debrecenben idegenforgalmi kérdéseket tanulmányozott és ilyen értelmű tárgyalásokat folytatott.

Debreceni tartózkodását felhasználta dr. Bogsch Aladár arra is, hogy felkeresse Lossonczy István főispánt és neki a Kollégium jubileumi ünnepségei alkalmára felajánlja az Idegenforgalmi Szövetség legmesszebbmenő segítségét. Lossonczy István főispán hálával fogadta a felajánlott segítséget.

Dr. Bogsch Aladár a délután folyamán kirándult a Hortobágyra, ahol ugyancsak idegenforgalmi szempontból terepszemlét tartott, majd tárgyalásokat folytatott. A Hortobágyra Grassl Herbert az Idegenforgalmi Hivatal vezetője kísérte el s kalauzolta.

A KOLLÉGIUM JUBILEUMA

A jubileumi ünnepélyre szóló jelentkezések lezárattak, a felajánlott lakások beosztása kedden d. u. kezdetét veszi. Hogy a szállást beosztó bizottság eljárása nehézségbe ne ütközzék, felkéri mindazokat, akiknek kezei között elszállásolási jegyzék van, vagy akik lakás szerzés végett elszállásolási jegyzéseket vettek által, szíveskedjenek a jegyzéket hétfőn d. u. 6 óráig a Kollégiumba beszolgáltatni. Különösen kérjük azokat, kiknek kezeik között megajánlott lakásoim van, szíveskedjenek ugyancsak azokat hétfőn délután 6 óráig ugyancsak a Kollégiumba beszolgáltatni.

Ismételten kérjük városunk társadalmát, szíveskedjenek a szállásolási bizottságnak segítségére lenni, mert valóban minden lakásra nagy szükség van.

Kollégium igazgatóság.

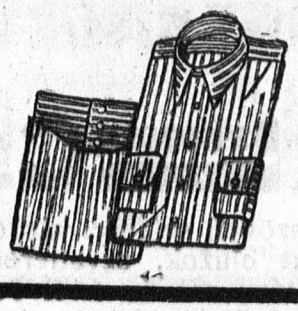

Csillag

fehérneműt viselni, igazán kellemes.

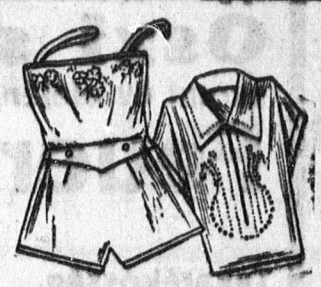

Nyakkendő ujdonságok
Divat minták 1·50 0·98 0·78
Tiszta selyem 3·30 2·90

Női bőrkesztyü
minden szin, divat fasonokban
4·50 3·90 2·95

Divat muslin kendő
a legujabb divat mintákban
2·28 1·80 9·98

Férfi divat

Puplinet ing sport vagy 2 galléros fason 4·20 — 3·60	Hálóing mosott siffonból 3 szép fasonban 5·80 5·20 — 3·90	Alsónadrág hosszu prima raye köppreből 3·60 320 — 2·80
Fehér ing selyemfényü egész puplin 6·80 5·80 elejjel 4·80 — 3·60	Szines hálóing szintartó minőség szép szinekben 6·50 — 4·90	Flanelnadrág prima sport, flanellből hosszu 2·50 rövid — 1·80
Puplin sport ing garantált szintartó uj mintákban 5·80 — 4·80	Pijama divatcsikos flanellből elsőrangu szabás 9·80 8·80 — 6·50	Férfi sokni tartós minőség sima vagy beszövött mintás 0·88 0·78 — 0·58
Puplin ing selyemfényü kemény vagy puha gallérral 6·50 — 5·50	Rövid alsónadrág szintartó puplinettből 1·80 selfrből — 1·25	Férfi harisnya gumis vagy hosszuszáru 1·28 1·20 — 0·68

Ernyők

Férfi ernyő erős huza tal és állvánnyal 6·20 4·95	4·20
Női ernyő fekete szép fogóval tartós minőség 5·90 4·20	3·60
Női divat ernyő szines bordürös divat nyéllel 5·90 5·50	4·90
Bakfis ernyő bordürös vagy sima szinekben 4·90 3·90	3·30

Női divat

Ing-nadrág sveici kötésö fehérnemü szinekben 1·48	1·28	Matt kombiné himzett vagy sima elejjel 2·75 — 1·90	Selyem harisnya erős szálu müselyem fonalból 1·78 — 1·48
Sváj ci nadrág patent kötéssel pastell szinekben 1·10	0·98	Batiszd kombiné szintartó pastell szinekben 2·28	1·98	Hajszálvékony harisnya divat szinekben 2·20 — 1·95
Selyem nadrág erős szálu sármöz müselyemből 1·96	1·65	Matt hálóing prima müselyemből szép fasonokban 6·50	5·40	Harisnyatartó és csipőszoritó prima brokatból 1·90 — 0·98
Gyermek nadrág télt bélelt vagy sváj ci kötésü 2|6-ás 1·35	0·90	Gyerm. kombiné sváj ci kötésü szép szinekben 2|0-ás kötésü 1·35	0·90	Melltartó kitünő szabás risettből vagy batistból 0·98 — 0·78

Maradékot
minden méretben és minőségben hihetetlen olcsón árusitunk

CSILLAG TESTVÉREK
Piac- és Simonffy-utca sarok

Milliós szociális beruházások és útépitések Debrecen város költségvetésében

A karácsonyi segélyről és a státusrendezésről is gondoskodás történt az előirányzatban

A hét folyamán jelent meg nyomtatásban Debrecen város háztartásának pénzügyi helyzetét magában foglaló városi költségvetés és annak terjedelmes indokolása. A törvényhatósági bizottság, de maga a város közönsége is ebből a hatalmas műből tájékozódik a város vezetőségének gazdálkodási irányelveiről, valamint arról, hogy milyen képet mutat a város anyagi helyzete. Ary Lajos számvevőségi főtanácsos és az államosított számvevőség egész tisztikara a szétválasztás óta most készítette el elsőizben a város költségvetését és ez a munka valóban, gondos, körültekintő és pontos adatismertetést ölel magába. A két hatalmas kötet összevetése alapján a következőkben foglalhatjuk össze a város mai pénzügyi helyzetének általános képét és a jövő esztendőre tervbevett beruházásokat.

NYOLCVAN SZÁZALÉKOS PÓTADÓ, AMELY A VALÓSÁGBAN CSAK 76 SZÁZALÉK

Megállapitható mindenek előtt az 1939. évi költségvetésből, hogy annak végösszegei általában a mult évi keretek között mozognak és a költségvetési hiánynál is mindössze 6.000 pengő az eltérés az idei előirányzatban az előző évihez képest. Ennek megfelelően a 80 százalékos pótadó sem változott forma szerint a költségvetésben úgy, hogy ez a tétel immár évek óta állandó jelleget mutat annak ellenére, hogy a város háztartásában mindig újabb és újabb szükségletek merülnek fel. Érdekessége azonban a 80 százalékos pótadóelőirányzatnak az, hogy ebben benne van már a kövezetvám hiányainak fedezésére szolgáló összeg is, amely az egész pótadóelőirányzat 4 százalékát teszi ki, úgy, hogy a szorosan vett községi pótadó csak 76 százaléknak minősíthető.

A kereseti adó viszont változatlanul 5 százalékban van előirányozva.

Költségvetési fedezet a karácsonyi segélyre és a státusrendezésre

A város háztartásának szükségletei között több érdekes tétellel találkozunk a költségvetésben. Igy elsősorban mindjárt új tételként jelentkezik az államosított számvevőség költségeihez 113.000 pengőt kitevő állami hozzájárulás.

Nagyjelentőségű új tétel az is, hogy felvették a költségvetésbe a kisegítő alkalmazottak státusrendezéséhez szükséges összeget 26.000 pengővel. A város vezetősége részéről tehát jóelőre gondoskodás történt az érdekelt alkalmazottak megnagyobbodó illetményeinek fedezéséről úgy, hogy a törvényhatósági jóváhagyás után az nyomban utalható lesz.

Hasonló előrelátó gondoskodása a város vezetőségének az, hogy a tisztviselők karácsonyi segélyére 28.000 pengőt állitottak be.

TANYAKÖZPONT LÉTESITÉSE, MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK BIZTOSITÁSA ÉS AZ ÁDOBOSOK ILLETMÉNYRENDEZÉSE

Érdekes és új tétel a költségvetésben a tervbevett tanyaközpont felállításának költségeire 20.000.— pengő beállítása. Az indokolásból kiderül, hogy ez a tétel tulajdonképpen az épitkezési költségek annuitására és a fenntartással járó személyi, dologi kiadások fedezésére szolgál.

Ugyancsak az indokolásban találkozunk egy szociális szempontból fontos új tétellel, éspedig a városnál alkalmazott gazdasági munkavállalók öregségi biztositására előirányzott 27.000 pengős előirányzattal. Ez azt jelenti, hogy a város birtokain, erdőségeiben és állattenyésztésében alkalmazott mezőgazdasági munkásokat beiratják az OMBI kötelékébe úgy, hogy ezek a városi alkalmazottak is nyugdijban fognak részesülni. Meg van a fedezet a költségvetésben az ádobosok további alkalmaztatására is, sőt az indokolásból kivehetőleg az ádobosok illetményeinek javitására is sor kerül.

HETVENEZER PENGŐS MEGTAKARITÁS AZ ÁLLAMRENDŐRSÉGI HOZZÁJÁRULÁSNÁL

Kibontakozik a költségvetésből egy érdekes jövő évi idegenforgalmi esemény előkészülete is, amennyiben az országos erdészkongresszust tartják jövőre Debrecenben és erre 3.000 pengőt irányoz elő a város.

Egyik legsúlyosabb tétele volt a költségvetésnek évek hosszú sora óta az államrendőrségi hozzájárulás. Itt az idén először kedvező javulás észlelhető, amennyiben 70.000 pengős megtakarításra számit a város, miután a belügyminisztériummal folytatott tárgyalások eredményeképpen, ha a város a terhére előirt 21.000 pengős hozzájárulás kétharmadát pontosan befizeti,

Őszi szezonban
skolai év elején gondja csökken, ha a
Feuer Divatházban Debrecen **Csapó-u. 26.**
szerzi be szövet, selyem, vászon, paplan, intézeti anyag, mosó árúk, divat bluzok, szvetterek, harisnyák, keztyűk, ernyők, saját készítésű női és ferfi fehérneműek, bäby-kelengyék, retikülök, böröndök, iskola- és aktatáska szükségleteit.
Takarékosság. Szabottár.

az egyharmadrészt leírják. Miután a város ennek a kötelezettségének megfelel, semmi kétség, hogy ezt a megtakarítást valóban el lehet könyvelni.

NAGY LÉGVÉDELMI BERUHÁZÁSOK

Az általános közigazgatásnál jelentős tétel az a 40.000 pengős összeg, melyet légvédelmi kiadásokra fog a város a jövő évben fordítani. Ezen kívül a város vállalatainál közel 120.000 pengős beruházást követel. A tüdőbetegdiszpanzer létesítéséhez és működéséhez is megfelelő költségvetési fedezet van beállítva, hasonlóképen fontos beruházást jelent a mentőszolgálat bővítése érdekében új autó beszerzése. Az újonnan létesítendő fertőtlenítő intézet személyi és dologi kiadásaira szintén nagy összeg irányoztatott elő. A városi fürdő költségvetésében a takarékossági szempontok léptek előtérbe. Ezt a célt szolgálja a négy kút fúrására előirányzott összeg, ami által a vízellátás lényegesen olcsóbb lesz. A Horthy Miklós közkórház előtt illemhely építésének költségeit is biztosították. A Köztemető vízellátásának javítása érdekében 30.000 pengős beruházást tervez a város. Az apaállatok beszerzésére is nagyobb összeget irányoz elő a költségvetés.

legolcsóbban
beszerezheti:

SZÁZHUSZEZER PENGŐ HÁROM ÚJ TANYAI ISKOLA ÉPÍTÉSÉRE

AZ egyházak és iskolák fejezeténél a szokásos dotáció mellett felsorakozik egy új, 120.000 pengős tétel három tanyai iskola építésére, amelyeket a Létai-úton, a Perecdüllőben és a Szepesen fognak felépíteni. Ezenkívül három tanyai iskola és pedig a nagycserei, mezőhegyesi és hármashegyi egy-egy tanteremmel bővül. De még ezeken felül közel egynegyedmillió pengő van előirányozva az iskolák és ovodák karbantartására és renoválására.

NAGYOBB TÁMOGATÁS A SZOCIÁLIS ÉS KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEKNEK

A segélyezések rovatánál sok új tétel szerepel a költségvetésben, így egy régi érdemes egyesület, a Műpártoló Egyesület ismét szerepel a város által támogatott intézmények között. Megkapja a felsőkereskedelmi iskola is 6.000 pengős rendkívüli segélyét, a Déri Múzeum berendezésének pótlására is megfelelő dotáció áll rendelkezésre, a szinház szubvenciója is változatlan, míg a szegényház és általában a szociális intézmények vonalán általában magasabb dotációról számol be az előirányzat.

MUNKÁSBLOKKHÁZ, NÉPSZÁLLÓ ÉS KERTESHÁZAK ÉPÍTÉSE

Nagyszabású szociális beruházásokról ad képet a költségvetésnek az a tétele, amely 100.000 pengős költségvetéssel munkásblokkház építését irányozza elő, továbbá egy 50.000 pengős tétel népszálló építésére és 50.000 pengő tíz kertes lakóház építésére.

A idén szerepel először a költségvetésben a hűtőház üzembehelyezésének előirányzata, ahol a kiadási tétel 37.000 pengőt tesz ki, míg a hűtőházi díjakból 50.000 pengős bevételt irányoztak elő, ami azt jelenti, hogy a hűtőház üzembehelyezése a legrövidebb időn belül megtörténik. Fontos közegészségügyi követelménynek tesz eleget a város vezetősége akkor, amikor a Simonffy-utcai tejpiac berendezésére 20.000 pengőt irányzott elő.

HÁROMNEGYED MILLIÓ PENGŐT FORDÍT A VÁROS ÚTBURKOLÁSOKRA IS

A város közvilágítása is erőteljesebb dotációban részesül, mint hogy általában a városi közüzemek költségvetése is biztató képet mutat.

A közüzemek és vállalatok költségelőirányzatából és az abban található új érdekes részletekről egyik legközelebbi számunkban adunk részletes tájékoztatást.

Széljegyzetek a Bocskay közgyűléséhez

Két kiragadott tétel a pénztárkönyvből

A Bocskay néhány nappal ezelőtt tartota évi rendes közgyűlését, amelyről anak idején be is számoltunk. A közgyűlésen azonban olyan dolgok is hangzottak el, amellyel eddig még nem foglalkoztunk, de nem mehetünk el mellette szó nélkül, mert a debreceni sportközönséget módfelett érdekli. Az nem titok, hogy az egykoron európaszerte diadalmaskodó Bocskay az utóbbi időkben igen meggyengült és már a mult évben is csak a szerencse mentette meg a kieséstől. Hogy a Bocskay idáig eljutott, annak valami okának kell lenni. Ezt az okot akarjuk mi megvilágítani.

FIGYELEM!
Szövet és bélésárut
Kossuth-utca 6. sz.
TELEFON: 29-42.

A több mint tízéves multra visszatekintő Bocskay az első két évet kivéve sportbelileg talán még sohasem állott olyan gyengén mint jelen pillanatban. Ha a multat kutatjuk rájövünk, hogy a Bocskayban a második évben a játékosok összeforrottak és nemcsak a bajnokságban, hanem külföldön is igen szép sikereket értek el. Ezt bizonyítják a diadalmas görög, svéd, spanyol, portugál és egyiptomi turák. Természetes, hogy a turák révén igen nagy jövedelemre tett szert a csapat. Jött azonban egy idő, amikor a vezetőség megvált a hagyományoktól és a legjobb játékosokat egymásután adta el. A vezetőség ezt a cselekedetét azzal indokolta, hogy pénzre van szüksége.

Éttől az időtől kezdve aztán minden évben szokássá vált a játékos eladás. A mult évben már eljutottunk odáig, hogy a csapat kilenc mérkőzést vesztett el egymás után. Ugyanakkor kivált a csapatból Teleki, Vágó és Berecz. Amikor a csapat a legkétségbeejtőbb helyzetbe került a vezetőség azzal igyekezett menteni magát, hogy Bereczet nem adta volna el, ha tudta volna, hogy Telekinek mi a szándéka. A debreceni közönség sok boszankodás után napirendre tért a játékos eladás felett, de mi, akik ott voltunk a Bocskay ezévi közgyűlésén nem térhetünk napirendre az ilyen ügy felett.

A pénztárkönyvek ismertetésénél ugyanis két tétel nagyon megragadta figyelmünket, amelyet a vezetőség nem igen vett észre. Helfrich György főpénztáros ismertette, hogy az elmult bajnoki évben játékos eladásból (Finta) befolyt tízezer pengő. Ugyanennyi folyt be a külföldi turákból is. Az ismertetésnél dr. Gyenes Dénes elnök meg is jegyezte, hogy a rossz sportbeli szereplés után is sikerült tizezer pengőt keresni külföldön. A vezetőség kijelentése és az adminisztrátorok számítása ezeknél a tételeknél azonban nem stimmel. Finta eladásakor a vezetőség ugyanis már tisztában volt azzal, hogy Teleki játékára nem igen számíthat. Tehát tudták, hogy Teleki nem játszik a Bocskayban és mégis eladták Fintát, akinek talán az is köszönhető, hogy a Bocskay bent maradt a Nemzeti Ligában.

Ha Fintát nem adja el a Bocskay, akkor talán a csapat nem állana a tabella legvégén teljesen reménytelenül. Ha a csapat jobban szerepelne, akkor a debreceni közönségtől is joggal el lehetne várni, hogy szorgalmasabban látogassa a mérkőzéseket. Ha jobban szerepelne a csapat, mint mondjuk a mult évben, akkor talán több remény lenne arra, hogy külföldi meghivást kapjon. Ha egy kicsit számolunk rájövünk, hogy a külföldi mérkőzéseken meg lehetett volna azt az összeget keresni, amelyért Fintát eladták. A jobb szereplés folytán előállott helyi többletével pedig még ezen felül tiszta nyereség lett volna a csapat számára és a játékos is megmaradt volna.

CSÁKI IMRE
kereskedőnél:

Egy kicsit ilyen formában kellene számolni a Bocskay adminisztrátorainak. Az nem vitás, hogy a gazdasági helyzet romlása folytán sokan nem járnak mérkőzésekre. A debreceni közönség a jegyért fizet és pénzéért elvárja, hogy az a csapat, amelynek egész éven át drukkol eredményt is mutasson fel. Hogy a Bocskay mérkőzések nézőinek száma lényegesen megcsappant az egyenesen a gyenge szereplés rovására irható. Nem kell azonban figyelmen kivül hagyni a helyi kokurenciát sem, a DVSC-t. Az NBB-ben szereplő DVSC akkor amikor a Bocskay idegenben játszik, itthon olyan csapatokat fogad, amelyet a debreceni közönség még nem látot. Még hozzá szép játékkal győzelmeket arat s a győzelemre éhes debreceni közönség nem tudja várni a Bocskay győzelmét s így igényét a Diószegi-uti pályán elégiti ki, ahol az amatőrcsapat olyan szép győzelmeket arat, mint valamikor a Bocskay. (...ács.)

Lipcsei és hazai Szőrmeház
vételkényszer nélkül szívesen bemutatja a legújabb
szőrme bunda modelljeit
ne mulassza elmegtekinteni
Piac-utca 59. sz. Olcsó árak! Telefon: 33-10

Philips rádió
Standard
Orion stb.
Mayer mérnök Burgondia-u. 15. Telefon: 15-79.

Lossonczy István főispán meleghangú elismerő levele a TIKÁV nagy sikere alkalmából

Az idei TIKÁV alkalmából mindenkinek feltűnt az a meleg érdeklődés és szeretet, amivel **Lossonczy** István főispán a kiállítás iránt viseltetett. Ő maga is a kiállítók között szerepelt és mint kiállító a legbuzgóbb látogatója volt a kiállításnak.

A kereskedelmi és iparkamara elnökségének szóban is több alkalommal kifejezte legmelegebb elismerését s most a kiállítás bezárása után **Sesztina-Nagybákay** Jenő kereskedelmi és iparkamarai elnökhöz a következő meleghangú levelet intézte:

„Kedves Barátom!

A negyedik Tiszántuli Ipari és Kereskedelmi Árumintavásár bezárása alkalmából nem mulaszthatom el, hogy a magam részéről elsősorsorban Neked, mint a kamara elnökének s így az egész vásár megrendezése főirányítójának, valamint a kamara hivatása magaslatán álló tisztikarának, de különösen azoknak az iparosoknak és kereskedőknek, akiknek áldozatkészsége és magasabb szempontok által vezérelt nemes fáradozása ezen Debrecen városára, de az egész Tiszántúlra is oly nagy jelentőséggel biró Vásár megrendezését lehetővé tette, hálás köszönetet és legteljesebb elismerésemet ne nyilvánítsam.

Tiszántul és főként Debrecen iparossága és kereskedői kara ezen kiállítás és árumintavásár kapcsán élénk tanubizonyságát adta élniakarásának, kiváló munkateljesítményekre való felkészültségének s bizton remélem, hogy az immár országos hirüvé vált TIKÁV-on látható komoly eredmények az illetékes felsőbb körök jóindulatu figyelmét is ráfogják irányítani a Tiszántul megoldásra váró ipari és kereskedelmi problémáira, ennek kapcsán sikerülni fog közéletünk ezen igen értékes rétegének kedvezőbb életlehetőségeket biztosítani. Ilyen irányu tevékenységetekben mindenkor számíthattok legteljesebb támogatásomra.

Fogadd kérlek őszinte baráti üdvözletem nyilvánítását, mellyel vagyok kész híved

Lossonczy István s. k.

A TIKÁV Igazgatósága szeptember hó 20-án, kedden tartja meg záró ülését, amelyen már a TIKÁV folyó évi mérlege is tárgyalás alá alá kerül. Az igazgatósági ülést követően a TIKÁV igazgatósága jelentését a sajtóban is publikálni fogja.

Már ez alkalommal is megállapíthatjuk azt, hogy az 1936-ban tartott legutolsó TIKÁV-val szemben a folyó évi TIKÁV Debrecen város idegenforgalmának jelentős emelkedését hozta.

Míg 1936-ban filléres vonattal és félárujeggyel összesen 13.648-an jöttek Debrecenbe, addig a folyó évben filléres vonattal és félárujeggyel összesen 16603-an érkeztek Debrecenbe a TIKÁV alatt. Ha figyelembevesszük azt, hogy féláru jegyet váltani csak 30 km-es távolságon tul kifizetődő, továbbá ha figyelembevesszük azt, hogy a tisztviselők jelentős száma TIKÁV igazolvány beszerzése nélkül utazott Debrecenbe, akkor a folyó évben kb. 23-24 ezerre tehető azoknak a száma, akik a TIKÁV alkalmából Debrecent felkeresték. Ez a hatalmas szám mindennél többet beszél és igazolja a TIKÁV rendkivül nagy jelentőségét Debrecen város közgazdasági életében.

Európa nemzeteinek idegenforgalmi ügynökségei ülést tartanak Debrecenben

A legnagyobb utazási és turisztikai ügynökségek két napos tartózkodásra érkeznek októberben Debrecenbe és a Hortobágyra — Ülést tartanak a Déry múzeumban — Jelentős propagandát jelent Debrecen idegenforgalma számára az AGOT és a FIAV kirándulása

Debrecen város idegenforgalmának jelentős eseménye zajlik le október hó folyamán. Az elmult nyár kitünően sikerült idegenforgalmi eseményeinek mintegy betetőzése és a jövő esztendő idegenforgalmának igérete lesz az októberi idegenforgalmi megmozdulás.

Október hó 14-én Debrecenbe jönnek az utazási és nagy turisztikai ügynökségek nemzetközi konferenciájának résztvevői. Ez alkalommal az európai nemzetek

legnagyobb és legszámottevőbb ügynökségeinek a vezetői jönnek el Debrecenbe

és felbecsülhetetlen a jelentősége ennek a látogatásnak, mert az európai idegenforgalom irányítói jelennek meg a legmagyarabb városban.

A látogatás jelentősége azonban nem csak abban áll, hogy egy puszta idegenforgalmi aktusként meglátogatják a konferencia résztvevői Debrecent, hanem abban is, hogy

a Budapesten megkezdett konferenciát, amelyen az idegenforgalmi problémákat beszélik meg nemzetközi viszonylatban, Debrecenben a Déri múzeumban folytatják.

A nemzetközi utazási ügynökség az AGOT és a nemzetközi nagy turisztikai társaság a FIAV ebben az évben október hó 12. és 14. között rendezik meg nemzetközi konferenciájukat Magyarországon, Budapesten. A konferencia keretében ellátogatnak a résztvevők Debrecenbe és a Hortobágyra is, ahol félbeszakított konferenciájukat folytatják a város és a nagy magyar puszta megtekintése mellett. A konferencia keretében

150 személy érkezik Debrecenbe,

akik október 14.-én érkeznek meg 12 órakor és hivatalos fogadtatásban részesülnek. Az Arany Bikában szállnak meg és 14.-én este, miután délután megtekintették a várost a Déri múzeum előadó termében ülést tartanak, amelyen folytatják megkezdett megbeszéléseiket.

15.-én délelőtt kirándulnak a Hortobágyra, ahol ekkhos szekéren megtekintik a pusztát, majd délben a hortobágyi csárdában megebédelnek.

Az említett program talán könynyen egy sablonos külföldi kiránduló csoport szokásos látogatását tükrözi vissza, de Debrecen szempontjából sokkal jelentősebbé válik ez a látogatás, ha végig nézzük a résztvevők névsorát az általuk képviselt nemzetek s ügynökségek szerint. Részt vesz a debreceni konferencián

a Voyage Brook' s Belgiumból, Bulgária A. G. Bulgáriából, Dansk Reisebureau Dániából, Finnlands Reisebureau, Finnországból, Nordisk Voyages Svédországból, M. E. R. (Mitteleuropaische Reisebureau) Németországból, Dean and Dawson Angliából, Ibusz Magyarország képviseletében, C. I. T. (Compania Italiana de Turismo) Olaszországból, Putnik Jugoszláviából, Lissone N. V. Hollandiából, Bennetts Reisebureau Norvégiából, Orbis Lengyelországból, Európa Oláhországból, Staatens Järnwägars Resebira (Svéd államvasutak utazási irodája), A. Kuoni Svájcból, és sokan mások az egyes nemzetek utazási ügynökségeinek képviseletében.

A látogatásnak propoganda értéke megbecsülhetetlen, mert a két szövetségben az AGOT és FIAV-ban tömörült nagy utazási ügynökségek és utazási irodák az európai nemzetek idegenforgalmának irányítói és — minden tulzás nélkül — diktátorai. A konferencián az ügynökségek képviselői valamennyien vezető állásban lévő magasrangú tisztviselők vesznek részt és igy természetesen nem csak hivatalos viszonylatban, de személyes érintkezés révén is nagy propagativ erővel bir a debreceni látogatás.

A debreceni idegenforgalom a nyáron emelkedőben volt Debrecenben. A politika nemzetközi helyzete most nagy mértékben veszélyezteti a hortobágyi vadászszezont és éppen ezért, de a következő esztendő idegenforgalmi növekedésének érdekében is Debrecen számára jelentős esemény lesz az októberi látogatás.

— **Egy bojtárgyermek tragédiája.** Megdöbbentő gyermektragédia játszódott le Érpatak határában. Szalkai László 14 éves bojtárgyerek a legelő mentén elhúzódó egyik akácfára felakasztotta magát és mire felfedezték, már halott volt. A kis Szalkai László most tudta meg, hogy a kiöregedett kanász helyére nem őt tették, efeletti elkeseredésében menekült a halálba. Szalkai László eltemetésére a nyiregyházi ügyészség megadta az engedélyt.

NAGY ISTVAN
puskaműves, Vár-utca 9. Mindennemü vadász fegyverek, lőszerek, felszerelések állandóan raktáron tartatnak. Kilőtt töltényhüvelyek újratöltése és kaliberezése. Fegyver javítások jótállás mellett eszközöltetnek.
M. Kir. Lőszer áruda.

KÜLÖN ASZTALOKON
NAGYMENNYISÉGÜ MARADÉKSZÖVET
düftin, matlassé és flanell, egész ruhára is alkalmas darabokban
NAGYON OLCSÓN
a
KLEIN DIVATHÁZBAN

Ay irógép-kereskedők és irógép-műszerészek

tisztelettel értesitik nb. üzletfeleiket, hogy üzleteiket és mühelyeiket továbbra is

minden szombaton d. u. 2 órakor zárják.

Bory Irógép Vállalat | Markovits Sándor
Huray Ferenc | Tőkés Lajos

A debreceni szülők ebben az évben hatszázhuszonötezer pengőt költöttek el, mert megnyíltak az iskolák kapui

Az első elemitől az első gimnáziumig — Miért szegény szülők a boldog szülők?

Alig néhány nappal ezelőtt nyiltak meg Debrecenben is az elemi és középiskolák kapui, hogy megkezdjék az új tanévet. Boldogságtól sugárzó szemű apró gyermekek, az iskola legfiatalabbjai lépték át a tanterem küszöbét s ugyanakkor a középiskolák padjai is megteltek az „öregekkel". — Valamennyien könyvekkel, irószerekkel, táskákkal felszerelve. A középiskolásoknál ugyan alig látható a táska, mert nem ez a divat. Ma már aktatáskával járnak iskolába a tiz esztendős gyermekek. Valamikor, húsz évvel ezelőtt, hogy ne is menjünk nagyon messzire, még a negyedik gimnazista is iskolatáskát hordott a hátán, vagy ha gigerliskedni akart, amúgy panyókásan félvállra vetette. De táska volt és tudta mindenki, hogy diák. Akkoriban még az ügyvédek közül is kevésnek volt aktatáskája. Ma az a helyzet, hogy inkább a kisdiáknak van, csak az ügyvédnek nincs...

NINCSEN ÖRÖM ÜRÖM NÉLKÜL

Megnyiltak tehát az iskolák kapui és ezzel megkezdődtek a szülői gondok. Miután az aktatáskát már beszerezték, — láttam egy másodikos elemista leány kezében ilyet, — belevalót is kellett szerezni: tankönyveket, irószereket. Nos, tehát itt következtek az igazi gondok. Mert kell minden, de miből? Lássunk egy kis statisztikát, amit hevenyészve állítottunk össze — a könyvkereskedésekben szerzett tapasztalatok és információk alapján. Nézzük, hogy mibe kerül egy szülőnek, akinek tanköteles hatéves gyermeke van, az a tény, hogy a drága csemete már iskolába került. Ez családi öröm is, de mint ahogy öröm nincs üröm nélkül, úgy az iskolába indítás sem valami irigyelhető öröm és boldogság. Legfeljebb akkor, amikor már minden megvan a tankönyv és irószer, sőt a gyermek már magától is elmegy az iskolába és hazamegy a villamossal, anélkül, hogy az ellenkező irányba haladóra üljön fel. Egyszóval, haza talál becsülettel és átlag jó testi épségben.

SZEGÉNY SZÜLŐK!...

Adva van a szülő, aki beiratja gyermekét az első elemibe. Mert hatéves gyermeke van, de pénze nincs. A beiratási díjat, a tandíjat kifizeti. Ez sem egy-két pengő, hanem jónéhány „forint". Iskolája válogatja. Egy-két nap mulva kezdődik a tanitás. Be kell szerezni a táskát, vagy az aktatáskát. Mondjuk: tiz pengő. Könyvek és felszerelés ujabb hat pengő. Tehát végösszegben a tandíjon és beiratási díjon kívül tizenhat pengő! Most jön a bérletjegy a villamosra, mert messze lakik a gyermek és mindezeken kívül azok a kiadások, amelyek egy első elemista iskoláztatásával járnak. Szegény szülő, szegény szülő!...

De akinek negyedik elemista gyermeke van! Csak a könyvek kerülnek kilenc pengőbe, a felszerelés három pengő. Meg a többi. Az a leginkább „porbasújtott" szülő, akinek három gyermeke van és mind iskolás. Az egyik első elemista, a másik negyedikes, a harmadik pedig éppen most megy az első gimnáziumba. Ez utóbbi negyven pengőt jelent az előírt beiratási és tandíjon kívül. Egyhónapi fizetés. De mégis milyen nagy boldogságot jelent, amikor egyszerre három iskolás csemete jelenik meg a déli asztalnál és mohón, éhesen esznek, esznek és esznek...

EGY KIS SZÁMADÁS

Mint a debreceni könyvkereskedők mondják, a tankönyvek a mult évihez képest olcsóbbak, mégis az a helyzet, hogy a szülők legnagyobb részben hitelt igényelnek, mert nem áll annyi összeg rendelkezésükre, amennyi a tankönyvek beszerzéséhez szükséges volna. Vannak ugyan az egyes iskolákban úgynevezett segítő egyesületek is, amelyeknek a révén a tanulók kölcsönkönyvekhez juthatnak, de itt is meg kell fizetni a használati díjat s amellett sok helyen felszámitják a rongálási díjat is. Debrecenben az elemi és középiskolákban körülbelül huszonötezer tanuló iratkozott be ebben az iskolai évben. Milyen óriási összeget jelent ez még akkor is, ha fejenként csak a középértéket, mondjuk, húsz pengőt veszük alapul, mint a tankönyvek és felszerelések beszerzésére szükséges összeget. Nem beszélünk most a tandíjról és beiratási díjról. Ezen az alapon számítva csak könyvre és felszerelésre a debreceni szülők ebben az iskolai évben hatszázhuszonötezer pengőt adtak ki! És hol van még ezeken kívül az egyetem?!

Végeredményben és konkluzióképen a boldog szülőket csak ezzel a sóhajjal üdvözölhetjük: szegény szülők, szegény szülők...

Olcsóbb lett a rádió

részletre is. Forduljon bizalommal

Horváth Sándor műszerészhez, Hunyadi-u. 22. Telefon: 17-57.

A tanító, aki ráköp a szülőre, mert magyar iskolába iratja gyermekét

Pénzbüntetésre itélték a ruszin „pedagógust" — Amikor „megszavaztatják" a magyar óvodásokat, hogy ruszin iskolába juttassák őket...

Csunya botrány foglalkoztatta a beregszászi járásbiróságot. A bűnper rávilágitott azokra a módszerekre, amelyekkel a beregszászi magyar gyermekeket a számukra idegen tannyelvű iskolába terelték. Kiderült, hogy

az óvodás magyar gyerekeket megszavaztatták, milyen iskolába akarnak járni és az alig hat éves gyermekek „nyilatkozata" alapján a szülők, vagy bárki más megkérdezése nélkül óvónőjük beiratta őket a ruszin iskolába.

KALAPOT FRANK IMRÉTŐL
Arany Bika

Ez a példátlan eljárás esküvel erősített tanúvallomások alapján hiteles bírósági jegyzőkönyv anyagát képezi és annak megtörténtét letagadni, kétségbevonni nem lehet.

A bűnper előzményei az elmult tanév végére, a szokásos tanévvégi beiratások idejére nyulnak vissza, amikor is a beregszászi magyar iskola tanítósága megdöbbenéssel látta, hogy Molnár Julia, az I. számú állami magyar óvoda óvónője, jegyzék alapján, növendékei közül egész csapatra valót íratott be a ruszin iskolába. A tanítók kérdőre vonták, mire a beregszászi óvodák igazgatójának, Malinics Ermolájnak utasítására hivatkozott.

Malinics Ermoláj bár ruszin nemzetiségűnek vallja magát, a beregszászi magyar iskola tanítója és egyben az óvodák igazgatója.

Az óvónő eljárásáról értesült Kőváry Andorné beregszászi állami magyar tanítónő, akinek unokája szintén a szóbanforgó I. számú óvodába járt. Miután az óvónő a beiratásokat a szülőkkel nem közölte, Kőváryné nem tudta, hogy az unokáját nem iratta-e be annyi sok más gyermekkel a ruszin iskolába és azért kérdést intézett az iskola igazgatójához. Amikor Kőváryné az igazgatót felkereste jelen volt

Manilics Ermoláj is, aki meghallva a tanítónő jövetele célját, a következő kijelentésre ragadtatta magát: „Férjével együtt az állam kenyerét eszik és mégis az állam ellen tesznek. Szégyelje magát." Majd amikor Kőváryné távozott, utána sietett és a folyosón több tanítónő és tanító jelenlétében ráköpött és kétszer is kijelentette: „Pfuj, szégyelje magát!"

A kulturemberhez nem illő, példátlan inzultus után Kőváryné a bíróságtól kért elégtételt, amit a tegnap tartott tárgyaláson a legteljesebb mértékben meg is kapott. A vádlott nem jelent meg a tárgyaláson, de tanúk igazolták a feljelentés állításait. A tanúk rávilágítottak a botrányos eset előzményeire és a magyar gyermekek beiratása körül tapasztalt törvénytelen eljárásra is. A bizonyitási eljárás után dr. Meisels László beregszászi ügyvéd rövid vádbeszédében kifejtette, hogy e bűnperben nemcsak a sértett vádló, hanem az egész kisebbségi magyarság, mert Malinics Ermoláj a magyarság legszentebb jogának gyakorlásáért követte el durva sértését. Kérte Malinics szigorú megbüntetését.

A bíróság a vádlott távollétében hirdette ki ítéletét, amellyel Malinics Ermolájt ötszáz korona pénzbüntetéssel sújtotta.

A tárgyalás iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. A magyar szülők körében mély megdöbenést keltett Malinics cselekedete és azért mozgalmat indítanak a tanító elhelyezéséért, amit különben a tanügyi hatóságoknak minden kezdeményezés nélkül is meg kell tenniök.

Nem tanithat magyar iskolában olyan tanító, aki meggyaláz egy szülőt, mert gyermekét magyar iskolába iratja. Megtorlást követelnek a szülők Malinics azon rendelkezéseiért is, amellyel a magyar óvoda gyermekeit „megszavaztatta" és azokat a szülők előzetes beleegyezése nélkül nem az anyanyelv szerinti iskolába iratta. Megtorlást követelnek a magyar szülők Molnár Juliával szemben is,

aki a nyilvánvalóan törvénytelen rendelkezés alapján közreműködött az elnemzetlenítést célzó akcióban.

AZ IPARÜGYI MINISZTÉRIUM TOVÁBBKÉPZŐ IPARI TANFOLYAMAI

A debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában az alábbi tanfolyamok nyilnak meg.

1. Gázmotorkezelői tanfolyam. Tartama 6 hét. Beiratkozhat bárki, aki a robbanómotorok iránt érdeklődik. (autó) Kezdete szeptember 26. Tandíj 23 pengő.

2. Kazánfütő tanfolyam. Tartama 6 hét. Beiratkozhat, aki irni-olvasni tud és betöltötte a 18. évét. Kezdete október 17. Tandíj 19 pengő.

3. Villamos előkészítő tanfolyam. Tartama 8 hét. Beiratkozáshoz 1 évi fémipari mühelyi gyakorlat igazolása szükséges. Minden más villamosipari tanfolyam elvégzéséhez az előkészítő tanfolyam szükséges. Kezdete október 3, Tandíj kb. 30 pengő.

4. Épitőipari téli tanfolyam II. osztálya megnyílik november 7.-én.

5. Szakrajztanfolyam asztalosok részére (segédek, mesterek) 120 óra kb. 8 hét. Tandíj 10 pengő. Kezdete október 10.-én.

Szeptember 18. hősei

A volt cs. és kir. Nagyvárad-i 1. huszárezred 1914-ben a San és Visztula menti őszi hadjáratban vett részt. Ebben a hadjáratban IX. 17—30-ig terjedő időben az 1. hu. ezred a cs. és kir. 3. lov. ho. kötelékében harcolt. Szeptember 18.-án Bankó György szakaszvezetőt 8 huszárral felderítésre küldötték. A járőr megtudta, hogy Sokolow falu templománál 25 kozák tartózkodik. Bankó szakaszvezető merész elhatározással, megtámadta és szétverte az orosz lovasokat. A kozákok nagyobb része elesett, a többi egy közeli erdőbe menekült. Később Bankó szakaszvezető néhány emberével egy kozák századdal is felvette a tűzharcot s az egész századot hamarosan elkergette. Bankó szakaszvezető az arany vitézségi érmet érdemelte ki.

*

A m. kir. 17. népfelkelő gyalogezred (Székesfehérvár) az 1917. évi román-orosz támadás alatt a cs. és kir. 71. ho. kötelékébe harcolt a József kir. herceg vezetése alatt álló Moldva-i arcvonalon. Szeptember 18.-án az ezred II. zászlóaljának egyik szakasza a leghevesebb gyalogsági géppuska és tüzérségi tűzben megrohamozta és kiverte az állásainkba benyomult ellenséget. Papp Albert tart. zls. — a szakasz hős parancsnoka — azután tovább üldözte a menekülő románokat. Az üldözés közben Papp zászlós három golyótól találva hősi halált halt. Papp zászlóst kiváló magatartásáért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

*

A volt cs. és kir. Kolozsvár-i 51. gy. e. az 1917. évi olasz hadjárat alatt Tirolban és Karinthiában harcolt. Szeptember 18.-án Schnausz Bertalan főhadnagy Carzenónál egy félszázaddal legázolta a község széléről támadó olaszokat és behatolt a faluba, majd csoportját elszánt bátorsággal vitte előre a lassan hátráló olaszokkal szemben. Hősiességéért a tiszti arany vitézségi éremmel tüntették ki.

*

A volt m. kir. Trencsén-i 15. honvéd gyalogezred az 1917. évi román-orosz támadás alatt a 71. ho. kötelékében részt vett a József kir. herceg seregcsoportjának a Moldva-i arcvonalon vívott harcaiban. Szeptember 18.-án Grosesti-től délre délre az ellenség hat órás pergőtűz után benyomult az ezred III. zászlóaljának állásaiban. Rajeczky József szakaszvezető, mint egy rohamjárőr parancsnoka, járőrével oldalba támadta a románokat és menekülésre kényszerítette azokat. Bátor tettével megkönnyítette a 17. gyalogezred III. zászlóaljának későbbi előnyomulását. Rajeczky szakaszvezető kiváló fegyverténvéért az arany vitézségi érmet kapta jutalmul.

SZÉKELY, GYÖRI és MORVAI raglánjai elegánsak.

NIKOPÁLL szipkában
Minden dohánytőzsdében kapható! NIKOPÁLL betéttel dohányozzon
1 elegáns bakelit szipka és 5 betét ára . . . 1·50 P mert az egészségre ártalmas nikotin, pyridin, kátrány, gyanta
1 betét, mely 40 cigarettára elég —·16 P stb. származékok ezáltal nem jutnak a szájba és tüdőbe

Elfogott a rendőrség egy fiatalkoruakból álló bűnszövetkezetet

Az utóbbi időben a debreceni rendőrség bűnügyi osztályán többen tettek feljelentést kerékpártolvajok ellen. Legtöbb esetben a károsultaknak valamelyik középületben volt dolguk, kerékpárjukat a fal melé támasztották, s míg bent voltak egy jól megszervezett banda valamelyik tagja felpattant a felügyelet nélkül hagyott kerékpárra és elment.

A sorozatos feljelentések alapján a rendőrség széleskörű nyomozást indított a kerékpártolvajok kézrekerítésére. A detektívek munkája eredménnyel járt, mert sikerült elfogni egy hattagu többnyire fiatalkorúakból álló bűnszövetkezetet, amelynek tagjai kihallgatásuk során beismerték, hogy Debrecenben mintegy 12 kerékpárt loptak el, de ők jártak a debreceni vásárpénztár irodájában is, ahol az ablak benyomása után egy írógépet zsákmányoltak.

A bűnszövetkezet egyik tagja még szökésben van, ezért a rendőrség még mindig folytatja a nyomozást. A hatagu bűnszövetkezet tagjainak kihallgatása még tart.

Miskolcon tárgyalt a debreceni törvényszék izgatási ügyben

Pénteken a miskolci törvényszéken izgatási ügyben kezdte meg a főtárgyalást a debreceni törvényszék Fövenyessy-tanácsa. Rolnis Ferenc 39 éves miskolci kőművessegéd volt az egyik vádlott, aki már többször volt büntetve, legutóbb kormányzósértésért ítélték el háromhónapi fogházra.

Az ügyben zárt tárgyalást rendelt el a törvényszék s csak az ítélet kihirdetése hangzott el a nyilvánosság előtt. A törvényszék a magyar állam és társadalom rendjének erőszakos felforgatására irányúló izgatás vétségében mondotta ki bűnösnek a vádlottat s ezért egy hónapi fogházra és háromévi hivatalvesztésre ítélte. A tanuvallomásokból megállapította a bíróság, hogy a vádlott ez év január 14-én a miskolci városháza előtt kommunista kijelentéseket tett. Az ítélet jogerős.

A másik vádlott Kardos Gyula 32 éves miskolci kőműves, akit szintén a magyar állam és társadalom rendjének erőszakos felforgatására irányúló izgatás vétségében mondotta ki bűnösnek a törvényszék és azért kéthónapi fogházra ítélte jogerősen. Kardosnál az ítéletet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette a bíróság.

Légoltalmi gyakorlat lesz Debrecenben

Meglepetésszerüen fo gják megrendezni

Már a mult év november 22-én este megtartott elsötétítő és riasztási gyakorlat alkalmával közölve lett a közönséggel, hogy a légvédelmi gyakorlatok — felsőbb rendelkezésre — többször meglesznek ismételve. Értesülésünk szerint a **legközelebb időben újabb gyakorlat lesz**, ezuttal azonban **nem előre bejelentett időpontban, hanem meglepetésszerüen.** A cél ugyanis az, hogy a közönség lehetőleg a valóságnak megfelelő körülmények között tanulja meg, hogy miként viselkedjék **„légvédelmi riadó"** esetén.

A közönség magatartására vonatkozólag ezuttal is **falragaszok hívják fel a figyelmet.** Lapunk azonban helyénvalónak tartja, hogy már jóeleve tájékoztassa olvasóit.

legfontosabb tudnivalókat a következőkben ismertetjük.

1. A **„légvédelmi riadó"** jelet a Kistemplom tornyában elhelyezett sziréna időnkint változó magasságú úgynevezett „üvöltő hang"-gal jelzi, amely jelet a sziréna ötször ismétel. Egy jelzés időtartama 1 perc, az öt ismétlés között félperces szüneteket fognak tartani.

E riadójelen kivül a Nagytemplom tornyában levő harangot ekkor 5 percig félreverik, a Máv. műhely és a városi világítási vállalat telepén levő gőzkürt pedig sok rövid jelzést, bugást fog leadni.

2. Amennyiben a riadó éjjel történne, az összes világításokat azonnal ki kell oltani vagy gondoskodni arról, hogy semmiféle fény a szabadba ki ne sugározzon. Félreértések elkerülése végett nemcsak az utcai, hanem az udvari világításokat is el kell oltani, úgy, hogy kivülről semmiféle fény ne legyen észlelhető.

3. A „légvédelmi riadó" jel közlése után minden sinpályához vagy vezetékhez nem kötött járműnek az úttest balszélén, szorosan a járda mellett kell megállnia. Gépjárműveknél a hajtóerő működését meg kell szüntetni. A vezetőnek az összes lámpákat el kell oltania, kivévén a hátsó rendszámtábla megvilágítására szolgáló lámpát s gondoskodnia kell arról, hogy a jármű meg ne indulhasson.

Sinpályához kötött járművel ott kell megállni, ahol annak vezetője a légvédelmi riadójelet hallja, útkeresztezést azonban minden körülmények között szabadon kell hagyni.

A járómű utasának a járóműből ki kell szállni s a legközelebbi kapualjjal biró ház bejárata alá kell sietni.

A vasúti felüljáró hidakon haladó járművel a hidat mielőbb el kell hagyni.

4. Utcán, téren és hidon tartózkodó gyalogjárók kötelesek a legközelebbi olyan ház bejárata alá sietni, amelynek kapualja van és onnan csak a „légiveszély elmult" jelzésre szabad távozniok.

Ha ilyen ház nincs a közelben szét kell széledni vagy más olyan helyre távozni, ahol az ember repülők elől rejtve maradhat.

5. Kerékpárosoknak kerékpárjukat is a ház bejárata alá kell vinni.

6. Járóművel csak a **„légiveszély elmult"** jelzésre szabad elindulni.

7. A helyi hatóságok, a közbiztonság és karhatalmi szervek, a mentők és tűzoltók szolgálatban levő járművei, továbbá a m. kir. póstának járóművei, a közüzemek segélykocsijai, végül az életveszélyes beteghez hívott orvosok járóművei — amennyiben erre mulhatatlanul szükség van — légi riadó tartama alatt is közlekedhetnek. Természetesen éjjeli időben a lámpákat megfelelően burkolni kell.

Irógépek javitása
HURAY Iparkamara, T. 17-93.

8. Azoknak a bérházaknak a tulajdonosai, amely házaknak kapualjuk van, tűrni kötelesek, hogy az utcáról a közönség a ház bejárata alá, vagy a ház udvarára mehessen és a légitámadás tartama alatt ott tartózkodhassék.

9. A „légi riadó" tartama alatt nem szabad az ily bérházak kapuját kulccsal bezárni vagy a közönségnek az ily bérházak kapujába vagy udvarába való bejutását megakadályozni.

10. Olyan házakban, ahol van rendes vagy szükségóvóhely, a riasztójelzésre a lakók kötelesek az óvóhelyre lemenni és ott tartózkodni.

11. A **„légi veszély megszünt"** jelet a szirénák és gőzkürtök hosszú, állandó jelzésü búgással, a Nagytemplom tornyában elhelyezett harang pedig 1 percig tartó harangozással jelzi.

Felhívjuk a közönség figyelmét arra is, hogy a hatósági rendelkezéseknek be nem tartása kihágást képez és elzárással büntethető. Egyébként pedig mindenkinek a saját jólfelfogott érdekében és hazafiui köteleségből is oda kell hatnia hogy ezek a gyakorlatok sikerüljenek.

SZÉKELY, GYÖRI és MORVAI úriszabósága kiváló.

HOTEL RIO
BUDAPEST
a város szivében
RAGYOGÓ TISZTA
hideg-meleg folyóvíz
ERŐSEN MÉRSÉKELT ÁRAK
VII., Kürt-utca 6.
PÁTRIA kávéház mögött.

Hofherr-Schrantz-Clayton-Shutleworth Magyar Gépgyári Művek Rt
vezérképviselete és főraktára:
Debrecenben Ráhmer Sándornál, Deák Ferenc-u. 11. Telefon: 29-62.
HSCS nyersolajtraktoraink, „Zenit" egyetemes daráló és őrlőgépeink, tükörkormányu acélekéink, „Gazda—Drell" vetőgépeink világhírűek! Olcsó ár! Kedvező fizetési feltételek!
Olcsó ár! Kedvező fizetési feltételek!

Hetven éves a magyar népoktatási törvény

Kiss József debreceni tankerületi királyi főigazgató előadása a Magyar Pedagógiai Társaságban

A magyar népoktatási törvény 70 éves jubileuma alkalmából a Magyar Pedagógiai Társaság felkérésére Kiss József, debreceni kir. tankerületi főigazgató, a társaság rendes tagja szombaton délután Budapesten a Magyar Tudományos Akadémia ülésztermében rendkívül értékes előadást tartott.

Kiss József felolvasásának címe „Az 1868. évi XXXVIII. t. c. parlamenti tárgyalása" volt. Ismertette népoktatásunk alaptörvényének keletkezését, a képviselőház elé való terjesztését és bizottságok által beterjesztett jelentéseket. E jelentésekből kitűnik a bizottság munkájának alaposssága és gondossága. A tárgyalás előtt az egyházak által küldött 32 legkiválóbb szakember véleményét hallgatta meg a bizottság. Az Eötvös-féle eredeti javaslat a bizottság tárgyalásai folytán annyiban módosult, hogy a javaslatból kimaradt a kisdedóvodák ügye, mint amely nem „oktatási" ügy és az elemi és felsőbb népiskolák mellé felvétettek a polgári iskolák. A képviselőházban november 17-, 19- és 21-én tárgyalták a javaslatot. Először Eötvös József és Tisza Kálmán, utóbbi akkor Debrecen követe szólaltak fel. Tisza Kálmán is a javaslat mellett szólt, mert az „a népoktatás ügyét úgy kívánta fejleszteni, hogy az állam és a községek jogai mellett az egyházak iskolafenntartási joga is teljes mértékben fennmaradt."

A részletes tárgyalásnál két kérdés körül folyt a nagyobb vita. Egyik az iskolák fenntartási költsége, melyet a törvény úgy igyekezett szabályozni, hogy az erre a célra szedhető községi adó az egyházak érdekeit ne sértse. A másik a nemzetiségi iskolák tanítási nyelve, a nemzetiségek által kívánt nemzetiségi történelem és földrajz tanítása. Nagyobb vita még a tanítói fizetések minimumának és a tanfelügyelőségek székhelyének megállapításánál volt. A képviselőház általánosság- és részleteiben 3 nap alatt fogadta el a javaslatot. A részletekhez igen sok elmélyülő tudásról és tapasztalatról tanúskodó hozzászólás volt, mely dícséretére szolgál az akkori képviselőháznak.

A főrendiház december 1-én és 2-án tárgyalta a javaslatot. Eötvös nagyszabású bevezető beszéde után Simor János hercegprímás szólalt fel. A javaslatot elfogadta, de azt kívánta, hogy az ú. n. közös (állami és községi) iskolák lehetőleg ne létesüljenek s maradjanak meg a hitfelekezetek által fenntartottak, mint amelyek a nevelésre alkalmasabbak. Haynald Lajos kalocsai érsek, Tisza Lajos bihari főispán, báró Vay Miklós koronaőr és mások felszólalásai azt mutatták, hogy a népoktatás kérdése nemcsak érdekelte a főrendiház tagjait, hanem azzal minden vonatkozásban sokat foglalkoztak. Sok olyan beszéd hangzott el, mely ma is teljesen helytálló kultúrpolitikai és pedagógiai elveket állított fel. Igy Haynald érsek már akkor hangoztatta, hogy nem az oktatás a fontos, hanem a nevelés. És csak azok az iskolák értékesek, amelyek nevelnek, nem pedig csak tanítanak.

A javaslatot a főrendiház is elfogadta minden változtatás nélkül. Nem voltak szenvedélyes viták, mindössze az egyházi iskolák hívei hangoztatták a felekezeti iskolák fontosságát és elsőségét a tervezett községi és állami iskolákkal szemben. Mások az állam kötelességét helyezték előtérbe polgárai műveltségének emelésére.

December 5-én a törvény már szentesítést is nyert.

Sietni kellett a tárgyalással, mert az 1865 december 10-ére összehívott képviselőház mandátuma 1868 december 10-én lejárt. Akkor még hároméves ciklusok voltak. A gyorsabb ütem ellenére a parlament két házában lefolyt tárgyalás bölcs engedékenységben, jóakaratban és az ország javának keresésében örök dícsősége marad a hatvanas évek magyarságának. Azóta 70 év múlt el. Most ez évfordulón és a törvény alkotójának, báró Eötvös Józsefnek születése 125. évfordulóján időszerű a törvényről való megemlékezés. Egyrészt azért, mert a népoktatás kérdése ma is előtérbe került és még jobban előtérbe fog kerülni.

Akkor is, most is a polgári jogok és kötelességek kiterjesztése és a népműveltség általános emelése volt az állam szükségszerű kötelessége. Másrészt azért jó a visszaemlékezés, mert az elmúlt 70 év megmutatta, hogy ez a törvényünk milyen bölcs előrelátással, tényleg az elkövetkező idők számára készült. Megmutatta azt is, hogy a helyesen megalkotott törvény alapján az állam, a községek, az egyházak és egyéb iskolafenntartók jogai és kötelességei teljesen és közmegnyugvásra szabályoztattak. Ma az állam a legnagyobb iskolafenntartó és támogató, mert a saját állami iskoláin kívül szinte minden községi és felekezeti iskolát segít a közös cél, a nemzeti érzésű, vallásos és erkölcsös emberek nevelésének megvalósításában.

Felmentés a kormányzósértés vádja alól

Bonyolult bünügyben hozott ma felmentő ítéletet a debreceni törvényszék ötös tanácsa

Az ügy vádlottja Balogh István hajdúsámsoni bérlő volt, akit két taksás munkása május 18-án kormányzósértésért jelentett föl, amit a bérlő a feljelentők szerint május 9-én követett el. A feljelentés előtt két nappal, tehát május 16-án ugyanez a két taksás munkás a kenyéradó bérlőjét támadta meg és amint be is bizonyult, *tettlegesen és súlyosan bántalmazta az egyik.* Ennek a tettleges bántalmazásnak következménye lett az, hogy a járási főszolgabíró a bántalmazott bérlő följelentésére a két taksás-munkást 3 nap alatt *kilakoltatta a bérlő által adott lakásból.* Ezután jelentette föl a bérlőgazdát a két taksás.

Vádlott tagadta a vádat és boszszúnak mondta a két taksás feljelentését. A két taksás fenntartotta állítását a bíróság előtt is, de a mellékkörülményekre adott kérdésekre már nem tudtak határozott választ adni. Több tanu kihallgatása és a szembesítések után az ügyészség képviselője a vádat fenntartotta, míg dr. *Gájásy* János védő, aki ellenezte a két terhelő, de érdekelt tanu megesketését is és azt az ötöstanács mellőzte is, vádlott politikai megbízhatóságára vonatkozólag terjesztett elő két okmányt, melyek vádlottnak a kommun és az oláh megszállás alatt tanusított, hazafias magatartását bizonyították.

Végül kérte a vádlott felmentését.

Az ötöstanács *Balogh* István bérlőt *felmentette a vád alól,* mert megnyugtató bizonyítékot nem talált a két taksás terhelő vallomásában. Az ítéletet a kir. ügyész tudomásul vette és az nyomban jogerőre is emelkedett.

Aki nem hisz a győzelemben, az félig vereséget szenvedett

Miért kell foglalkoznunk a honvédelem kérdéseivel

A jövő háborúja a nemzetek igazi erejének, szervezettségének, anyagi és lelki felkészültségének próbaköve lesz. Az a nemzet, amelyik nem készül fel a legteljesebb erőkifejtésre, s nem számol avval, hogy mit követel tőle a modern hadviselés: elbukik.

A legragyogóbban felszerelt hadsereg is elveszítheti a háborút, ha polgári lakossága szervezetlen és honvédelmi kérdésekben tájékozatlan. Ma nincs győzelem az itthonmaradó munkás, földmíves, tisztviselő stb. teljes erőmegfeszítése nélkül. A lelki ellenálló erőnek nem szabad a megpróbáltatások alatt összeroppannia.

Mit kell tehát tudnia a nemzet minden egyes tagjának, hogy adott alkalommal megállhassa a helyét? Ismernie kell a modern hadviselést, annak eszközeit, sajátságait, összefüggéseit és kihatásait, nehogy világháborúhoz hasonlóan katonailag teljesen tudatlanok által bevetett tévhireknek, találgatásoknak áldozatul essék. A csüggedést nem ismerő bátorságnak, a vezetésben való feltétlen bizalomnak és a kitartásnak ragyogó példáját adta Olaszország az Abesszín háború alatt, amikor egész Európával szemben, dacolva a szanktiókkal, bojkottal, kitartott a győzelemig. Ehhez az kell, hogy mindenki tudatosan és meggyőződéssel álljon őrhelyén.

Fel kell készülni az ellenség propagandahadjáratával szemben is. A világháborút jórészben az ellenséges propaganda nyerte meg. Anglia háborús propagandaköltségei annyit tettek ki, mint egész működő hadseregének összes költségei.

Aki nem hisz a győzelemben, az már félig vereséget szenvedett. — Hinni kell és lehet. Ez a lelkielőkészítés a gyermekkorban vegye kezdetét. Később ehhez gyakorlati ismeretek is járuljanak. Meg kell ismerni részleteiben a modern hadviselés gépezetét, ismerni kell az összefüggéseket, és be kell látni, hogy amit az állam az egyéntől kíván, az az összesség jólétét és biztonságát szolgálja.

SZÉKELY, GYÖRI és MORVAI
diák ruhái tartósak.

Árlejtési hírdetmény.

A debreceni református egyházi árvák részére szálítandó kb. 140 pár cipő, 80 drb. fiu és 64 drb. leány ruha készítésére vonatkozólag a zárt írásbeli ajánlatok **1938 szeptember 21-én déli 12 óráig adhatók be** az egyházi hivatalban (Kálvin-tér 17. sz.) A részletes feltételek megtekinthetők a hivatalos órák alatt ugyanott.

MAVAUT MENETREND

Érvényes 1938 szeptember 9-től október 1-ig.

Debrecen—Hajdúszoboszló

		+							+	
—	—	—	—	i. Debrecen p. u.	é.	—	—	—	—	—
10.15	14.10	17.30	19.00	i. Debrecen Arany Bika sz.	é.	9.55	13.55	—	18.35	20.10
10.45	14.39	17.59	19.30	é. Hajdúszoboszló Gyógyfürdő	i.	9.25	13.25	—	18.05	19.39
—	14.43	18.03	19.34	é. Hajdúszoboszló piactér	i.	9.21	13.21	—	—	19.35

× = csak hétköznap közlekedik. + = csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

A Semsey vitézi szakasz kegyeletes emlékünnepe Balmazújvároson a telekadományozó néhai Semsey Andor halálának 15. évfordulóján

Dr. Krompaszky Miksa országgyűlési képviselő nagy beszédben méltatta az elhunyt tudós földesúr kiváló érdemeit

Szép és lélekemelő ünnepség volt a múlt nap Balmazújvároson. A Semsey vitézi szakasz bensőséges ünnepély keretében emlékezett meg nagynevű patrónusáról, dr. Semsey Andor földbirtokosról halála tizenötödik évfordulója alkalmából. Semsey Andor volt az, aki még 1921-ben 500 katasztrális holdat ajánlott fel Balmazújváros határában a Kormányzó felhívására vitézi telkek céljaira. Huszonöt vitéz 15—15 kat. holdat kapott személyenkint, parancsnokuk, vitéz Lázár Károly testőralezredes pedig 125 kat. holdat. A vitézeket 1924-ben ünnepélyesen iktatták be a telkekbe. Sajnos, a nagy adományozó ezen az ünnepen már nem vehetett részt, mert 1923-ban 90 éves korában meghalt. Emléke azonban fennmaradt és gróf Semsey László felsőházi tag, v. b. t. t. kegyes rendelkezése alapján halálának évfordulóját a Semsey vitézi szakasz és az egész uradalom minden évben megünnepli.

Az idén a szokottnál is bensőségesebb és nagyobb szabású volt ez a gyászünnepély, amelyen Debrecenből is számosan vettek részt. Így többek között *Halász* Miklós gazdasági főtanácsos, a pallagi gazdasági akadémia h. igazgatója, *Szakács* Mózes állampénztári igazgató, dr. *Böszörményi* Béla, a Semsey-uradalom ügyésze, a vitézek részéről vitéz *Dávid* Géza nagykereskedő, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara képviseletében dr. *Fráter* Jenő kamarai titkár és mások.

A rekviem

A vendégeket a Semsey-kastély udvarán *Kisfaludy* Árpád, az uradalom jószágkormányzója fogadta lekötelező szívélyességgel. Ugyanitt sorakozott fel a Semsey vitézi szakasz vitéz *Császy* Elek ref. igazgató-tanító vezetésével, aki a távollévő vitéz *Lázár* Károly parancsnokot helyettesítette. A vendégek között ott láttuk dr. *Krompaszky* Miksa ny. tankerületi főigazgatót, országgyűlési képviselőt, *Martinovich* István járási testnevelési vezetőt, dr. *Kisfaludy* László kormányfőtanácsost, az uradalom jogtanácsosát, dr. *Molnár* Béla, *Jakucs* Sándor ref. lelkészeket, dr. *Schleiminger* Sándor kormányfőtanácsost, ny. tisztifőorvost, továbbá *Harsányi* Béla községi főjegyző vezetésével az egész községi tisztikart és előljáróságot *Zs. Nagy* János főbíróval együtt, valamint *Fazekas* János uradalmi felügyelővel az élén a Semsey-uradalom gazdaságának egész tisztikarát.

A vendégek és az ünnepség résztvevői bevonultak a római katolikus templomba, ahol a templomhajó középső részén koszorúkkal borítva állott a jelképes, díszes katafalk. Az oltárnál *Nagy* Antal róm. kat. esperes-plébános mondott gyászmisét. *Petrovics* Imre igazgató-tanító, kántor a szentmise alatt gyászdalokat adott elő.

Evangéliumkor Nagy Antal ihletett szellemű beszédet mondott, amelyben megemlékezett Semsey Andor halhatatlan érdemeiről. Semsey Andor hatalmas birtok ura volt s ennek a birtoknak jövedelmét nagyszerű eszmék szolgálatába állította. Közel ötmillió aranykoronát adott tudományos és jótékony célokra. Legnagyszerűbb alkotása az országos földtani intézet. A különféle klinikáknak műszereket ajándékozott, rádiumot vett tudományos és orvosi célokra.

— Semsey Andor nagylelkűségénél és áldozatkészségénél csak a szerénysége volt nagyobb — mondotta Nagy Antal. — A nép, az ország nem ismeri őt kellően. A Semsey vitézi szakasz évről-évre bizonyos adósságot törleszt le áldott emlékű földesurával szemben. Ha az ország meg is feledkezik kiváló fiáról, a Semsey vitézi szakasz nem feledkezik meg róla. Ez a nagy ember akarta és tudta jutalmazni a legdrágább kincset, az emberi vért. Akik nem tartoznak a vitézi szakasz tagjai közé, azok is ünnepeljék most az elhúnyt földesúr emlékét és köszönjék meg az isteni gondviselésnek, hogy vannak Semsey Andorok. Felemelő tudat, hogy Semsey Andor nem méltatlanul pazarolta adományait és emlékét a késő utódok mindenkor áldani fogják.

Krompaszky Miksa ünnepi beszéde

A szentmise után a vendégek, az uradalmi tisztikar és a vitézi szakasz tagjai a kastélyba vonultak, ahol az emeleti nagyteremben ebédet szerviroztak.

Közvetlenül az ebéd előtt dr. *Krompaszky* Miksa ny. tankerületi főigazgató, országgyűlési képviselő gondolatokban gazdag, hazafias érzésektől átfűtött, emelkedett szellemű ünnepi beszédet mondott, amelyben lelkes szavakkal szólt az elhúnyt Semsey Andor érdemeiről. Nagyszerű szociális alkotások tették emlékezetessé a tudós földesúr nevét akinek lelkét minden tettében a legteljesebb szociális érzés hatotta át. Utolsó évében a vitézi telekadományozással tett koronát élete műveire.

— A Kormányzó Úr Őfőméltósága, — folytatta — akit legnemesebb elgondolása a fejedelmi fenségig emelt fel, a vitézi intézménnyel történelmi jelentőségű szervezetet létesített. Pallosa azokat avatta vitézzé, akiket a belső érzés, lelkes nacionalizmus kiemelt az átlag közül s akik úgy érzik, hogy a nemzetükkel szemben semmi sem áldozat. Ezeknek a férfiaknak mindenben a nemzet vezető rétegét kell alkotniok.

A szónok megemlékezett arról, hogy vitéz Imrédy Béla miniszterelnök maga is kérte a Vitézi Rendbe való felvételét. Meg kell tehát becsülni azoknak magukat, akiket ezzel a jelzővel kitüntetnek és vezető társadalmi réteggé emelnek. A továbbiakban Krompaszky Miksa arról beszélt, hogy ő mint Semsey-ösztöndíjas egyik legifjabb munkatársa volt az elhúnyt tudós földesúrnak, aki lehetővé tette, hogy Ázsiában hosszabb tanulmányutat tegyen. Meg kell ismerni szerte az országban, hogy ki volt Semsey Andor. Ő, a jogász, Magyarországból tudós agrár-Magyarországot csinált, visszament a magyar földhöz és célul tűzte ki, hogy a magyar földből minél jobbat, szebbet és értékesebbet csikarjanak ki. Az Eötvös-inga a Semsey Andor áldozatkészsége folytán lett reális valóság s ennek révén sikerült a föld belső részét is kikutatni. Ha Semsey Andor nincs, akkor nincs magyar tudományos geológia és agrókémia. Az ő lelke prófétai ihlettel volt megáldva, a magyar agrártudomány neki köszönheti mai magas szintjét.

— Nekünk, akik erőnkhöz mérten kisebb vagy nagyobb arányban hivatva vagyunk a magyar népet tovább vezetni, az a teendőnk, hogy amit Semsey Andor látnoki előrecérzéssel meglátott, azt végbevigyük. Az ő idejében még nem volt zsidó-törvény és Semsey Andor már megkezdte a magyar nép istápolását. Birtokán tanyásgazdálkodást rendezett be, házhelyakciót csinált.

Ezután arról beszélt a szónok, hogy Magyarországon nincs szükség álprófétákra. Csak az legyen próféta, aki nem a máséból, hanem a sajátjából ad. Majd így folytatta szavait:

— A trianoni Magyarország kapuja körül a történelem szekere dübörög. Nem lehet tudni, hogy nem kell-e elővenni a vitézi fokosokat. Adja az Isten, hogy ne legyen szükség rájuk, hanem azokkal az eszközökkel rontsák le egy torzállam építményét, amelyekkel ez az állam ellenünk vétkezett. Vér nélkül kell bekövetkezni ennek a nagy átalakulásnak.

Végül kérte az Egek Urát, adja, hogy Semsey Andor emléke időtlen időkig fennen ragyogjon, majd köszöntötte gróf Semsey László uradalmának nemes tisztikarát, a Vitézi Szék tagjait és a vendégkoszorút.

Három felszólalás

A klasszikus szépségű emlékbeszéd mély hatást tett a megjelentekre, akik lelkesen éljenezték a kiváló szónokot.

Ezután Halász Miklós, a debreceni gazdasági akadémia h. igazgatója emelkedett szólásra, aki nagy elismeréssel emlékezett meg a Semsey-uradalom belterjes gazdálkodásáról. Az uradalom úttörő munkásságát fejtegette és hangoztatta, hogy zászlót kell hajtani nemzetformáló és nemzetmentő munkájáért. Elismeréssel szólt gróf Semsey László és felesége áldozatkész tevékenységéről, akik lehetővé tették, hogy ezen a vidéken a földkultúra ilyen magas nívóra emelkedett. Ugyancsak elismeréssel szólt Kisfaludy Árpád jószágkormányzóról és tisztikaráról, akik remek felkészültséggel valósítják meg a földesúr elgondolásait. Örömét fejezte ki, hogy itt kiváló őrtállók vannak és az uradalomban mindenfelé megnyugvást, munkát és megelégedést lát.

Vitéz Dávid Géza frappáns beszédben köszönte meg a szíves látást és lelkes, elismerő szavakkal emlékezett meg a Semsey-uradalomról.

Kisfaludy Árpád jószágkormányzó emelkedett ezután szólásra. Mély megilletődéssel szólt arról, hogy megünnepelhették Semsey Andor emlékét. Lelkes szavakkal mutatott rá az Imrédy-kormány nagyvonalú és értékes elgondolásaira s a legteljesebb örömének adott kifejezést, hogy a vármegye ügyeit magas szellemben vezető kiváló főispán, Lossonczy István intézi. Hangsúlyozta, hogy a magyar józanság és a magyar élniakarás ismét ki fogja vezetni a nemzetet a napfényes útra. Hálásan köszönte, hogy saját maga tapasztalhatta azt a felemelő tényt, hogy az utódokban Semsey Andor emléke lankadatlanul élni fog.

A vendégek a késő délutáni órákig együtt maradtak, majd szívélyes búcsút vettek a vendéglátóktól.

SZÉKELY, GYÖRI és MORVAI-nál nagy választékot talál.

KERESZTÉNY MUNKÁSMOZGALOM

Megalakult a debreceni ipari munkavállalók Hivatás-szervezete

A Róm. Kat. Legényegylet alapszabályainak 7. §. c) pontja jogi alapot ad arra, hogy az ipari munkavállalókat szakma szerint csoportosítsa és így érdekeiket hathatósan védje és szolgálja. Ezt az érdekvédelmet és érdekszolgálatot, amely krisztusi és magyar nemzeti alapon szakszervezeti alapon tömöríti az ipari munkavállalókat, nevezzük Hivatás-szervezetnek.

Hivatás-szervezetünk magyar nemzeti alapon épül fel. Magyarok vagyunk és azt akarjuk, hogy édes magyar hazánk, amelynek katonái vagyunk békében és háborúban, az adja meg nekünk a mi mindennapi kenyerünket. Nem vagyunk nemzetköziek, nem azt valljuk, hogy: „ott az én hazám, ahol jól megy a dolgom!“ Meg vagyunk győződve arról, hogy igazságos jövedelem- és vagyonelosztás esetén a magyar haza is tud minden magyarnak boldogulást nyujtani. Az állam is elismeri mozgalmunkat. Bornemisza iparügyi miniszter a szegedi Hivatásszervezet zászlóbontásán lelkesítő beszédet mondott. A Legényegyletek augusztusi országos követtáborában zárógyűlésén szintén megjelent és ismételten a legteljesebb elismeréssel szólott a Legényegyletek szociális munkájáról.

Hivatásszervezetünk krisztusi alapokon épül fel. „Ne lopj“, „Méltó a munkás az ő bérére“, „A munkások bérének igazságtalan levonása égbekiáltó bűn“ stb. nemcsak a természetjog törvényei, tehát mindenemberre nézve kivétel nélkül kötelezők, hanem Krisztus szankcióját is bírják. Magáévá teheti ezt az alapot valláskülönbség nélkül mindenki. A kenyérharcban nem is tehetünk különbséget katolikus, református, evangélikus közt. *A szociális igazságért* küzdünk és nem rendezünk vallási kérdésekben vitákat. Nemcsak sorainkban, de vezetőségünkben is vannak másvallásúak. Azért minden keresztény és magyar munkavállaló, aki Istent és hazát ismer, jobb és biztosabb kenyeret akar, a Hivatásszervezethez csatlakozik!

Budai János titkár.

Csatlakozási lap a Rk. Legényegylet otthonában (Kandia-u. 17.) igényelhető.

— Az arcbőrt elcsúfító számos tisztátalanság, mint gyulladásos pirosságok, pörsenések és pattanások, amelyek elégtelen bélműködés és emésztési zavarok következtében támadnak, a természetes **„Ferenc József“** keserűvíz használata által — reggelenként egy pohárral — rendszerint rövidesen eltünnek. Kérdezze meg orvosát.

Beszélgetés Elefánthy Sándor ny. igazgató-tanitóval

Ugy látszik a nyári szabadságom alatt nagyon elmaradtam a világtól, mert csak tegnap hallottam, hogy Elefánthy Sándor, az evangélikus iskola országos hírű igazgatója 39 évi érdemes munkásság után nyugalombavonult. Őszintén nagyrabecsült s közszeretetben és megbecsülésben álló régi barátomat siettem felkeresni, hogy a multjáról, terveiről elbeszélgethessünk.

Elefánthy Sándor

A Poroszlai-úti szép villájában, családja körében fogadott a tőle megszokott úri előzékenységgel, friss rugalmassággal, finom nyugodt mosolyával. Alig hinné az ember, hogy 39 év tartalmas munkája van a hátamegett. Körülötte hatalmas könytára, kótatára, íróasztala telve iratokkal, könyvekkel.

Amikor megmondom, hogy a lap részére szeretnék egy rövid interjut kérni, a tőle megszokott úri szerénységgel tiltakozik. Nem szeret magáról beszélni s nem akar a nyilvánosság előtt szerepelni. Kategórikusan tiltakozik s nagyon kér, hogy tegyek le a tervemről. Lassan mégis belemelegszünk. Inkább a családja beszél, mint ő. Csak akkor tüzesedik át s beszél teljes szellemi frisseséggel s rajongó szeretetel, amikor az iskolájáról, zenei és pedagógiai munkásságáról van szó.

Mindenki tudja, hogy az evangélikus iskola magas színvonala az ő nevével és munkásságával egybeforrt. Ezt a szakkörök is gyakran elismerték. Számtantanitási módszerével, kiváló nevelési rendszerével, az újszerű szóképes írás-olvasási módszerével nemcsak sokban megelőzte az átlagos ellemiiskolák színvonalát, de érdemei elismeréséül a Protestáns irodalmi társaság Hymnológiai ötös bizottságába is beválasztották s legutóbb a Wodiáner díj magas kitüntetésére is felterjesztették. Az egyházi énekkart 14 évvel ezelőtt megalakította s a legutóbbi időkig önzetlenül, időt és fáradságot nem kimélve tanította, kótákkal ellátta s olyan magas színvonalra emelte, hogy az evangélikus énekkarok — művészi szempontból — negyedik helyére emelte. Se szeri se száma annak a sok hivatásából folyó, minden ellenszolgáltatás nélkül végzett kulturmunkájának, amelyről legtöbbet azok beszélhetnének, akik a keze alól kerültek ki. Az iskola színvonalának emelésében nagy része volt leányának Ilonkának is, aki kilenc évig, mint kisegítő tanerő működött az intézetben s atyjával együtt vált meg az intézménytől. Több iskolai tankönyve jelent meg s az énekoktatás terén is országos viszonylatban a legelsők közé küzdötte fel magát.

Régen a szerénység volt a divatos, ma az önző tülekedés. Lehet, hogy az élet ma ezt kivánja, s talán ez a hasznosabb, de az szebb és értékesebb. Elefánthy Sándor megmaradt úrnak, hivatását szerető s azt száz százalékig betöltő jó pedagógusnak. Amit végzett, azt szerényen tette. Ismerve országos hírnevét s emberi értékét máris több ajánlatot kapott magániskolákhoz s bár teljes szellemi frissesége s munkakedve erre alkalmassá tenné, nem vállalja. Csendben, szakmunkákon dolgozik s egész életének termését, tapasztalatát a fiataloknak akarja átadni. Hiszen annyi ambició van még ma is benne, hogy sok fiatal tanító megirigyelhetné.

Amikor elbucsuzom, mégegyszer megkér, ne irjak róla, hiszen annyi értékes ember van a világon, akik sok érdemet szereztek s mégsem beszélnek róluk. Talán ezek a boldogabbak, mert kevesebb irigyet szereznek maguknak. Lehet, hogy igaz a bölcs beszéde. Én mégis megirtam, mert egyrészt, amint hallottam, nem volt még meg az iskolai hivatalos elbúcsúztatása (a közel jövőre tervezik) másrészt meg talán a sok szülő, tanítvány barát nevében is mondhatom, hogy Elefánthy Sándor egész életében érdemes és jó munkát végeztél. További nyugalmas éveidben pedig pihend ki — ha ugyan tudod — azt a bőkezűen ajándékozott sok energiát, amit te annyi szeretettel osztottál ki a reád bizott jövő nemzedék között!

— Forrai —

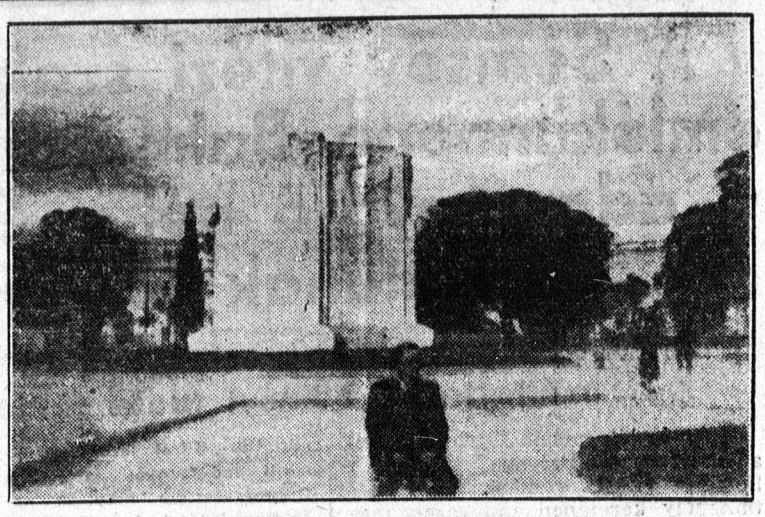

Pap Kálmán La Platában

EGY ESTE LA PLATÁBAN

Pedró Gonzales a megszokott gáláns mozdulattal rakta elénk söreinket a Cafe Parisban La Platában. Ez a bizonyos Cafe Paris-kávéház a Plaza Sn. Martin sarkán van, igen szép hely, mondhatnám a legjobb hely ebben a városban.

Pedro Gonzales már régi ismerősünk volt, s hogy miért Pedro Gonzalez volt a neve, elárulhatom, hogy mi adtuk neki ezt a nevet. Lehet, hogy Rodriguez Diaz vagy más ilyen neve volt, az nem lényeg. Lényeg az, hogy prototipusa volt a délamerikai elegáns helyek pincéreinek. Alacsony, kövér, kékesfeketén, olajosan csillogó simahajú ember volt. Sárgásbarna bőre, duzzadt ajka és lapos orra indián vért is sejtetett. Ujjain 4-5 aranygyürű. Beszédközben legtöbbször kissé féloldalt hajtotta a fejét, szemét a menyezetre függesztette. Ez nála finomság és előkelőség megnyilvánulása volt. Mosolya rendkívül lekötelező tudott lenni. Kora 35—40 között lehetett, de azért könnyen el tudja képzelni az ember mint egy 15 éves szende szűz titkos rajongóját, akihez suttyomban verseket ir. Járása olyan peckes, mintha legalább is az övé volna az az ezüstszínü Packard, ami az éterem közepén csillogott mint egy nagyszabású sorsjáték — ami annyira népszerű itt — egyik dija.

Pedró barátunkról folytatott elmefuttatásunknak azonban a „Los Incas" nevű tipikus argentin tangó zenekar vetett véget s így figyelmünk feléjük irányult. Zongora, nagybögő, 3 bandonson, 3 hegedű s cselló összeállitásban remek argentin tangókat játszottak.

Régi barátunk, Pedró azonban újra megjelent, valamelyikünk új kört rendelt s a második pohár söröket hozta, most már mint Argentinában szokásos, a járulékokkal együtt, vagyis mindenféle aprósággokkal, amikre jól lehet inni. Ezek pedig: egy kis tányéron hántott amerikai mogyoró, egy másikon sajtkockák, egy harmadikon apró sós rudacskák tömkelege, egy negyediken zsirbapirított krumpliszeletkék, egy ötödiken kocsonya apró darabkákra vágva s még néhány ilyenféle dolog, melyhez evőeszköz gyanánt fogpiszkálót adtak. Ugyanezek járnak pl. a második pohár Vermuthoz is és teljesen ingyen. Egy kisétkű ember, ha megiszik 2 pohár sört, jól is lakhat mellette. Mi is elfogyasztottunk mindent, fizettünk és kimentünk megnézni, ami 1—2 percre volt.

Érdekes egy itteni korzó. Rendszerint valamilyen park körül folyik este 7 és 8 óra körül. Egyébként, amint már számtalanszor tapasztaltuk, a legeldugodtabb kis délamerikai városnak is megvan a pálmás, virágos parkja, sokszor meglepően szép és modern a maga esti korzójával. A férfiak a járda külső és belső felén felállanak sorfalként s a nők körbe sétálnak négy-ötös csoportokban. Nőket férfiakkal a legritkább eset együtt látni. Az argentin morál nagyon szigorú, különösen a nőkkel szemben, akik sokszor kolostori elzárkozottságban élnek s csak nagyon szigorú társadalmi formák között érintkezhetnek férfiakkal. Udvarba bemenni csöngetés, kopogás vagy tapsolás (ez a legelterjedtebb) nélkül a lehető legnagyobb sértés s ha ezt valaki elmulasztja, a házigazda nyugodtan bele is lőhet a betolakodóba.

A jellegzetes korzón kívül a másik szembetünő dolog a rengeteg cipőpucoló. Minden nagyobb útkereszteződésnél s kávéházak előtt 4—5 inkább gyerek, suhanc kis ládikójával s kiabálják az ember után: „mister, mister." Itt ugyanis akinek elüt a ruházata az öyéktől, az mind mister, vagyis angol, illetve amerikai, őszerintük.

Tekintve pedig, hogy mi nem tenyérnyi széles karimájú délamerikai divat szerinti kalapot viseltünk, ezt mindjárt észre is vették. Egy benszülött délamerikai legjellegzetesebb ruhadarabjai a fent emlitett kalap s egy sál a nyakban. A sálkultusz nem is annyira Argentinában, mint inkább Csilében feltünő, de mindenütt dívik Délmerikában.

Sétánk közben láttunk néhány tipikus rancherot is, kik bevásárlás vagy más egyéb célból jöttek be a városba a végtelen pampákról. Olajbarnára sült pamperoktól (Délamerikai vihar) cserzett arcú, villogó tekintetü, izmos alakok, kiknek foglalkozásához szorosan hozzátartozik a lovat jól megülni s nagyszerüen bánni a fegyverrel. Nem is kell nagyon messzire menni egy-egy nagyobb várostól s az ököljognak ugyanolyan érvénye van, mint az irott törvénynek. Itt is elmaradhatatlan az előbbi két ruhadarab. Ruházatukat ingszerű bekecs s hosszú buggyos nadrág egészíti ki. Lábukon vastag nemezpapucsot vagy könnyű bőrcipőt zapatillot vagy alpárgata-t viselnek.

Később járt már azonban az idő s mi is otthonunk felé vettük utunkat... Midőn feltüntek az ismerős lámpák, bizonyára mindegyikünk arra gondolt, hogy vajjon mit hoz a holnap s a világnak vajjon melyik részébe dob bennünket megint a sors kiszámithatatlan szeszélye.

Pap Kálmán
kormányos kadét.

A Szent Márton-tér La Platában

A BOLGÁR KIRÁLY PÁRISBAN

Páris, szeptember 17. Havas: Daaldier miniszterelnök látogatást tett délután Párisban rangrejtve tartózkodó Boris bolgár királynál. Bonnet külügyminisztert ugyancsak fogadta a király.

Péntek

SZEPTEMBER 23.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.35-ig Radó. — 2.20-tól 7.45-ig Máriássy. 7.30-tól 0.15-ig Skublics.

6.45 Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20 Étrend, közlemények.
10.00 Hírek.
10.20 „Bolygólakók." Írta Kenéz Sándor. (Felolvasás.)
10.45 „A tüdőn kívüli gümőkór." Írta Fischmann Mihály dr. (Felolvasás.)
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
12.05 Thomán Mária hegedül, Jeney Zoltán fuvolázik zongorakísérettel.
12.30 Hírek.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés.
1.30 Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara.
2.35 Hírek.
2.50 A rádió műsorának ismertetése.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak.
4.15 A rádió diákfélórája: „Népszokások Balti-szigetén." Írta Wehner Józsefné. (Felolvasás.) Utána: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.)
4.45 Pontos időjelzés, időjárás jelentés, hírek.
5.00 Székelyek Erdély védelmében." Kissolymosi Mézes előadása.
5.25 Földes Andor zongorázik.
6.00 Sportközlemények.
6.10 Radics Béla és cigányzenekara.
7.10 „A vajda tolla." Gárdonyi József előadása Eötvös Károlyról.
7.40 Az „Aida" c. opera szereposztásának ismertetése.
7.45 „Aida." (Hanglemezről.) Opera négy felvonásban. Szövegét írta Ghislanzoni. Zenéjét szerezte Verdi. Közreműködik a Milanoi Scala ének- és zenekara Carlo Sabajno vezényletével. Személyek: Aida — Dusolina Giannini; Rhadames — Aureliano Pertile; Amneris — Irene Minghini-Cattaneo; Amonasro — Giovanni Inghilleri; Farao — Guglielmo Masini; Rhamphis — Luigi Manfrini; Hírnök — Giuseppe Nessi.
Az I. felvonás után, kb.:
8.30 A rádió külügyi negyedórája.
A II. felvonás után, kb.:
9.30 Hírek, időjárásjelentés.
11.00 Hírek angol és francia nyelven.
11.10 Közvetítés a Kis Royal-étteremből. Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.
0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Gecsőné.

6.10 „Polifilo álma." (Az olasz fametsző-művészet) Elek Artúr előadása.
6.40 Gyorsírótanfolyam.
7.15 Rácz Elek magyar dalokat cimbalmozik.
8.00 Hírek.
8.25 A rádió szalonzenekara. 1. Siede: Üvegszekrényke, szvit. 2. Losonczy Dezső: Ébred az erdő, idill. 3. Náday Béla: Szerenád. 4. Logodi Frigyes: Alla espanyola. 5. Zielrer: Bársony és selyem, keringő. 6. Gershwin: A férfi, kit szeretek, dal. 7. Mya Tamás: Románc. 8. Sinding: Tavaszi zsongás. 9. Tóth Lajos: Gavott. 10. Szücs János: Mosoly, keringő. 11. Langer: Nagymamácska, Ländler. 12. Pachernegg: Bécsi muzsika.
9.50 Időjárásjelentés.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD. 8.00 Népdalok. 9.00 Janácsek-hangverseny. — BERLIN. 7.00 Operett- és filmlemezek. BÉCS. 8.10 Könnyű hangszerzenék. BRÜSSZEL. 8.00 Straus Oszkár: Három keringő. 10.10 Híres énekesek lemezei. BUKAREST. 8.55 A bűvös vadász. háromflevonásos opera. — FRANKFURT. 8.15 Az őszről szóló zeneművek. — MILÁNÓ. 9.00 Nápolyi dallemezek.

Szombat

SZEPTEMBER 24.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.35-ig Lóránd. 2.20-tól 8.15-ig Radó. 8.00-tól 0.15-ig Gecsőné.

6.45 Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20 Étrend, közlemények.
10.00 Hírek.
10.20 „Móricz Pál elbeszéléseiből." (Felolvasás.)
10.45 „Mit nézzünk meg?" Csillaghegyet és környékét ismerteti Mesterházy Jenő.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
12.05 Olált Kálmán és cigányzenekara.
12.30 Hírek.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 Hanglemezek. Strauss János lemezei.
2.35 Hírek.
2.50 A rádió műsorának ismertetése.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak és élelmiszerárak.
4.15 Harsányi Gizi mesél.
4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 A m. kir. posta műszaki tanácsadójának közleménye. (Felolvasás)
5.25 A rádió szalonzenekara.
6.20 „Amíg a kávé és a csokoládé az asztalra kerül." Közvetítés a Meinl-gyár telepéről. Beszélő Budinszky Sándor. (Lemezfelvétel.)
7.00 „Simonffy Kálmán szerzeményei." Bevezetőt mond Balázs Árpád. Közreműködik Nagy Izabella és Palló Imre, kísér Pertis Pali és cigányzenekara.
8.15 Zarah Leander film- és táncdalokat énekel a berlini rövidhullámú adóállomás zenekarának kíséretével. Közvetítés Berlinből.
9.15 Hírek, időjárásjelentés.
9.40 Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Adam: Ha én király volnék — nyitány. 2. Bizet: Az arlesi leány — I. szvit. 3. Buttykay Ákos: Változatok magyarn épdalra. 4. Tarry Peregrin: A falu hőse — szimfónikus költemény. 5. Csajkovszkij: Keringő és barok tánc a „Suite caracteristique"-ből. 6. Rimszkij—Korszakov: Hópehely — szvit. 7. Ziehrer: Éjszakázók — keringő.
11.00 Hírek német és olasz nyelven.
11.10 Tánclemezek.
0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Máriássy.

5.00 A rádió szalonzenekara.
5.50 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
7.00 „A Matto Grosso vadonjában." Írta Wild Lajos. (Felolvasás.)
7.30 „Asszonyok a falun." Kovácsné Tüdös Ilona előadása.
8.00 Hírek, lóversenyeredmények.
8.25 Hanglemezek. Jazzdalok és táncszámok.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

SZEPTEMBER 24.

BELGRÁD. 8.00 Szerb est. Dalok. Néptáncok és népzene. 10.20 Nagy rádiózenekar. — BERLIN. 6.00 Operettrészletek. 8.10 Dalos, zenés tarkaest. — BÉCS. 10.30 Könnyű zene szopránnal. BOROSZLÓ. 8.10 Könnyű és tánczene kardalokkal. 12.00 Rádiózenekar zongoraművésszel. — BRÜSSZEL. 8.00 Rádiózenekar. Szólistákkal. Nagy vallon est. DEUTSCHLANDSENDER. 8.10 Lehár: A vig özvegy, operett.

1938 szeptember 18-tól 24-ig.

Vasárnap

SZEPTEMBER 18.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 8.45-től 3.00-ig Máriássy. 2.45-től 8.00-ig Lóránd. 7.55-től 2.00-ig Skublics.

9.00 Unitárius istentisztelet a Kolházy-utcai templomból. Prédikál Józan Miklós püspöki vikárius.
9.45 Hírek.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Belvárosi plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben Oetler György pápai kamrás, püspöki titkár mondja.
11.15 Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kapuléri templomból. Prédikál báró dr. Podmaniczky Pál egyetemi tanár. Énekek a Dunántúli Énekeskönyvből.
12.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30 Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. 1. Kodály: Háry János, előjáték. 2. Ravel: Ludanyó meséi. 3. Mendelssohn: Szentiványéji álom: a) Tündérinduló; b) Nyitány; c) Scherzo. 4. Kósa György: Mese, szvit. 5. Weiner: Tündértánc. 6. Muszorgszkij: Éj a Boszorkány hegyen. 7. Berlioz: Szilfidek tánca. 8. Ljadov: Kikimora. 9. Grieg: A hegyimanó barlangjában.
1.00 „Vessünk gálat kiejtésünk romlásának." Kodály Zoltán előadása.
2.00 Hanglemezek.
3.00 „Beszélgetés egy aranykalászos gazdával." Vadnai Jenő m. kir. gazdasági tanár előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
3.45 Horváth Dudás József és cigányzenekara.
4.50 A magyar-cseh válogatott labdarúgómérkőzés II. félidejének közvetítése Prágából. Beszélő Pluhár István.
5.50 Melhosz jazz-zenekar.
6.30 „Nyitra, Zoborhegy és Szent István." Szunyogh Ferenc előadása.
7.00 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Losonczy Dezső: Kis nyitány. 2. Buder: Messzi tájakról, szvit. 3. Rachmaninov: Keringő. 4. Cortopassi: Rusticanella. 5. Szirmai: Operettrészletek. 6. Ganne: Extázis. 7. Farkas Ferenc: a) Tempo di minuetto; b) Tarantella.
8.00 Sportközlemények.
8.10 „A régi szerető." Népszínmű három felvonásban. Írta Géczy István. Rádiószínpadra alkalmazta Turchányi István. Zenéjét szerezte Botfai Hüvös Iván. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Gazdag Tóth István — Vértess Lajos; Esztike leánya — Thén Mária; Major Borcsa, fiatal özvegy — Antal Erzsi; Misi — Ajtay Andor; Teca — Ághy Erzsi; Kiss Józsi számadó csikós — Malány Antal; Peti tanyás — Kowách Ernő; Bíró — Kürti József; Juliska leánya — Járay Erzsébet; Zsuzsánna, Esztike öreg dajkája — Harsányi Gizi; Alvégi Zsótér Jancsi — Pataky József; Marci — Ádám Pál; Péter — Turi Elemér; Első, Második legény — Szabó Ferenc és László Andor.
10.00 Hírek, időjárásjelentés.
10.20 A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Franz Károly: Görgey Artúr, induló. 2. Kéler Béla: Magyar vígjáték-nyitány. 3. Waldteufel: Szirénvarázs, keringő. 4. Offenbach: Részletek a „Hoffmann meséi" című operettből. 5. Pécsi József: Rádió Budapest, egyveleg. 6. Kálmán: Palotás az „Ördöglovas" c. operettből. 7. Seregi Artúr: József nádor 2. honvéd gyalogezred díszindulója.
11.30 Hanglemezek. Mark Hamburg lemezei. 1. Liszt: IV. magyar rapszódia. 2. Liszt: A forrás partján (Au bord d'une source). 3. Muszorgszkij: Gopak. 4. Mendelssohn: A dal szárnyain. 5. Dohnányi: C-dur rapszódia. 6. Delibes: Sylvia, pizzicato polka. 7. Liszt: Rákóczi induló.
0.05 Hírek külföldi magyarok részére.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: 11.05-től 12.20-ig Gecsőné. 4.20-tól 9.40-ig Tamásné.

11.20 Hniczky László szalonzenekara. 1. De Fries: Részletek az „Azurl expressz" c. filmből. 2. Moya: A dalok dala. 3. Kálmán Imre: Részletek a „Hollandi menyecske" c. operettből. 4. Perényi Géza: Csikós nóta. 5. Rhode: Egyveleg Kéler Béla műveiből.
3.00 Hanglemezek.
4.45 Horváth Dudás József és cigányzenekara.
5.15 Vándorné Szathmáry Aranka énekel zongorakísérettel. 1. Zeller: Részletek „A madarász" c. operettből. 2. Kálmán: Részletek a „Csárdáskirálynő" c. operettből.
5.50 „Debrecen és a költők." Tímár Magda előadása.
6.35 MEFHOSz-jazz-zenekar.
7.05 „A tudomány műhelyéből." (Felolvasás.)
8.10 Hírek, lóversenyeredmények.
8.30 Hanglemezek. 1. Händel: d-moll nyitány (Londoni szimfónikusok, vez. Coates). 2. Mozart: G-dur hegedűverseny (K. 216, Bronislav Hubermann és a Bécsi filharmonikusok). 3. Beethoven: VI. szimfónia (Pastorale, Bostoni szimfónikusok, vez. Kusszevickij).

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD. 8.00 Népzene dalokkal. 10.20 Tánclemezek. — BERLIN. 7.20 Könnyű zene. 8.10 Nagy rádiózenekar Boneva szopránnal. Különböző nemzetek dalai és táncai. 10.30 Vidám zene. — BÉCS. 8.50 Külföldi német zeneszerzők művei. 10.30 Könnyű és tánczene Weiler szopránnal. — BOROSZLÓ. 7.30 Erdei hangverseny. 8.40 Katonaindulók és dalok. — BUKAREST. 8.15 Rádiózenekar Snejina Mária énekével. 10.15 Lemezek. DROITWICH. 9.05 Tarka dalest. — FRANKFURT. 8.10 Nagy rádiózenekar. 9.15 Tánclemezek. — HAMBURG. 11.30 Tánczene dalokkal. 12.00 Könnyű és tánczene szoprán és hegedűszólóval. — STUTTGART. 8.10 Katonák kardala, katonazenével. SZÓFIA. 8.55 A koldusdiák, operett.

Hétfő

SZEPTEMBER 19.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.35-ig Radó. — 2.20-tól 7.40-ig Skublics. 7.25-től 0.15-ig Tamásné.

6.45 Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20 Étrend, közlemények.
10.00 Hírek.
10.20 „Lélekemelő olvasmányok a multban." (Felolvasás.)
10.45 „Ahol Kossuth Lajos született." Írta Zemann Zoltán. (Felolvasás.)
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.
12.05 Forray Miklós kamarakórusa.
12.45 Hírek.
1.00 Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Schubert—Liszt: Magyar induló. 2. Czernik: Művészünnepély, nyitány. 3. Jacobi: Miami, keringő. 4. Erkel: Hunyadi László, ábránd (összeállította Pécsi József). 5. Lehár: Arany és ezüst, keringő. 6. Kálmán Imre: Részletek a „Tatárjárás" c. operettből 7. Lavotta Rezső: Délibáb-keringő. 8. Teike: Öreg bajtársak, induló.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
2.35 Hírek.
2.50 A rádió műsorának ismertetése.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak.
4.15 A rádió diákfélórája: „II. András király". Ferdinánd Mihály előadása.
4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 „A gümőkór megelőzése." Írta dr. Horváth László. (Felolvasás.)
5.30 Lovászi Ferenc cigányzenekara.
6.15 „Mezőgazdasági kisüzem és nagyüzem." Kerék Mihály előadása.
6.45 Puky Margit zongorázik. 1. Chopin: f-moll ballada. 2. Liszt: Csárdás obstinée. 3. Bartók: Gyermekeknek.
7.15 Hírek szlovák nyelven.
7.20 „Őszi versek." Előadja Simonffy Margit.
7.40 Hanglemezek. Táncszámok és jazzdalok.
8.35 Hírek.
9.00 Az Operaházi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Moniuszko: Halka, nyitány. 2. Debussy: Két arabeszk. 3. Kodály: Galántai táncok. 4. Schubert: V. szimfónia (B-dur).
10.05 Időjárásjelentés.
Majd: Szalonötös. 1. Billi: Burleszk szerenád. 2. Schwalb Miklós: a) Arietta; b) Spanyol tánc. 3. Vecsey Ferenc: Valse triste. 4. Raff: Cavatina. 5. Kreisler: Szép rozmaring. 6. Grieg: Nyári este. 7. Beethoven: Rondino (Kreisler feldolgozása). 8. Szirmai: Dal a zefirről. 9. D'Ambrosio: Valse intermede. 10. Zakál Dénes: Spanyol tánc.
11.00 Hírek angol és francia nyelven.
11.10 Közvetítés a Britannia-szállóból. Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.
0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Máriássy.
6.20 Lovászi Ferenc cigányzenekara.
6.45 Német nyelvoktatás.
8.00 Hírek.
8.20 „Hangok a konzervdobozban." Írta Branchfeld Olivér. (Felolvasás)

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD. 8.00 Opera. BERLIN 7.00 Katonazene. 8.10 Tenor, hegedű-mélyhegedű- és csellószóló. 9.00 Szórakoztató zene. — BÉCS. 8.10 Szájró szájra, szívről szívre, dalos, zenés osztrák egyveleg. — BRÜSSZEL. 7.15 Könnyű lemezek. 8.00 Vegyes lemezek. 8.30 Rádiózenekar. BUKAREST. 5.35 Keringőlemezek. 7.15 Szórakoztató zene. — HAMBURG. 8.10 Zenekar térzenéje. — KASSA. 5.40 Mauer Irma magyar dalokat énekel. — KÖLN. 8.10 Rádiózenekar szólistákkal. 12.00—3.00 Rádiózenekar szoprán- és baritonénekkel. Hat zenész tizennyolc hangszeren.

Kedd

SZEPTEMBER 20.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.35-ig Gecsőné. 2.20-tól 7.20-ig Radó. 7.05-től 0.15-ig Lóránd.

6.45 Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20 Étrend, közlemények.
10.00 Hírek.
10.20 „A fátyolnélküli török asszony." Írta Hunyady Béláné. (Felolvasás.)
10.45 „Őszi kötöttruhák." (Felolvasás
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
12.05 Országos Postászenekar
12.30 Hírek.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 Hanglemezek.
2.35 Hírek.
2.50 A rádió műsorának ismertetése
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élet miszer árak
4.10 „Asszonyok tanácsadója." (Arányi Mária előadása.)
4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 Laczó István, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.
5.30 „Békés városa." Veress Endre vásárismertetése.
6.00 Rácz Zsiga és cigányzenekara muzsikál, Ihar Ferenc tárogatózik.
7.00 „Édes anyanyelvünk." Halász Gyula előadása.
7.20 A rádió szalonzenekara.
8.30 „Kassától Szabadkáig." (Magyar városok a magyar költészetben.) Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagjának előadóestje.
9.10 Hírek.
9.30 Az Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Wallace: Maritana, nyitány. 2. Urbach: Ábránd Delibes műveiből. 3. Losonczy Dezső: Rapszódia. 4. Ziehrer: Bécsi lányok, keringő. 5. Lehár: Messze a nagyerdő, dal és csárdás. 6. Armandola: Kék pavillon, tangószerenád. 7. Vincze Zsigmond: Részletek a „Hamburgi menyasszony" c. operettből.
10.00 Időjárásjelentés.
11.00 Hírek német és olasz nyelven.
11.10 Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Thaler Gyula és Végh Mihaly jazz-zenekara játszik.
3.05 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Skublics.
6.35 Francia nyelvoktatás.
7.30 A földmüvelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
8.00 Hírek, ügetőversenyeredmények.
8.25 Hanglemezek.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD. 8.00 Népdalok. 9.45 Lemezek. 10.20 Kantorovics énekesnő. BERLIN. 7.00 Régi tánczene. 8.10 Dalos, zenés búcsú a nyártól. 9.15 Híres énekesek lemezei. — BÉCS. 6.30 Könnyű zene. közben bécsi dalok. 12.00 Éjféli hangverseny. Utána könnyű zenedarabok, közben népdalok. Végül szórakoztató zene. BUKAREST. 9.45 Operettrészletek lemezeken. — DROITWICH. 6.30 Orgona tenordalokkal. 7.10 Katonazene. 9.00 Tánczene. — FRANKFURT. 8.15 Rádiózene- és énekkar. — LIPCSE. 8.10 Nagy lipcsei tarka est szeptember havából. — MÜNCHEN. 7.15 Indulólemezek. — FIRENZE. A taxaméteres hölgy, háromfelvonásos operett. — STOCKHOLM. 8.30 Rádióoperett.

Szerda

SZEPTEMBER 21.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.35-ig Máriássy. 2.20-tól 8.10 Lóránd. 7.55-től 0.15-ig Gecsőné.

6.45 Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20 Étrend, közlemények.
10.00 Hírek.
10.20 „Jókai Mór legszebb napja." Írta Pogány Kázmér. (Felolvasás.)
10.45 „Tájfun." Írta Willant Rezső. (Felolvasás.)
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.
12.05 Németh Anna zongorázik, — Kerényi György énekel zongorakísérettel.
12.30 Hírek.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 Veres Károly és cigányzenekara.
2.35 Hírek.
2.50 A rádió műsorának ismertetése.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak.
4.15 A rádió diákfélórája: „Zsigmond és Mátyás király udvari művészete." Csabai István előadása.
4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 „A madárvonulás." Írta Bánki Sándor. (Felolvasás.)
5.30 Hanglemezek.
5.55 „Munkásfélóra." (Felolvasás.)
6.25 Rendőrzenekar.
7.40 „A belgiumi magyarság." Szabó Árpád katolikus lelkész előadása.
8.10 Orosz Júlia, az Operaház tagja énekel, zongorán kíséri Pongrácz László. 1. Leoncavallo: Bajazzók Nedda áriája. 2. Rubinstein: A harmat csillog. 3. Schubert: Margit a rokkánál. 4. I. Radnai Miklós: a) Levelek; b) Varróleány dala. H. Pongrácz László: Vallomás 5. Strauss János: Denevér, Adé kacagódala.
8.40 Hírek.
9.00 „Vavrinecz Mór emlékest." Bevezetőt mond és a műveket ismerteti Papp Viktor. Az Operaház Zenekart Dohnányi Ernő vezényli 1. D-dur szimfónia. 2. Ditirambus
10.00 Időjárásjelentés.
10.05 Ubl Antal lille-i lelkész üzenete a franciaországi magyarokhoz.
10.20 Közvetítés a Ketter-étteremből Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál, Kubányi György énekel Dalok: Jaj de bajos a szerelmet Anyám, anyám, Édesanyám rózsafája; A rátóti legények (népdalok); László Imre: Perbeszálltam a szivemmel (Korányi Miklós szöv.); Thegze—Gerber: Fut egy patak a Tiszába (Gát Ferenc szöv.); Zavaros a Bodrog (népdal); Szilágyi Béla: Levél ment a kaszárnyába; Kárpáthy Zoltán: Nagyvárosban (Ságody szöv.); Ennek a barna lánynak (népdal); Murgács Kálmán: Lovat loptam (Vályi Nagy Géza szöv.); Csütörtökön este. Zene, zene (népdalok); Szávozd Richárd: Aki a szerelmet tagadni meri (Kubányi György szöv.).
11.00 Hírek angol és francia nyelven.
11.10 Tánclemezek.
0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Radó.
5.55 Hanglemezek.
7.05 Olasz nyelvoktatás.
7.35 Puszta Sándor és Mihály László verseiből ad elő.
8.00 Hírek.
8.40 A rádió szalonzenekara.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BELGRÁD. 9.30 Népdalok. 10.15 Vendéglői zene. — BERLIN. 8.10 Naöy rádiózenekar. 9.10 Tarka zene dalokkal. — BÉCS. 10.30 Könnyű bécsi zene szoprán, tenor és vadászkürt négyessel. — BRÜSSZEL. 8.00 Lehár, Paganini, háromfelvonásos operett. — BUKAREST. 7.50 Fléta-lemezek. — FRANKFURT. 12.00 Részletek operákból és operettekből. 2.00—3.00 München könnyű tánczenéje. RÓMA 9.00 A szerelmesek háza, háromfelvonásos operett. — SZÓFIA. 7.25 Az eladott menyasszony, opera.

Csütörtök

SZEPTEMBER 22.

BUDAPEST I. MŰSORA

Bemondó: 9.45-től 2.35-ig Skublics 2.40-től 8.00-ig Gecsőné. 7.45-től 0.15-ig Máriássy.

6.45 Torna
Utána: Hanglemezek.
7.20 Étrend, közlemények.
10.00 Hírek.
1.20 „A komondor és a detektív kutya." Írta Nyáry Andor. (Felolvasás.)
10.45 „Sziámi ikrek." (Felolvasás.)
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.
12.05 Hanglemezek.
12.30 Hírek.
1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 A rádió szalonzenekara.
2.35 Hírek
2.50 A rádió műsorának ismertetése.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak.
4.15 „Apró sütemények." Fischof Gyuláné előadása.
4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 Nagy Margit, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.
5.40 „Dalmát tornyok alatt." Thurzó Gábor előadása.
6.10 Sugár Viktor orgonál a Koronázó Főtemplomból.
6.55 „Kertészeti időszerű tanácsadó." Horn János m. kir. kertészeti tanintézeti tanár előadása. (A földmüvelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
7.15 Hírek szlovák nyelven.
7.20 Rácz Norbert és cigányzenekara.
8.00 „A dolovai nábob leánya." Színmü öt felvonásban. Írta Herczeg Ferenc. Bevezetőt mond és rendezi Németh Antal. Személyek: Jób — Csortos Gyula; Vilma — Rápolthy Antal; Domaházyné — Lánczy Margit; Szentirmay — Abonyi Géza; Szentirmayné — Szörényi Éva; Tarján — Jávor Pál; Lóránt — Szabó Sándor; Bilitzky kadét — Apáthy Imre; Báró Merlin — Kürthy György; Szklabonyai — Garamszeghy Sándor; Merlin ügyvédje — Ujlaky László; Jób ügyvédje — Bodnár Jenő: Jób háziorvosa — Balázs Samu; Jób inasa — Sándor István; Miska tisztiszolga — Pásztor János; Napos káplár — Kollay Gyula.
10.05 Hírek, időjárásjelentés.
10.30 A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara.
10.45 T. B. Marle angolnyelvű előadása. (Ne feledd e hont!)
11.00 Hírek német és olasz nyelven.
11.10 Heinemann Ede jazz-zenekara.
0.15 Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. MŰSORA

Bemondó: Lóránd.
6.15 Sásdi Sándor elbeszélései.
6.55 Rácz Norbert és cigányzenekara.
7.30 Angol nyelvoktatás.
8.00 Hírek, ügetőversenyeredmények.
8.25 Hanglemezek.
9.35 Időjárásjelentés.
9.40 A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

BÉCS. 8.10 Bécsi népdalest. 12.00 Danzig éjféli hangversenye. BRÜSZSZEL. 8.30 Keringőlemezek. FRANKFURT. 8.15 Daloló, muzsikáló Frankfurt. — MÜNCHEN. 8.10 Giudilla, daljáték. RÓMA. 9.00 Opera

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Ámen.

—

Mentők telefonszáma: 0—4.
Rendőrség telefonszáma: 20—45.

—

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkban ma erősen leszálló légáramlással derült időjárás volt és a hőmérséklet általában 17—19, Debrecenben azonban csak 16 fokig emelkedett.

PROGNÓZIS: Élénkülő déli szél, erős éjszakai lehülés, hajnalban ködképződés. Távolabbi kilátások: Száraz idő, erősödő nappali felmelegedés.

—

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap", Tolvay Imre, Piac-u. 1. Piac- és Hatvan-u. sarok. — „Muraközy", Preiser Ernő, Piac-u. 72. Deák Ferenc-u. sarok. — „Aranyegyszarvú", Grósz Nagy Ferenc, Kossuth u. 8. a színház mellett. — „Arany János", Bozóky György, Csapó-u. 66. Csapó-utcai kanyar. — „Mátyás király", Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospércsi-út 16.

—

Kérelem a város közönségéhez!

A Debreceni Református Kollégium, amelyből a m. kir. Tisza István-tudományegyetem theológiai, jogi és bölcsészeti fakultása is eredetét vette, október 4-én és 5-én ünnepli fennállásának négyévszázados jubileumát.

Ez ünnepségek alkalmából a m. kir. kormány képviseletében, valamint a magyar közélet vezető egyéniségeit felül, nagyszámú külföldi előkelőség fog a külföldi egyetemek s tudományos intézmények képviseletében városunkba érkezni.

A város közönsége a vele összeforrott ősi Kollégium ünnepében igaz örömmel vesz részt.

Meg vagyok győződve arról, hogy az ünnepségekre városunkba érkező belföldi és külföldi előkelőségeket a város közönsége magyar vendégszeretettel, fokozott meleg előzékenységgel fogja fogadni.

Kívánatos, hogy az ünnepségek fényének külsőségekben emelése érdekében a vendégek érkezésének és az ünnepségek napjain a házak fellobogóztassanak.

Azzal a kéréssel fordulok ezért a város közönségéhez, közelebbről a háztulajdonos polgársághoz, hogy a folyó évi október 3—6 napjain elsősorban is Hunyadi-utcán, Ferenc József-úton, Széchenyi- és Péterfia-utcán, Simonyi-úton, valamint ezekből közvetlenül nyíló mellékutcákon fekvő lakóházaiknak kifogástalan állapotban levő s házuk magasságának megfelelő méretű nemzetiszínű lobogóval díszítéséről kellő időben gondoskodjék.

Biztos remélem, hogy a város nemesen érző közönsége felhívásomnak hazafias készséggel tesz eleget.

Debrecen, 1938 szeptember hó 9.

Dr. Kölcsey Sándor
polgármester.

—

— **Megnyílt dr. Vasady Lajos szállító vállalata,** mint Máv. háztól házig szállító. Szent Anna-utca 2. Telefon: 28-81.

— **Bálint (Weiszman) Duczi okleveles nyelvmester** tanítását megkezdte. Órák megbeszélése Batthyányi-u. 6.

Leégett a ház, bennégett a nyolcvan éves öregasszony

Miskolc, szeptember 17. Borzalmas szerencsétlenség történt pénteken hajnalban Tiszabábolnán. Leégett egy ház, amelyből egy 80 éves idős nő már nem tudott kimenekülni és a tüzes zsarátnokok között lelte halálát.

Hajnali fél 5 órakor kigyulladt Ágócs János tiszabábolnai földmives háza. A ház lakói kimenekültek az égő házból, de a nagy riadalom közben megfeledkeztek a 80 éves özv. Ágócs Istvánnéról. Az idős nő, amint álmából felriadt, szintén menekülni akart, menekülésre azonban már nem volt elegendő ideje és amint az ajtón ki akart lépni, az égő tetőzetről a tüzes gerendák ráomlottak és maguk alá temették a szerencsétlen asszonyt. Özv. Ágócs Istvánnénak csak megszenesedett holttestét emelték ki a lelocsolt üszkös gerendák közül. A csendőrség a lefolytatott nyomozás során megállapította, hogy a tűz úgy keletkezett, hogy Ágócs János, mielőtt hajnalban elindult volna mezei munkájára, pipára gyujtott, amitől a tüzes hamut meggondolatlanul a padlásfeljáró mellett felhalmozott kendercsomó közé dobta.

A száraz kender pillanatok alatt lángra lobbant és mint a máglya úgy égett. Erről egyhamar lángraborult az egész ház tetőzete és belseje is, ahonnan a menekülés nagyon nehéz volt. Igy történt meg aztán, hogy a szerencsétlen idős asszony borzalmas tűzhalált halt.

Ágócs János ellen gondatlanságért megindult az eljárás.

CSALÁDI ÉRTESÍTŐ

Esküvő: Wirth Mária Debrecen és Szabó Imre okl. gépészmérnök, Budapest, ma délután 4 órakor tartják esküvőjüket Hajdúnánáson.

— **„Irodai Szaktanfolyam"** A Naményi Gyorsíró- és Gépíró Iskola új **„Irodai Szaktanfolyam"**-ára még be lehet íratkozni. A vidékről bejárók 85%-os vasúti bérletjegy-kedvezményben részesülnek. Tanfolyam után államvizsga, állami állásokra is képesítő bizonyítvány. Állásbahelyezés. (Eddig 154 bizonyítványt adott ki az iskola.) Beíratkozás egész nap Rákóczi-u. 17.

— **Használt és új állapotban levő kocsikat** eladok, veszek, cserélek s mindenféle kocsimunkát jutányosan vállal Gyulai, Hatvan-utca 34.

— **A méntulajdonosok figyelmébe.** Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy az 1938. évi rendes ménvizsgálatok az alant részletesen felsorolt helyeken és időben lesznek megtartva. Közlöm azt is, hogy a m. kir. Földmüvelésügyi Miniszter Ur a lótenyésztés fejlesztése érdekében 42.595/1938. III. sz. a. leiratában elrendelte a város területén lévő összes magánmének és 1 éven felüli ménesikóinak tenyésztési szempontból való kötelező megvizsgálását. Az alant felsorolt vizsgáló helyekre tehát a köztenyésztésre szánt méneken kívül elővezetendők az összes mének és az 1 évet betöltött ménesikók is. 1) Folyó évi szeptember hó 27-én, kedden d. e. 9 órakor a nagycserei vadászlak előtt; 2) ugyanazon a napon d. e. 10 órakor a Haláp-csárdánál; 3) f. évi szeptember hó 28-án, szerdán d. e. 9 órakor a Látókép-csárdánál; 4) ugyanazon a napon d. e. 11 órakor a Kadarcs-csárdánál; 5) folyó évi szeptember hó 29-én, csütörtökön d. e. 9 órakor a m. kir. állami méntelep mellett; 6) folyó évi szeptember hó 30-án, pénteken d. e. 9 órakor a hortobágyi mátai biztosi hivatalnál lesznek az elővezetett mének megvizsgálva. Felhívom tehát nyomatékosan a város érdekelt lakosságát, hogy a tulajdonukban, vagy birtokukban lévő köztenyésztésre szánt, avagy köztenyésztésre nem szánt ménjeiket és az 1 éven felüli ménesikóikat az állatok tartási helyéhez legközelebb eső fentebb felsorolt vizsgálati helyre és kitűzött időre — a ménvizsgáló bizottság által megejtendő megvizsgálás céljából — vezessék, vagy vezetessék elő, mert ha eme kötelező vizsgálatnak ménjeiket nem vetik alá, úgy a rendkívüli vizsgálattal felmerülő összes költségeket viselni tartoznak, azonkívül pedig az 1927: XXV. t. c. 6. §-a szerint — amennyiben cselekményük súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követnek el és a hivatkozott §-a c) pontja alapján 600.— P-ig terjedhető pénzbüntetései fognak sújtatni.

Polgármester.

(:) **A kerekestelepi Olvasókörben** a Nemzeti Egység Párt 39. körzetének ifjusága belépődíjnélküli, tánc estet rendez. Zenél: Ujvárossy Béla

— **Hogyan lehet még fokozni** a 2+1 csöves rádiókészülékek teljesítményét? Ezt a kérdést legjobban a Telefunken cég laboratóriuma oldotta meg, amikor az új Telefunken 239 tipusú készülékébe, a különben csak nagy szuperrádiókban alkalmazott luxus-hangszórót építettek be. A hangszóró kitűnő hatásfoka által, jóval nagyobb hangerőt lehet elérni mint eddig, a kétcsöves készülékekkel. A különleges felfüggesztésű navimembrán eddig a hangskála lényeges kibővítését és elismerten legszebb hangszint eredményezett.

— **Garai tánciskolájában** szeptember 21.-én új tánctanfolyam kezdődik, csütörtök, vasárnap össztánc.

— **Felgyujtották a szobát a gyermekek.** Egerből jelentik: Kocsis Albert egri lakos Menház-utcában levő házában a felügyelet nélkül maradt gyermekek gyufával játszadoztak és meggyujtották a diványt. A tűz csakhamar elterjedt a többi bútorokra és rövidesen az egész ház lángbaborult. A gyermekek egy darabig riadtan és tétlenül nézték, hogy mit csinálltak, míg végre a legöregebbnek volt annyi bátorsága hogy felverje a szomszédokat. A kihivott tűzoltók egy órai munkával elfojtották a veszedelmes tüzet. A vizsgálat megindult.

— **85%-os vasúti kedvezmény** a Naményi Gyorsíró- Gépíróiskola vidékről bejáró tanulói részére. (Rákóczi-u. 17.)

— **Börtönbüntetést kaptak a Nyirbogdányi Petróleumgyár nyiregyházi telepének tolvajai** A nyár folyamán betörők hatoltak be a Nyirbogdányi Petróleumgyár eletői telepére és onnan 18 bádogkanna olajat elloptak 315 pengő értékben. A nyomazás hamarosan kideritette a tetteseket Boros Imre, Mráz András és Pásztor Bálint személyében. A tolvajbandát letartóztatták és tegnap kellett számot adniok tettükért a nyiregyházi törvényszéki egyesbiró előtt. A vádlottak beismerték tettüket és részletesen elmondották, hogy a kapu felfeszítése után az ablakon át hatoltak be a raktárhelyiségbe és onnan egymásnak adogatták ki a kannákat. Másnap értékesiteni akarták, de itt Nyiregyházán nem tudták elhelyezni, azért Mráz bevitte Debrecenbe, de ott sem volt több szerencséje, mert a lopott olaj nyakukon maradt. A biróság mindhármójukat lopás büntettében monddotta ki bünösnek s Boros Imrét és Pásztor Bálintot nyolcnyolc, Mráz Andrást pedig hat hónapi börtönbüntetésre itélte. Az itélet ellen milnd az ügyész, mind a vádlottak fellebbezéssel éltek, a debreceni táblához.

A közönséget érdekli,

hogy azoknak a beruházásoknak a sorozatában, amelyeket a város 1939. évi költségvetése foglal magában, a legnagyobb érdeklődésre az utcaburkolások és járdaépitések programja tarthat számot. Kereken háromnegyedmillió pengő az az összeg, amelyet kocsiút épitésére és a burkolásra irányzott elő a város vezetősége. Ebben a jövőre megépitendő útburkolási programban szerepel a Szoboszlói-út vámházig terjedő szakaszának új burkolattal való ellátása 214.000 pengővel, a Kishegyesi-út burkolása 61.000 pengővel, a Sport-utca aszfaltozása 50.000 pengővel, a Pozsonyi-út kövezése 50.000 pengővel, a Dégenfeld-tér és Csapó-utca rendezése 250.000 pengővel és ezen túlmenően még mintegy 150.000 pengő áll rendelkezésre kocsiútburkolásokra, s majd a közgyülés fogja megállapitani, hogy ebben a keretben melyik utcák kapnak majd útburkolatot. A járdaépitési program keretében tovább folytatódik a külsőségi és kertségi útak téglajárdával való ellátása. Igy aszfaltjárdát épitenek a Pozsonyi-úton az uj kórház előtt. A Nagytemplom előtt a mostani megkopott, gödrös kőjárdát szintén aszfaltjárdával cserélik fel. Az Erzsébet-utcán az uj OTI-bérház előtt is aszfaltjárdát épitenek és kiszélesitik az aszfaltjárdát a Csapó-utca Rákóczi-utcai gyümölcspiac felőli oldalon. Az aszfaltjárdaépitések 25.000 pengős keretben történnek. Téglajárdát kap a Botond-utca mindkét oldalán, a Brueckner-utca mindkét oldalán, a Patay-utca, Dugovics Titusz-utca, az Andrássy-út és a Békéssy Béla-utca.

— **Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők debreceni csoportja** szeptember 20.-án, délután 6 órakor összejövetelt tart. (o)

— **Filléres megy Egerbe.** A Máv. igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetén szept. 25.-én filléresvonatot indit Nyiregyháza és Debrecenből Egerbe a Hortobágyon át. A menettértijegy ára Nyiregyházáról P. 3.80, Debrecenből 2.90.

(:) **Dijtalan angol, francia, lengyel, német, orosz, román nyelvtanfolyamok** és olcsó raiztanfolyam kezdődnek október elsején az Egyetem Népszerű Főiskoláján. Telefon: 25-00 szám.

— **Minden ok nélkül hátbaszúrtak egy napszámost a Nyugati-utcán.** Az utóbbi időben igen gyakran fordulnak elő véres verekedések a Nyugati-utcán, de szinte példanélküli az az eset, amely szombaton este történt a 38. számú házban. Patrik István napszámos, Bajnok-utca 36. szám alatti lakos szombaton este hét órakor betért a Nyugati-utca 38. számú ház udvarára, ahol egy férfi minden előzetes szóváltás nélkül nekiugrott Patriknak és egy hatalmas kést vágott a hátába. A szerencsétlen napszámost a mentők részesitették első segélyben.

— **Autójavitás közben összezúzta a fejét.** Szombaton délután súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt a Rákóczi-utca 20. sz. ház udvarán. Csankó Mihály gépkocsivezető autójának gumiját cserélte. Amint a gumit lefejtette az abroncsról, az abroncs nekivágódott homlokának és azon súlyos repesztett sérülést okozott. A szerencsétlenül járt gépkocsivezetőt a mentők részesitették első segélyben.

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor dr. Farkas Pál, d. u. 5 órakor Szenes László. Kistemplomban d. e. 9 órakor Kiss Antal Jenő, 11 órakor dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor Csutoros Sándor. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Molnár Ferenc, d. u. 5 órakor dr. Bartha Tibor. Károli G.-téri templomban d. e. 9 órakor Baja Mihály, d. u. 4 órakor Siposs Imre. Ispotály-templomban d. e. 10 órakor Uray Sándor, d. u. 5 órakor Csánki Gábor. Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor dr. H. Kiss Géza, d. u. 3 órakor Márki Kálmán. Homokkerti templomban d. e. 10 órakor Kovács József, d. u. 5 órakor Szilágyi László. Nyilastelepi templomban d. e. 1/2 9 órakor gyermekistentisztelet: Orosz János, 10 órakor Nagy István, d. u. 5 órakor dr. Juhász László. Csapókerti templomban d. e. 10 órakor Tömöry Lajos, d. u. 3 órakor Heretek Antal. Kerekes-telepi templomban d. e. 10 órakor Kulcsár Ferenc, d. u. 5 órakor Kulcsár Ferenc. Nyúlasi áll. isk. d. e. 10 órakor dr. Lencz Sándor. Téglaskerti áll. isk. d. e. 10 órakor Birinyi János. Téglavetői gyül. házban d. u. 3 órakor Kováts Árpád. Olajütői imaházban d. u. 3 órakor Orosz János. Szegényházban d. e. 9 órakor Szenes László. — Tanyai istentiszteletek: Hortobágyon d. e. 9 óra: Halász András. Nagyhegyes d. e. 9 óra: Rápolty Árpád. Ondód, I. Kádár-dülő d. e. 11 óra: Rápolty Árpád. Cuca d. e. 10 óra: vitéz Szabó Endre. Kishegyes, Kéki-tanya d. u. 2 óra: vitéz Szabó Endre. Nagymacs d. e. 10 óra: László Lipót. Kismacs d. u. 3 óra: László Lipót. Pallag d. e. 9 óra: Erdei Mihály. Pac d. e. 10 óra: Papp Géza. Mézeshegy d. u. 2 óra: Papp Géza.

A róm. kat. templomokban:

Rendes szentmiserend 6, 7, 8.20, 9 órakor. Féltízkor nagymisét tart és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás, plébánoshelyettes. Délben 11, háromnegyed 12, fél 1 órakor szentmise. — Kertségi kápolnákban következők mondanak szentmisét: Csapókertben Kummergruber Emil, Homokkertben dr. Rassovszky Kálmán, Nyilastelepen Kiss László. Auguszta szanatóriumban Horváth István, Hajdusámsonban Novák Gyula, Józsán dr. Szabó János.

A gör. kat. templomban

reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, d. e. 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szt. mise, a szt. beszédet dr. Nyika Béla hitoktató mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szt. mise, d. u. 1/2 4 órakor rózsafüzérájtatosság. 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. — A máriapócsi zarándokok 18-án, vasárnap a nagyállomásról 6 óra 46 perckor indulnak. A gör. kat. templomban 1/2 6 órakor csendes szentmise lesz, mely után körmenet indul a nagyállomásra.

Az evangélikus templomban

vasárnap d. e. 9 órakor középisk. ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. D. e. 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál mindkét alkalommal Pass László. Szórványistentiszteletet tart és prédikál Derecskén, Berettyóújfaluban, Biharkeresztesen Böjtös Sándor.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhítat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, d. u. 6—8-ig vallásos estély vegyeskar- és zeneszámokkal, fél 9—fél 10-ig légoltalmi előadás. Szerdán este fél 8-ig bibliaóra, 8—9-ig légoltalmi előadás. Péntek este 7—8-ig imaóra.

— **A piacutcai—kistemplomi egyházrész** vezetősége kéri, hogy azok a 10—14 éves leányok, akik az egyházrész kisleányköri óráin résztvenni óhajtanak, ma vasárnap délután 2—4 óra között jelenjenek meg a Miklós-utca 12. sz. alatti ref. iskolában. Ugyanott összejövetelt tart d. u. 5 órától kezdve a nagyobb leányok köre is, ahová szintén szívesen látják az új jelentkezőket is.

(:) **A Függetlenségi Kör** kebelében alakult „Kalászgárda" vigalmi bizottsága október 1.-én szüreti táncmulatságot tart, akik meghívót igényelnek a Kör helyiségében jelentkezzenek.

— **Féloldali hűdésben szenvedő** betegeknek gyakran igen nagy megkönnyebülést szerez reggelenként egy kis pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvíz azért, mert anélkül, hogy a betegnek a ltgcsekélyebb mértékben is erőlködnie kellene, a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

— **A fodrász szakosztály** ezuttal is felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy a szakmai továbbképző párhuzamos tanfolyamok október elején ismételten megkezdődnek, úgy az önálló iparosok, mint a segédek részére, az ipart teljesen felölelő anyaggal. A tanfolyam 8 hónapig tart. Részvételi díj: 10 pengő. A részvételi díj előre fizetendő. Jelentkezni lehet az ipartestületi jegyzőnél. Tekintettel az idő rövidségére, hogy az oktatás pontosan kezdődhessék, azonnal ajánlatos a jelentkezés.

— **Vásároljon** Székely Győri és Morvainál.

— **Asztalosiparosok figyelmébe** A Debrecen és Vidéke Ipartestület elnöksége ezúton hozza az asztalos szakosztályba tartozó iparosok tudomására, hogy szeptember 22.-én, csütörtökön este pontosan 7 órai kezdettel az Ipartestület 1. sz. tanácstermében jelölő ülést tart. — Tárgy: 3 elöljárósági rendes és 3 póttag jelölése, illetve szakosztályi elnök és alelnök választása.

Barcsa Magdolna
okleveles tánctanár
szeptember 20-án
vasutas kolont
kezd
a Szárnyaskerékben
Hunyadi-utca 9. sz.

Eljegyzés. Nagy Károly drogista segéd; Acél-u. 2.—Fehérvári Aranka, Csapó-u. 67.

Házasságok. Barta László ny. máv kalauz, Vasútsor 35.—Zagyva Juliánna, Apaffy-u. 27. Szabó Imre okl. gépészmérnök, Szigetszentmiklós—Wirth Mária, Macs 71-73. Menyhárt János asztalos s. Hold-u. 3.—Pál Zsuzsánna, Késes-utca 14.

Születések. Herperger Kálmán asztalos, Cserei-u. 1., fiú András. Dr. Csap Tibor orvos, Szent Anna-utca 51., fiú Előd. Győri Gábor fm., Dicső Sándor asztalos, Szabolcs-u. 20., leány Edit. Darvay Elek OTI irodatiszt, Szoboszlói-út 4-d., fiú Miklós. Szabó Ardrás tetőfedőmunkás, Árva-u. 6., fiú András. Veszprémy Gyula könyvkötő segéd, Kemény-u. 9., fiú Gyula. Gyökér József máv lakatos, Vecsés, leány Judit.

Halálozások. Villás Róza r. k., 6 éves, Komáromi-u. 4. Pokol Erzsébet ref., 1 hónapos, Pesti-u. 4. Melkó István ny. ref. lelkész, ref., 61 éves, Bellegelő 349. Kiss Károly ny. csendőrtiszthelyettes ref., 62 éves, Csonka-u. 18. Veress Géza ref., 4 hónapos, Töhötöm-u. 50.

— **Ne vegyen cserépkályhát míg meg nem tekintette Krisch kályhásmester cserépkályha raktárát,** Ispotály-tér 1. sz. (Nagyállomásnál) Telefon: 12-18. Vállal minden e szakmába vágó munkát.

— **A Déri Múzeum** vasárnap 9—1 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső-utca 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi közművelődési könyvtár egész nap zárva.

— **Vattay Margit tánciskolájában** szeptember 15.-én diák tánctanfolyam kezdődik. Kossuth-u. 11.

(58)

— Na, hála Istennek, hogy megismertél! (Tévedések elkerülése végett meg kell jegyeznem, hogy mi, párizsi ujságírók és a színésztársadalom mindkét nembeli tagjai mindig tegeztük egymást. Akkor is, ha életünkben először beszéltünk egymással.)

De én Rosalie kisasszonnyal akkor már másodszor társalogtam.

— Beszélj, hogy kerülsz ide?

— Ugyanazt kérdezhetném én is tőled, de nem kell felelned. A választ úgyis tudom. A szállodában elkábítottak, fehérfalú szobácskába cipeltek, ahonnan nem volt szabad kimozdulnod, aztán magukkal hoztak ide Törökországba.

Rosalie felhúzta vékony, festett szemöldökét.

— Elsőrangúan tudsz mindent. Valami riport ez is? Vagy talán meg akarod interjúvolni Kaplant?

Megrezzentem.

— Hogy mondtad?... Te ismered...

— Természetesen. Csoda kedves fiú! Fiatal, szép barna arca van, fehér, villogó fogsora, fekete haja és fekete szeme. Parancsolsz még valamit róla?

— Te láttad... ezt... a... izé...

— Ghálib Kaplan! Ez a teljes neve. Persze, hogy láttam. Te, tudod, mit jelent az a „Kaplan"? Török szó, franciául: tigris. Csodaszép név, ugye? Képzeld el, ha téged Tigris Mártonnak hívnának!

— Nézd, Rosalie, hagyjuk most a viccelést. — Megfogtam a kezét. — Gyere innen, akárki megláthat.

Ijedten körülnézett.

— Igazad van. Ebbe a kertbe Kaplanon kívül még férfiember nem tette be a lábát. Legfeljebb az örök, de hát azok nem férfiak. Ha megtalálnának, azonnal felkoncolnának. Tisztára vadállatok. Bennszülött szolgálóasszonyaink borzalmas históriákat mesélnek róluk.

Behúztam a sűrűbe. Sikerült megtalálnom azt a bokrot, mely alatt az éjszakát töltöttem.

— Gyere be ide.

— Mi lesz a ruhámmal, Martin?

— Ne törődj most vele. Vagy azt akarod, hogy lepuffantsanak?

— Jaj, dehogy. — Elnevette magát. — Tudod, mire gondoltam? Ha most párizsi barátaim látnának itt engem a bokor tövében egy rongyos, szakállas törökkel...

Már megint viccel!

— Értsd meg, Rosalie, hogy nem tréfálni akarok. Rémesen fontos ügyben járok...

— Jaj, Istenem! Csak nem ő?...

Szeme rémülten elkerekedett, egész lényéből aggódó félelem sugárzott.

Furcsa gyanú ébredt bennem.

— Rosalie, te nagyon félted azt az embert!

— Hát igenis, hogy féltem. Tudd meg! — Aztán valamivel csendesebben hozzátette. — És azt hiszem, egy kicsit szerelmes is vagyok bele.

Jóságos Isten! Én aztán jó helyen kopogtatok. Ez inkább elárul engem annak a vérszomjas töröknek, mint hogy egy szóval is segítene a nyomozásban.

Aztán hirtelen eszembe jutott valami. A szerelmes nőnek is van könnyen sebezhető pontja.

— Szóval szereted? — kérdeztem.

Bólintott.

— Azt tudod-e, hogy Malchor legújabban valami különös csemegével akar kedveskedni neki?

— Csemegével? Nem értem.

— Ide figyelj. Az a zsidó gyilkos elrabolta egy párizsi mulatóból Jeanette-et, akinek piros szeme van.

Rosalie halkan felsikoltott.

— A rubinszemű leány!

— Te tudsz valamit róla?

— Nem, semmit, de Kaplan a multkor mesélt valami ilyenről. Ott feküdt a selyemkereveten és én gyönyörű koromfekete haját simogattam. Ő mondta: „Tudod, mit szeretnék? Egy pirosszemű leányt, akinek lángoló rubinkövek vannak a szemei helyén. Szikrázó vörös sugarak. Egy olyan leányt szeretnék. Minden vágyam az. Ügynökeimet már utasítottam, hogy kutassák át érte az egész világot, a pénzt nem sajnálom! De idáig még semmi eredmény... Allah! Az volna életem legszebb napja. Egy rubinszemű leány!" Szeme a távolba meredt és akkor órákig nem lehetett hozzá szólani.

Rácsattantam.

— Tulajdonképen ki az Kaplan?! Az igazat megvallva, még most sem tudom.

(Folytatjuk.)

GYÁSZ ROVAT

Veress Béla 4 hónapos korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint. Lakás: Töhötöm-utca 50. Gebauer cég rendezi.

Oros Magdolna 34 évében elhunyt temetése vasárnap délután 2 órakor lesz Hajdúböszörményben levő családi sírboltban. Temetését, szállítását Bartha vállalata végzi.

Kiss P. Károly nyug. csendőrtiszthelyettes 62 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt féltizenkettő órakor lesz köztemetői 2. á. sz. ravatalozó teremből református szertartással. Lakása: Csonka-utca 18. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás: Felejthetetlen jó Anyánk, özv. Nagy Józsefné született Almási Mária elhunytával megnyilvánult jóleső részvétért, ravatalára küldött koszorúk és virágokért rokonainknak, jó ismerőseinknek, a Világítási Vállalat Dalkörének és mindenkinek, kik nagy bánatunkban osztoztak, hálás köszönetet mondunk. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás: Mindazok a jó lelkek, akik felejthetetlen drága jó feleségemnek végtisztességtételén megjelenni kegyesek voltak és megjelenésükkel, koszorúikkal, virágaikkal s részvétük kifejezésével mélységes bánatunkat enyhíteni igyekeztek, a magam, gyermekeim, valamint a Megboldogultnak színtén gyászbaborult testvérei részéről fogadták a leghálásabb köszönetet. Debrecen, 1938 szeptember 17. nagykászonyi és nagymuzsalvi Székely Sándor és családja, Füleki Kovács Mihály és testvérei.

Kovács Eszter életének 65. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 3-as teréből a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után. Lakás: Balaton-u. 91. sz. A temetést Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalat rendezi. Dégenfeld-tér 2. szám.

Köszönetnyilvánítás: Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak ismerőseinknek, kik szeretett férjem, gyermekünk, testvérünk, réhai ifju polgár Kiss István elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, temetésén mejelentek, ezúton mondunk köszönetet, a Gyászoló Család.

Köszönetnyilvánítás: Nagyon szeretett gyermekünk, testvérünk, unokánk elhunytával ért nagy bánatunkban részvéttel osztozó rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek s mind azoknak, kik temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet, Rózsa János és családja.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekklapok kiválva is kaphatók díjmentesen Pusztai temetkezési intézetében.

Uj temetkezési intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Csurka „Kegyelet" temetkezési Vállalat. Dégenfeld-tér 2. szám. — Alapitási év 1905. A debreceni Tisza István Tudományegyetemi klinikák szállitója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80.

(x) **Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT"** használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: **Sztankay gyógyszertár**, Debrecen, Szent Anna-utca 64.

SZÉKELY, GYÖRI és MORVAI bőrkabátjai utólérhetetlenek.

Kíváncsiak nagy tömege olvassa a legfrisebb híreket a „Debreczeni Ujság" Piac-utcai szerkesztősége előtt.

LL közli:

A LÉGOLTALMI LIGA KÖZGYÜLÉSE

Mint már 11-én jelentettük, a Légoltalmi Liga Debreceni Csoportja f. hó 26-án, délután 4 órai kezdettel az Ipartestület Simonffy-utca 1/C., II. emeleti dísztermében rendes évi közgyülést tart, melyre a Liga elnöksége a Liga tagjait ezúton hívja meg.

A közgyülésen szavazati, felszólalási és indítványozási joga azon rendes tagoknak van, akiket a csoport tagonként nyilvántart, igazolvánnyal vannak ellátva és akiknek nincsen három havi, vagy ezt meghaladó tagdíjhátralékuk.

A közgyülés tárgysorozata:

1. A csoport-elnökség jelentése.
2. A csoport költségvetésének megállapítása és a zárszámadás tudomásul vétele.
3. A csoport-elnök, alelnök, tiszteletbeli elnökök, titkár és gazdasági főnök választása.
4. A kerületi- és az országos közgyülésre kiküldöttek megválasztása.
5. A csoport számvizsgáló bizottságba 3 rendes és egy póttag választása.
6. Felszólalások, indítványok.

P. 44.

Uj temetkezési intézet

cégtulajdonos

Pusztai József

Kálvin-tér 5. sz.

Telefon: 33-90.

Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak; exhumál, temet, szállit.

Felhivás Debrecen magyar társadalmához

Körülöttünk forrong a világ. Nem tudhatjuk, mikor kell kiállnunk a sikra, hazánk védelmében. A trianoni békeparancs a porhoz kötötte a magyarságot. Ez a magyarság most meg akar szabadulni megkötöttségéből és fel akar szárnyalni a magasba, a felhők fölé, hogy ott is méltóképen védhesse hazáját. Ezt a célt akarja megvalósitani a kormány a Horthy Miklós repülőalap révén. A magyar kormány felhivást intézett a magyar társadalomhoz, hogy ki-ki tehetsége szerint járuljon adományával az alaphoz. Hogy ez a felhivás eredményre vezet, azt olvashatjuk a hirlapok hasábjain. E nemes cél érdekében kérjük mi: a Debreceni Négyévfolyamú Fiú Felső Kereskedelmi Iskola 43. sz. Munka cserkészcsapatának tagjai Debrecen társadalmát, támogasson bennünket a következő tervünk kivitelében.

Mi, — legnagyobbrészt szegény diákok — csak lelkes munkánkat áldozhatjuk a repülőalapra. Fáradságot nem sajnálva, nem törődve egyesek megvetésével, össze akarjuk gyüjteni a háztartásokban, lakóházakban levő hasznavehetetlen hulladékokat — ócska fémet, rongyot, csontot, üveget stb. — tehát azt a lim-lomot, ami legtöbbször csak bosszúságot okoz és ezeket kereskedelmi kézentségünk és tájékozottságunk felhasználásával értékesiteni fogjuk. A befolyó pénzösszeget pedig eljuttatjuk a repülőalap céljára.

A szabadságharcban Kossuth Lajos egyetlen szavára a magyar átrsadalom legféltettebb értéktárgyait adta a haza oltárára. A nők nyakláncaikat kapcsolták le, a férfiak aranyóráikat vették ki zsebükből és dobták az összegyüjtésre szolgáló kosárba. Mi nem kérünk ilyen értékeket, csak azokat a tárgyakat, amire odahaza szükség nincs.

Reméljük, hogy Debrecen hazafias társadalma megérti kérésünket és rendelkezésünkre bocsátja a hasznavehetetlen lim-lomot, mi pedig bízunk abban, hogy „jó munkát" végezhetünk!

A 43. sz. Munka cserkészcsapat tagjai.

Árverés. 1776/1938. vh. sz. Elárverezek Debrecenben a baromvásártéren 1938. évi október hó 4-én, d. e. 11 órakor, az ingók ki nem szállítása esetén Elep 85. sz. a. 1938. évi október hó 6-án, d. e. 12 órakor 3184 P becsértékü ingóságokat, u. m.: lovák, búza és egyéb ingókat. Debrecen, 1938 augusztus 27. — Ertsey László, kir. bir. végrehajtó s. k.

Most repül!

(1938 SZEPTEMBER 15. D. E. 10 ÓRA)

„Anglia miniszterelnöke ma reggel repülőgépre szállt Németország felé..."

Most repül a levegőben,
veri a nagy üres semmit,
viszi hátán Európát,
viszi hátán Ázsiát,
viszi hátán a jövendőt,
kisfiamnak kisfiát...

*

Ó Istenem, a csontvázam
van már meg csak, csak azt látom,
nincs árnyékom már, a kőre
üres szemmel bámulok...
Most repül a levegőben,
a levegő hogy zuhog!

*

Merre viszi őt a gép,
az országok nagy mesterét?
Mit beszél a másik mester
nemsokára ővele?
Ki vigyáz rájuk? Az élet,
vagy a halál szelleme?

*

Most repül a levegőben,
az egész világ holt térkép,
nincs határa semminek,
a határokat széttépték,
összevissza ődöng minden,
az emberek véresek,
mindenkiből ömlik a vér,
a vér mindent ellepett...

— — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — —

GULYÁS PÁL.

SZÉKELY, GYÖRI és MORVAI öltönyei divatosak.

HIRDETMÉNY.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság 11.909/1938. OFB. számú végzésével a Debrecen városától, illetőleg Bleyer Mórtól megvállott ingatlanok után nevezett megváltást szenvedőnek és a földhözjuttatottak közötti közvetlen jogviszony idejére járó haszonbérösszegeket a következőkkel szemben állapította meg: özv. Draveczky Istvánné, Beregszászi Gábor, özv. Tibe Mihályné, Fábián Sándor, özv. Pipó Imréné, özv. Paksi Sándorné, özv. Mészáros Vincéné, Elek János, Varga József, Tóth István, Dihen Mihály, Budai András, Szabó József és Márkus József.

Az OFB. végzést a Városháza hirdető tábláján folyó évi szeptember hó 19-től október hó 3-ig bezárólag közszemlére tételem és e körülményre az érdekeltek figyelmét azzal hivom fel, hogy a végzés ellen a kifüggesztés első napjától számított 15 napon belül az Országos Földbirtokrendező Bíróság Tanácsához címzett, de a polgármesteri iktatóban benyujtandó felebbezéssel lehet élni.

Debrecen, 1938 szeptember 15.

Polgármester.

KÖZ-GAZDASÁG

SZILÁRDABB A GABONAPIAC

Az árjegyző bizottság megállapítása szerint a búza 5, a zab 15.20, a korpa 10—15 fillérrel drágább. A rozs és az árpa ára nem változott, mindössze a tengeri olcsóbbodott 5 fillérrel.

A külföldi piacokról azt jelentették, hogy a bizonytalan nemzetközi helyzet következtében az exportállamok darakínálata mérsékelt, míg egyes importországok vételkedve javul. Ennek tudták be, hogy a belföldi piacon is mérsékeltebb volt ma a búzakínálat, de a forgalom éppen úgy, mint tegnap, ma is mindvégig nyugodt maradt úgy a búza, mint a rozspiacon.

A zab 15—20 filléres áremelkedését az idézte elő, hogy állítólag közszállítási célokra vásárlások történtek, amellyel szemben azonban az árukínálat gyérnek mutatkozik.

Ami pedig a tengerit illeti, ennek az ára folyton az időjárás szerint változik. December—januári szállításra körülbelül 1,25 pengővel olcsóbb az új kukorica, mint ahogyan a májusi határidőn kötik.

A különböző származású 77 kg-os búzának legalacsonyabb ára 20.05 pengő volt, legmagasabb 20,25, a 80 kg-osé 20.55, illetve 20.75.

Gabonahatáridő: Rozs októberre 15.69, 70, zárlat 15.65—69, márciusra 16.66, 68, 67, 70, 61, zárlat 16.60—61, tengeri szeptemberre 18.15, 10, 18, zárlat 18.12—16, májusra 14.72, 76, 71, zárlat 14.70—72.

Debreceni, termény- és takarmánypiaci árak: Búza 18.50—19.25, rozs 13.50—14.00, árpa 16.00—16.50, zab 14.00, tengeri ó 18.00—18.50, tengeri csöves 7.20—8.00, lucerna 7.10—8.50, széna 6.20, lóhere 6.00—8.00, szalma 2.40—3.00.

HIRDETMÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó idei termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatal fogyasztásiadó osztályánál (földszint, 51—54, sz. szoba) jelentsék be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti űrtartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt must pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbérlőket, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint a cselédségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű boraik után 50%-os fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek.

Azon termelőket, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, felhívja a városi adóhivatal, hogy a fogyasztási adót kezelő osztálynál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket terméseredményük bejelentése alkalmával, szóbelileg, egyidejüleg jelentsék be. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik, miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 10. §-a szerint, az általuk termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozatalától számított 24 órán belül tartoznak bejelenteni — a fenti kedvezményt a behozatali bejelentéssel egyidejüleg igényelhetik.

A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó a szőlő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt idei, vagy előző évi termésű boraikra igénylik-e? A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túl történő kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogadja el.

Városi adóhivatal.

TESTEDZÉS

Megkezdődött a Tisztviselőbajnokság őszi fordulója

Kellemes futballidőben indultak meg a bajnoki küzdelmek, melyek helyenként igen jó futballt hoztak. Az egyes mérkőzésekről a következőkben számolunk be:

HATALMAS MEGLEPETÉS!

Villanygyár—Bírák 2:0 (0:0). Eleinte a Bírák támadnak, de a Villanygyár védelme biztosan áll a lábán. Később felnyomul a Villanygyár is, de erőtlen támadásai nem hoznak eredményt. Szünet után a villanygyári csatársor veszi át a játék irányítását, és Vincze révén kétszer is eredményes.

A Villanygyár meglepően jó. Minden csapatrésze egységes. A Bírák még messze járnak igazi formájuktól, egyedül Csaba dr. játszotta ki szokott jó formáját.

KÖNNYŰ GYŐZELEM

Igazságügy—Klinika 4:0 (2:0). Sokáig váltakozó mezőnyjáték folyik, amelyben mindkét csapat egyformán kivette a részét. Befejezés előtt pár perccel Leveles gyenge labdája a balsarokba hull: 1:0. Két perc multva Lukács félmagas lövését a Klinika kapusa ügyetlenül beejti: 2:0. Fordulás után mindjobban kidomborodik az Igazságügy fölénye, amely v. Makádi és Leveles góljaival jut kifejezésre.

A mérkőzés elejétől végig élvezetes küzdelmet hozott. Az Igazságügy csatársora máris remek formában, de a többi csapatrésze is megfelelt. A Klinika nem játszott olyan alárendelt szerepet, mint ahogy a túlzott gólarány mutatja. Legalább két gól a kapus lelkén szárad.

KESERVES GYŐZELEM

Húsos—Bankosok 2:1 (2:1). Némi Húsos-fölény alakul ki az elején, amelyet elszórt Bankos-támadások szakítanak meg. Egy jobboldali Húsos-támadásnál Szabó szépen ad be, Ökrös átemeli a félmagas labdát a balhátvéden, már csak a kifutó kapussal áll szemben, aki mellett elegánsan gurítja a balsarokba a labdát. Kezdés után Gábor ordító helyzetből fölébombáz, de a következő támadásnál éles lövése megtalálja az útat a hálóba: 2:0. Szünet után Tarpai irányítja a Bankos csatársort. Jó darabig csak mezőnyjáték folyik, melybe csak Kevitzky és Pongrácz megújuló párharcai hoznak némi színt. Lassanként nyomasztó fölénybe kerülnek a Bankosok és Tarpai szép lövésével szépítenek az eredményen. A végén örülhet a Húsos az egygólos győzelemnek.

A Húsos erősen szezoneleji formát mutatott. A védelem oszlopa Öry. A halfsor — Fésüssel középen — gyengécske. A legjobb csapatrész a csatársor. Minden tagját dicséret illeti.

A Bankosok közvetlen védelme megfelelt; a halfsorból Paczók játéka messze kimagaslott. Kevitzky építőmunkája aranyat ér.

Ma mutatkozik be a Bocskay új középcsatára. Amióta Teleki és Finta kivált a Bocskayból, a debreceni profiegyüttes vezetősége lámpással keresi az új középcsatárt. Sikerült már tehetségeket felkutatni, de ezek a fiatal játékosok nem alkalmasak még az erősebb küzdelemre. Sok tréningre van szükség, már pedig az erős konkurrencia mellett nem lehet kísérletezni, mert a csapat úgy jár, mint az elmúlt bajnoki évben. A vezetőség is belátta ezt, s lámpással kezében keresett egy rutinírozott középcsatárt, akire nyugodtan rá lehet bízni a csatársor irányítását. Ez a középcsatár Horváth II., aki annakidején játszott a Soroksárban, Nemzetiben és legutóbb a Budafokban, de közben két évig külföldön is volt. A Bocskay ma délután fél 1 órai kezdettel a DEAC—NyTVE mérkőzés előtt játszik barátságos mérkőzést az egyetemi sporttelepen, amelyen Horváth is részt vesz. Horváth abszolút kétlábas játékos és a csatársor minden posztján egyformán használható.

A DVSC ma Diósgyőrben küzd a bajnoki pontokért. A DVSC NBB. csapata ma reggel Diósgyőrbe utazik, ahol a DVTK-val méri össze erejét a bajnoki pontokért. Jelen pillanatban még mind a két csapat veretlen és ez ad nagy jelentőséget a mérkőzésnek. De nagy fontosságot tulajdonítanak annak is, hogy a DVTK-ban, melyet Teleki szakszerű utasításai mellett készítenek elő minden bajnoki mérkőzésre, két debreceni játékos: Magyar és Bartha játszik. A DVSC erre a nagyfontosságú mérkőzésre tartalékosan kénytelen kiállani, mert Nyizsnyik és Mild sérült. Nyizsnyiket az újonnan szerződtetett Gecsei, Mildet pedig a DVSC II. kapusa, Keskeny helyettesíti. Egyébként a csapat változatlan.

Kerekestelepi Sport Club—DEAC ifjúsági mérkőzés vasárnap délután fél 2-kor az Egyetkert-u. pályán. **Vékony,** intéző.

NBB-mérkőzések. Keleti csoport: DVSC—Diósgyőri VTK, CsMOVE—Mezőtúri AFC, FTC—Váci SE, SBTC—Szentlőrinc, MÁVAG—Pereces, V. Reménység—Törekvés, Szegedi AK—Csepeli WMFC. Nyugati csoport: Pécsi DVAC—Vasas, Postás—BSZKRT, Haladás—ETO, Tatabánya—UTE, Lampart—Tokod, Rákoskeresztúr—Pénzügy, Aba Regia—Sopron.

Teljes forduló az elsőosztályú amatőröknél. Ma teljes fordulót játszanak az elsőosztályú amatőrbajnokságért. Debrecenben csak egyetlen mérkőzést játszanak le. A DEAC csapata játszik a NyTVE-vel. A mérkőzést Farkas Iván vezeti. Vidéken a következő mérkőzések kerülnek lebonyolításra: Kisvárdán: KKLE—DVSC II., Nyírbátorban: Báthory SE—BUSE, Nyíregyházán: NyKISE—NyVSC, Püspökladányban: PMÁV—DMTE, Mátészalkán: MVTE—KMOVE.

A másodosztályú amatőrök mai programja: Debrecenben: DDSE—BUSE II., Nagykállón: NSE—Báthory SE II., Tiszalökön: TAC—NyKISE II., Nyíregyházán: NyTVE II.—NyVSC II., Berettyóújfaluban: B. Turul—BSC, Hajdúböszörményben: MOVE HTE—DMTE II., Derecskén: DMOVE—DMTE II.

Ma kezdődik az ifjúsági bajnokság. Az ifjúsági bajnokság őszi fordulójának nyitánya ma lesz. Ma a következő mérkőzések kerülnek lebonyolításra Debrecenben: Vargakert—Rákóczi, Kerekestelep—DEAC, Homokkert—Téglaskert, DMTE—DVSC.

Kerületi ifjúsági és senior stafétahajnoki és női atletikai verseny. A MASz keleti kerülete vasárnap délután 3 órai kezdettel rendezi meg az egyetemi sporttelepen a kerület 1938. évi ifjúsági és senior stafétafutó bajnoki versenyét, női versenyszámokkal kiegészítve. Női számok: 100 m-es síkfutás, magasugrás, súlylökés. Ifjúsági számok: 4x100, 4x400 és 4x1000 m-es stafétafutás és 3000 m-es síkfutó ötös csapatverseny. Seniorszámok: 4-szer 100, 4-szer 400 és 4-szer 1500 m-es stafétafutás és 5000 m-es síkfutó ötös csapatverseny. A versenyen résztvesznek a Szolnoki MÁV, Nyíregyházi VSC, DEAC, DGASE és DTE legjobb versenyzőikkel, akiknek küzdelme szép versenyt ígér s az ifjúsági 4-szer 1000 m-es és a senior 4-szer 1500 m-es stafétafutásban a kerületi rekord megjavítása is várható.

— **Tankönyvek,** mindennemű iskolaszerek, füzetek, író és rajszerek legolcsóbb beszerzési forrása **Buzás Géza könyvkereskedésében** Szent Anna-utca 6.

— **Deutsches Fräulein gesucht** Prof. Hankiss, Telefon: 14-24.

— **3 szobás lakás** központban külön udvarral kiadó. Értekezni Dr. Széll, Piac-utca 77.

Mozi müsor

Hungária: Mégis ártatlan.
Apolló: Frakkos sátán.
Vígszínház: Nehéz apának lenni.

MA: 3, 5, 7, 9 órakor!
A NAGYVÁROS
(Spencer Tracy)
Magyar világhíradó!
Szerdán: **„Féltékenység"**
(Jean Harlow.)

Nyilttér

Több oldalról figyelmeztettek, hogy rosszakaróim azt a valótlan hírt terjesztik rólam, hogy üzleti vállalkozásomban zsidó társsal dolgozom. Kijelentem, hogy üzletemet egyedül vezetem és abban egyetlen fillér idegen tőke nincs. Felkérem jóakaróimat: Szíveskedjenek tudomásomra adni a valótlan hír terjesztőit, hogy azok ellen a bírói eljárást haladéktalanul megindíthassam.

Pusztai József
temetkezési vállalkozó
Kálvin-tér 5.

Debreceni Helyi Vasút

5420/938.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 19-től, hétfőtől kezdve további intézkedésig a Máv. pályaudvar—Nagyerdei vonalon az „1" és „2" irányjelző számmal ellátott kocsik 10 órától 17-ig közlekednek. Reggel a kivonulástól 10 óráig és 17 órától este a bevonulásig pedig minden villamosvonat „1" irányjelző számmal ellátva a Vilmos császár-körúton át fog közlekedni.

Debrecen, 1938 szeptember 17.

Az Üzletigazgatóság.

A debreceni kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság

20264/1938. tk. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT

Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet végrehajtatónak Fekete Adorjánné Kiss Erzsébet végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság az újabb árverést 3250 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreceni kir. járásbíróság területén lévő, Debrecen városban fekvő s a debreceni 12726. számú telekkönyvi betétben A + 1. sorszám 8321/1. hrszám alatt foglalt Egyetkert-u. 18. szám alatt lévő házra és kertre 3862 ar. P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést **1938. évi október hó 8. napján délelőtt 10 órakor** a telekkönyvi hatóság helyiségében (Deák Ferenc-utca 17. szám, I. ajtó) fogják megtartani.

1. Az árverés alá eső ingatlant a Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet kérelmére megtartott árverésen a kikiáltási ár felénél, Sáfár Miklós kérelmére megtartott árverésen 4862 ar. P-nél, Faértékesítő és Áruforg. rt. kérelmére megtartott árverésen 6665 ar. P-nél, Afra könyvforg. rt. kérelmére megtartott árverésen 7355 ar. P-nél, Ignácz Fuchs kérelmére megtartott árverésen 7675 ar. P-nél, Szász Gizella kérelmére megtartott árverésen 8115 ar. P-nél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígéret ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Debrecen, 1938. évi június hó 27. napján. **Dr. Erdélyi** sk. jbíró. A kiadmány hiteléül: **Olvashatatlan iroda s.-tiszt.**

Debrecen sz. kir. város Polgármesterétől. ad. 37.292/1938. VII.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A Diószegi-úti vasúti felüljárón vasbeton oszlopba erősített vascsőkorlát és vasbeton lépcső építésére versenytárgyalást hirdetek.

A készítendő korlát hossza 700 fm., a vasbeton lépcső rézsű irányban mért hossza 10.50 m.

Ajánlat csak a város által kiadott ürlapokon tehető, melyek a városi műszaki ügyosztály iktató-hivatalában díjmentesen beszerezhetők. Részletes felvilágosítás a műszaki ügyosztály 18. sz. szobájában szerezhető.

Az aláírt ajánlatokat lepecsételt borítékban „Ajánlat vasbeton lépcső és korlát építésére" felirattal ellátva **1938. évi szeptember hó 21. nap, d. e. 10 óráig** kell beadni a közigazgatási iktatóhivatalba. Az ajánlatok nyilvános felbontása ugyan aznap d. e. 11 órakor lesz a Városháza tanácstermében. Bánatpénzül az ajánlat szerinti értéknek 2%-át kell az ajánlat benyujtásának időpontjáig letenni.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

(A hasított körmű állatokat tenyésztők figyelmébe.)

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelt lakosságát, hogy az 1927 : XXV. tc. az apaállatok kötelező vizsgálatáról szóló törvény végrehajtása tárgyában kiadott 33.000/1928. F. M. számú rendelet szerint egészségügyi és tenyésztési szempontból évenként hatóságilag meg kell vizsgálni a köztenyésztésre szánt hasított körmű (bikák, kanok és kosok) apaállatokat.

A vizsgálat megejtése céljából szeptember hó folyamán, legkésőbb azonban 25-ig a városi elsőfokú közigazgatási hatóság Kossuth-u. 20. sz., 46. számú hivatalos helyiségében bejelentendők mindazok a hasított körmű állatok, amelyeket tulajdonosaik vagy birtokosaik köztenyésztésre kívánnak használni.

A bejelentésnek tartalmaznia kell : a) az állat tulajdonosának vagy birtokosának nevét és lakhelyét, b) az állat fajját, c) az állat fajtáját, d) az állat korát, e) az állat különösebb ismertető jelét vagy jeleit, végül f) annak feltüntetését, hogy az állatra állíttatott-e ki már tenyésztésre jogosító igazolvány s ha igen, az állat mióta szolgál köztenyésztésre.

A bejelentésnek szabályszerű megtörténtéről a hatóság a bejelentő részére igazolási jegyet ad ki.

Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, a felhivott törvény 6. §-a szerint kihágást követ el és a) 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, aki tenyésztésre jogosító érvényes igazolvánnyal el nem látott állatot másnak tenyésztési célra átenged, vagy ily állatot másnak nőstény állatával együtt legeltet, úgyszintén az is, aki nőstény állatját másnak tenyésztésre jogosító érvényes igazolvánnyal el nem látott állatával párosítja ; b) egy hónapig terjedhető elzárással büntetendő az az állattulajdonos (birtokos), aki az előző bekezdésben említett kihágásokat nyereségvágyból vagy foglalkozásszerűen követi el ; c) 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, aki a jelen törvénynek és az ennek alapján kiadott rendeleteknek rendelkezéseit szándékosan vagy gondatlanul az a) és b) alá nem eső módon megszegi vagy kijátssza, így különösen állatjának vizsgálatra bocsátását elfogadható ok nélkül elmulasztja, vagy az oly állatot, melynek kiherélését a hatóság elrendelte, tilalom ellenére eladja.

Debrecen, 1938 szeptember hó 10.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Főszerkesztő: **Dr. Nagy Imre** Felelős szerkesztő: **Benyovszky Pál**

Felelős kiadó :
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató :
Dr. Kólya Sándor.

Miért nincs nálunk 15 mázsás búzatermésátlag?

Elszomorító tény, hogy Hazánk termésátlagai messze elmaradnak a nyugati országok termésátlagai mögött. Ott kat. holdanként 20 mázsa termés semmi különös, nálunk egek csodáját jelenti. Nagyon meg vagyunk elégedve, ha mint ezidén, az átlag 9 mázsa. A nagyközönség a gazdát okolja, a gazda az időjárást, s mindkettőnek igaza van.

Szárazságra hajlamos éghajlatunk alatt a szerencsés körülmények sorozatos találkozása — belterjes gazdálkodással ad csak kat. holdanként 20 q-ás és ennél nagyobb szemtermést, de a nagyközönségnek is igaza van, ha látja, hogy egyes jól vezetett gazdaságokban állandóan 12-15 q az átlag ugyanabban a határban, ugyanolyan földön, ugyanolyan éghajlat alatt pedig egy másik gazdaság megelégszik már 5-6 q.-val, még akkor is, ha ugyanazt a jó vetőmagot használta. Hiába letéteményese a vetőmag a legjobb tulajdonságoknak, ha külső körülmények miatt képességeit kifejteni nem tudja.

Nem tudhatja, mert legtöbb esetben hiányt szenved a legfontosabb növényi táplálóanyagokban, a kalászosok különösen foszforsavban. S tényleg, azt látjuk, hogy ahol állandóan nagy a termés, ott állandóan használnak szuperfoszfátot.

De ha nincs rá pénz! Most itt az alkalom. A jó termésből kell, hogy maradjon műtrágyára, most lerakhatja minden gazda jobb boldogulásának alapját. Célszerüen műtrágyázva több lesz jövőre is a szemtermés, de szalma- és takarmánytermés is, több lesz aztán az istállótrágya, s ha azt jól is kezeljük, ismét csak nagyobb termésnek lesz forrása. A helyes műtrágyázás kezdete a gazda jólétének.

Mennyi lehet a tengeri víztartalma?

A terménypiacnak legdrágább é.s mondhatni azt is, hogy legforgalmasabb cikke a tengeri, melynek ára versenyt szalad a búza árával. Az új tengeri a neki nagyon is kedvező ez évi csapadékdús időben igen kövéren fejlődött. Emlékezzünk csak a most zárult TIKÁV-on kiállított 4 méter hosszú tengeriszárra és az azon termett hatalmas tengericsövekre, amelyeknek középátmérője elérte az 5—6 cm-t. Ezeknek tehát a kiszáradása lassú lesz. A termelők tehát el lehetnek készülve arra, hogy az exportképes és minőségileg kifogásolható szállításnál a víztartalom sok bajt fog okozni.

A nemzetközi gabonakereskedelmi megállapítások értelmében a víztartalom felső határa 18 százalék. A mult évben ezzel a feltétellel jött létre Magyarország és Cseszlovákia közt egy 500 vagonos tengeri szállítás szerződés. Ugyanez az elbírálás volt érvénybe nonkliringes tengeri exportnál is. Minthogy ez a kérdés véglegesen nem tisztázódott, a tőzsdetanács szakértői értekezletet hívott volt össze a tengeri víztartalmának megállapítása ügyében.

A most egy éve megtartott szakértői értekezleten elhangzott felszólalások alapján a tőzsde vezetősége a tengeri víztartalmának megállapítására nézve olyan értelmű irányelvet szögezett le, hogy november havára az időszerűen száraz tengeri víztartalma 21 százalék lehet. Az értekezleten elhangzottak figyelembe vételével a tőzsde vezetősége azt is fixirozta, hogy 3 százalékkal nem magasabb víztartalom esetén a vevő köteles az árut átvenni. Ha a tengeri víztartalma 24 százaléknál magasabb, az áru visszautasítandó. A százalékos bonifikációk mértékét a következőképen állapították meg : 22 százalékos víztartalom mellett a bonifikáció 1 százalék, 23 százaléknál 1,5 százalék, 24 százaléknál pedig 2 százalék. Az időszerünél szárazabb vagyis a darálóképes kukorica víztartalmát a tőzsde vezetősége 18 százalékban állapította meg. Az ilyen eladásoknál maximálisan 1,5 százalékkal lehet magasabb víztartalom, vagyis 19.5 százalékos víztartalmon felül az áru már visszautasítandó.

Mindezekre most, a tengeri törés kezdetén azzal hívjuk fel a gazdák figyelmét, hogy a letört és megfosztott tengerit mennél tovább tegyék ki a napsütésnek. Hogy így a száradás teljesebb legyen csak kis csomókat rakassanak és csak kellő szikkadás után rakják góréba a tengerit.

cs. Péterffy József.

Tudnivalók

A Molinum malmok és a mezőgazdaság. Amint tudjuk, intézkedések történtek az úgynevezett Molinum malmok megszüntetése ügyében. Tervbevételétt, hogy az említett malmoknak fizetendő megváltási díj bizonyos hányadát, az üzembe maradó és kizáróan vámőrlést végző malmok hordozzák. Az Országos Mezőgazdasági Kamara ebben az ügyben felterjesztést intézett a kormányhoz, amelyben kifejti, hogy a Molinum malmok üzemének megszüntetése nem a mezőgazdaság érdekében történik, tehát a szóban forgó megállapodás a vámőrlő malmok üzemét megnehezítenék, sőt nem egy esetben lehetetlenné is tennék.

Leszállitották a száj- és körömfájás szérumának az árát. A szarvasmarhák ragadós száj- és körömfájás elleni reconvalescens szérum árának a csökkentése ügyében, az ezen szérumot termelő vállalatal, a szérum árának mérséklése végett, tárgyalásokat folytatott az árellenőrzés országos kormánybiztosa. A tárgyalások eredménye az, hogy az eddigi literenkénti 20 pengős eladási árat, szeptember 15-től kezdődőleg 18 pengőre csökkentették. Ez az ár a gyári eladásra értendő.

A mezőgazdaság áll első helyen a nemzeti jövedelemben. Az elmult 1937. évben háromszáz millióval emelkedett a nemzeti jövedelem Számszerint az 1937-38. évben 4705 millióvolt a nemzeti jövedelem a megelőző év 4417 millió pengőjével szemben. Ebből a hatalmas számból **a multévre a mezőgazdaság termelésére esik 86 milliő, a többi minden egyébre pedig csak 67 és fél milliő.**

EGY ÉVIG LEHET FRISSEN TARTANI A FAGYASZTOTT VIRÁGOT

Az amerikai kanadai virágtermelők újabban a hajók hűtőkamráiban küldik virágszállítmányaikat Angliába, ahol a fagyasztott virág teljesen frissen kerül a londoni Covent Garden piacra.

Dr. LaRue, a Michigan egyetem tanára, olyan eljárást fedezett fel, amelynek segélyével egy évig lehet a legkényesebb virágot frissen tartani. A virágot előbb sterilizálás végett tiz percre brómoldatba helyezik, majd agar nevü kocsonyaszerü anyaggal vonják be, melv cukrot és a növények táplálkozásához szükséges más ásványi sókat tartalmazza. Az ily módon konzervált levágott virágok nem hervadnak el, sőt száraik gyökeret növesztenek és újabb virágokat hajtanak.

KITENYÉSZTETTÉK A TÖKÉLETES BUZÁT

Angliában a cambridgei növénytanulmányi intézet tíz évi keresztezés, kitenyésztés és kísérletezés útján előállította a tökéletes búzát. Az új búzafaj főelőnyei : 1. átlagtermése 10 százalékkal haladja meg az eddig ismert legtermékenyebb búzáét, 2. szalmája tizenöt centiméterrel rövidebb és jóval erősebb, mint más búzafajoké, ennélfogva a leghevesebb szél vagy eső sem dönti meg, 3. ellenáll a rozsdakórnak, 4. lisztje különösen alkalmas a kenyérsütéshez. Egyetlen megfejtendő probléma az új búzafaj színének rögzítése. Ha sikerült fehérségét biztosítani, forgalomba fogják hozni a vetőmagvakat általános termelés céljaira.

AHOL MŰFOGAKAT KAPNAK A TEHENEK

Az oroszországi „Vecsernaya Moszkva" című szovjetlap szerint a voroshilovgardi kerületben garázdálkodó mezőgazdasági rombolók a tejgazdaságokban titokzatos állatbetegséget terjesztettek, aminek következtében a tehenek fogai kihullottak. Miután az állatorvosok nem találták meg a rejtélyes ragály nyitját, a kétségbe esett gazdák fogorvoshoz folyamodtak, aki műfogsorokat készített a tehenek számára. A lap szerint a kisérlet fényesen bevált : a tehenek megelégedetten kérődzenek műfogaik segélyével. A példát olyan esetekben is követni fogják, amidőn az állatok bármely más okból hullatták el fogaikat.

40.645/1938. aü.

HIRDETMÉNY.

A városi adóhivatal értesíti a város területén italmérési engedéllyel bíró adózókat, hogy az 1939—41. évi 3 éves kivetési időszakra szóló italmérési illeték kivetés alapjául szolgáló italforgalmi adatok 1938 szeptember hó 19. napjától 1938 szeptember hó 26. napjáig bezárólag közszemlére tétettek. A közszemlére kitett összeírási jegyzék a délelőtti hivatalos órák alatt (8 órától 2 óráig) megtekinthetők a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályában (földszint, kapubejárattal szemben, 51—52. sz. szoba.) A közszemlére kitett összeírási jegyzékben feltüntetett italforgalmi adatokra vonatkozó esetleges észrevételek bélyegmentesen a m. kir. pénzügyigazgatósághoz címzett beadványban a városi adóhivatal iktatójában legkésőbben 1938. évi szeptember hó 29. napjáig feltétlenül beadandók, mert a feltüntetett határidőn túl beadott észrevételek figyelembe nem vétetnek.

Városi adóhivatal.

FÜRDŐI SZÉP NAPOK

— MÓKA —

Felsőkéked....

Isten a humoristákat — ha nem nagyon tévedek — széles jókedvében teremtette. Különben hogy lennék itt?!...

Van Alsókéked, Felsőkéked, s ami a kettő közé esik, az természetesen: Középsőkéked. A naptárban hiába keresik, a térképen nem lelnék meg s mégis itt vagyok.

Az O. T. I. átvizsgálta humoreszkjeimet s megállapította, hogy igenis rámfér a pihenés. Most pihenek s élvezem ezt a vacak életet, mely fukar kezekkel nékem kiméretett.

Egy titkár, harminc hercegnő, tíz grófot... Ezek vagyunk mi. És néhány nekikeseredett fürdővendég... Azután két tucat fizetővendég a kastélyban... A faluban fűszeresbolt, amelyben kenyér nem kapható.

Azért szép itt minden s minden a mókáért alkotódott.

— Remek időben érkeztek! — ezzel fogadtak bennünket. — Tegnap még zuhogott az eső!

Az idő tényleg remek volt. Sütött a nap. Nagyon is hevesen tüzött reánk mindaddig, míg a hegyre felkecmeregtünk. A pompás napsütésben csurgott a víz rólunk. Azután megeredt az eső, hogy kissé felfrissítsen és lehűtsön bennünket, a hegyet és útjait pedig agyagpacallá áztassa. Térdig csatakosak lettünk. Dehát van az embernek magához való esze. Mire való a mosdótál? Beleálltam s ujságpapirossal cipőmet alaposan lemostam. Víz akad elég. Azután átgémberedett lábomat mostam meg. Ráfért. A helyes kis Kneipp-kúra áthűtött. Már nyomát sem éreztem a melegnek, — sőt: hapci!, tízet-húszat tüsszentettem rá. Hátha... Nátha! S tényleg az. Semmi baj. Kár, hogy mindössze tíz zsebkendőt hoztam magammal. Két nap alatt el is használtam mind.

Közben derüs idő is került, sajnos azt az időt ágyban kellett töltenem. Csak az étkezésekre keltem fel.

S most újra nyakunkon a negyvennapos eső.

Az idő egyik érkezéstől a másikig csak eltelik nagynehezen. Nagynehezen csak eltelik...

Étkezés... a lehető legváltozatosabb... Burgonyaleves, krumplifőzelék, savanyúkrumpli, püré, krumplifelfujt és felfujt burgonya, krumplisaláta és burgonyamáglya (ináglyára azzal is, aki kitalálta!) Krumpli a levesben, burgonya a hús mellett és álmaimban. Porrázúzott, darabos. Tegnapi és tegnapelőtti. Dermedt és fagyos mosolyú. De krumpli! Óriási előnye, hogy tápláló s főként hogy olcsó.

Másik kedvelt étel a tojás. Néha tojást, néha húst pótol. Lágyan, félkeményen és keményen.

Néha hús is akad. Hússzelet. Hártyaszelet. Veszkedéssel vagy simán.

Meglehetős járatlan vagyok a konyhaművészetben, így meg sem értem, hogyan lehet a csirkecombot úgy kirántani, hogy csak a csont, a bőr és száraz kenyérmorzsa maradjon rajta és mégis rántott csirkeként lehessen tálaltatni.

Hogy tudnám azt, hogy tíz levesből negyvenet egy kis sósvíz segítségével hogyan lehet előállítani.

Hogy tudnám, hogy a kifőtt húsból hogyan készül a felsárszelet, majd szószos sült, őzbecsinált, bórdói napamszelet, majd a szósz lemosása után rostélyos, majd egyéb, majd más lesz, hogy a hét végén káposztába, vagy zöld paprikába inkarnálódjék.

Hjaj, ez a szakácsművészet. Mi csak sejtjük s a kutyáknak meg — mindegy. Pont olyan szívesen befalják kezdeti, mint későbbi állapotban s van is részük elég benne. Tavasztól őszig borjúnagyságúvá fejlődnek s télen a nyáron gyüjtött faggyúiokból (nem szalonna! kutyából sohasem lesz szalonna) táplálkoznak, mint az oázisok hűbájos tevéi.

Van persze cigányunk is. Prímás, bőgős, cimbalmos. Húznak egy nótát... (... akinek a szeme kék!...) Játszani nem, de tányérozni remekül tudnak. A banda bosszús, kevés a kereset.

Rejtvény-rovat

60. Keresztrejtvény.

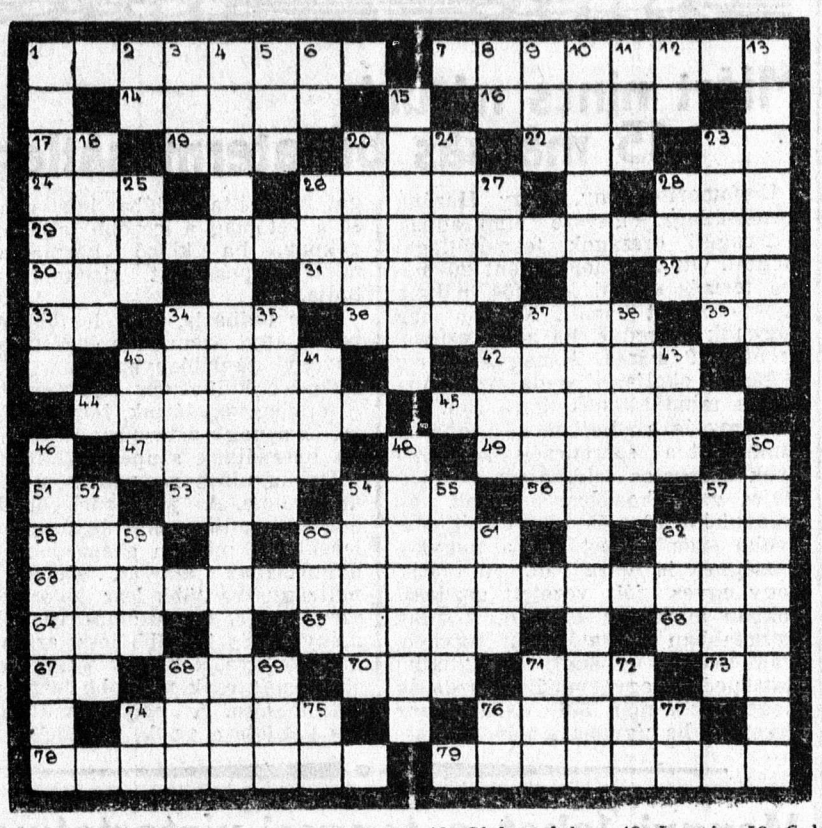

Vízszintes sorok:

1. Görögök legkiválóbb nemzeti hőse. 7. Varrnak rajta. 14. Tulajdon. 16. Attila. 17. Képző, -ve párja. 19. Kettőzött kettős betű. 20. Családfő. 22. Zúdít. 23. V. g. 24. Mutatószó. 26. Zamat. 28. Telhetetlen mondja. 29. Közmondás. 30. Férfinév. 31. Csinálta. 32. Ékes mátka. 33. Perzsa uralkodó fonetikusan. 34. Rag, -vel párja. 36. Bibliai férfinév. 37. Magyar Országos Egylet? 39. Betű fonetikusan. 40. Mesét mond. 42. Európai nemzet. 44. Kosztba járó. 45. Másik európai nemzet. 47. Se ..... se száma. 49. Idegen nőinév. 51. Borzalmas az ilyen halál. 53. Járom. 54. Adnak neki. 56. Északi férfinév. (Tessék beírni: Ake.) 57. Puskából tüzel. 58. Egyik oldal. 60. A törekvő (!) 62. Német igekötő. 63. A szervezet fegyvere a betegségekkel szemben. 64. Alszik. 65. Allée. 66. Késnek legyen. 67. Disznólakás. 68. Lün. 70. Férfinév. 71. Nem kül. 73. Képző. 74. Nyiltartó. 76. Letelik. 78. Tisztviselő. 79. Talentum magyarul.

Függőleges sorok:

1. Kellemetlen csapadék. 2. Rózsa Sándor. 3. Méhlakás. 4. Közmondás. 5. Kórtünet. 6. Idegen kötőszó. 8. Latin kettős magánhangzó. 9. R. t. o. 10. Közmondás. 11. Erdélyi folyó. 12. Germánium vegyjele. 13. Málha (zárt betűk: o, z.) 15. Szentírás tizenkettőt sorol fel. 18. Helyhatározó. 20. Motorkerékpármárka. 21. Nem emitt. 23. Valahára. 25. Északi férfinév. 26. Gally németül. 27. Az egyik Borg keresztneve. 28. Enyém latinul nőnemben. 34. Vásárolja. 35. Lajtorja. 37. Diák étkezde. 38. Nem kettőre. 40. Vízzel tisztít. 41. Törvény franciául. 42. Nál, nél németül. (Elő a szótárt!) 43. A. e. a. 46. Olykor-olykor. 48. Igazság. 50. Gulácsi Irén egyik regénye. 52. Nagy Kaszás 54. Fejfedő. 55. Csomagol, de itt csak egy „k"-val. 57. Élettel teszi. 59. Azonos mássalhangzók. 60. H. l. f. 61. Csapadék. 62 Kettős mássalhangzó fonetikusan. 68. Amerikai tábornok. 69. Elhunyt operaénekesünk. 71. Óhajtó szó. 72. Szeme van. 74. T. j. 75. Egyforma mássalhangzók. 76. Igekötő. 77. Ugyanaz, mint 2. függőleges.

AZ 59. SZ. KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE

Vízszintes sorok: 1. Antillák. 7. Szekunda. 14. Aláír. 16. Előre. 17. Hí. 19. Aga. 20. Bog. 22. Szí. 23. Va. 24. Ada. 26. Turul. 28. Tám. 29. Menyasszonyháború. 30. Bia. 31. Nánás. 32. Kos. 33. R. r. 34. Lzb. 36. Sár. 37. Zsa. 39. Sz. 40. Te sem. 42. Csali. 44. Kóborol. 45. Ada Sári. 47. Kenek. 49. Arant. 51. Lm. 53. Ggg. 54. Ire. 56. Úgy. 57. On. 58. Mag. 60. Etelt. 62. Apt. 63. A láthatatlan ember. 64. Tot. 65. Etlen. 66. Ara. 67. Lm. 68. Ibi. 70. Oen. 71. Unő. 73. Ac. 74. Alola. 76. Őrölt. 78. Nagyképű. 79. Szűkösen.

Függőleges sorok: Alhambra. 2. Ta. 3. Sla. 4. Lágyan zsongó habok. 5. Lia. 6. Ár. 8. Ze. 9. Els. 10. Köztársasági elnök. 11. Úri. 12. Ne. 13. Alamuszi. 15. Koronás. 18. Ideír. 20. Búzás. 21. Gúnár. 23. Város. 25. Ana. 26. Tsn. 27. Lys. 28. Tok. 34. Lebeg. 35. Bereg. 37. Zsarú 38. A lány. 40. Tok. 41. Mok. 42. Cda. 43. Irt. 46. Álmatlan. 48. Éretlen. 50. Antracén. 52. Malom. 54. Ható. 55. Ellen. 57. Opera. 59. Gát. 60. Ete. 61. Tan. 62 Aba. 68. Ily. 69. Ilé. 71. Ürű 72. Ölő. 74. Ag. 75. Ap. 76. Őz. 77. Ts

Néha azért jön-megy az ember. Kell. Ha szűkös az ebéd, alig 3 km-es sétával néhány éretlen almát szakaszthatok fájáról. Ádám sem tette másként a Paradicsomban. 4—5 km-re tűrhetős bor kapható.

Hegyiútunkra pompás vezetőnk került. Kár, hogy néha eltéved, de — mint mondja — csak olyankor, ha határozott cél felé tart. Azért hat órai úttalan bolyongás után csak hazatalálunk s félötkor ebédhez ülhetünk. Egy kirándulás állag nyolc pár női harisnyába kerül. A szederindák rakoncátlankodnak. Kezek, arcok, mintha csak otthon lenne az ember, csupa karc... Vér folyik a keeses tagokból...

A marhamázsán megmértük magunkat. Csak két kilót fogytam eddig.

— Ez így szokott lenni, — nyugtat a vendéglős, — otthon majd utána hízzák, amit itt leadtak... Fő a nyugalom...

S muszáj is nyugodtnak lenni. Panasz nincs semmi. Ennek elejét vette a vendéglős azzal, hogy főpincérnek egy kivénhedt marcona atlétát szerződtetett.

Udvarolgatni akartam, tanulmányozni a hölgyeket, de elfelejtettem lehúzni a jegygyűrűmet. Kinevettek... Mindennek vége... Ma megjött a feleségem is... Jaj!...

RANY.

SZAKITÁSI OK

— Miért bontotad fel az eljegyzésedet?

— A menyasszonyom megsértődött. Három órával később mentem el a megbeszélt találkozóra és ő már másfél percet várt rám.

ORVOSI VIZSGÁN

Tanár: Beszéljen nekem az agyvelőről.

Jelölt: Bocsánat tanár úr, hirtelen nem jut az eszembe... pedig a fejemben van!

TÁRGYALÁSON

Bíró: De azt csak láthata azonnal, hogy a földön fekvő pénztárca nem az öné!

Vádlott: De a benne levő pénz rég nem látott ismerős volt nekem!

ISKOLAI SZABADSÁG

Tanító: Ebben a hónapban már másodszor kérsz szabadságot azon a címen, hogy a nővéred eljegyzése van. Ez egy másik nővéred?

Gyerek: A nővérem ugyanaz, csak a vőlegény más.

HORGÁSZ-VICC

Egy ember órák hosszat áll a horgász háta mögött; ez végre megsokalta a dolgot és udvariasan hátraszól:

— Nem lenne szíves fölírni a noteszembe a nevét és címét?

— Miért?

— Hogy értesíteni tudjam, ha fogok egy halat.

JÓ ÜZLET

— Hallom, színházat akartál nyitni.

— Igen, de meggondoltam magamat, mert a városnak legalább a fele föl akart lépni a színpadon.

— Még mindig ott volt a város másik fele!

— Azok meg mind potya jeggyel akartak színházba jönni.

AZ ISMERTETŐJEL

A mozipénztár előtt nagy a tolongás. Egy öreg úr rászól egy kisfiura:

— Ne tolakodj, fiam, ez nem a te helyed!

— Dehogy nem, — mondja a gyerek, — csak egy pillanatra elszaladtam cukrot venni.

— És honan tudod, hogy ez a te helyed!

— Onnét, hogy krétával egy nagy keresztet húztam a bácsi hátára.

A KESERŰ ORVOSSÁG

A doktor: Ha beveszi ezt a keserű orvosságot, gondolja közben, hogy bort iszik.

A beteg: Nem vehetnék be inkább bort és azt gondolnám, hogy keserű orvosságot iszom?

PONTOS EMBER

Melák úr megállít egy ismerőst lent az utcán:

— Kérem szépen, szíveskedjék megmondani, hány óra van?

— Fél.

— Mi az, hogy fél? Félegy, félkettő, félhárom?

— Nem tudom. Az órám kismutatója letörött.

APRÓ HIRDETÉSEK

Kisipari hirdetések

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifesteté, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot

SZEKERES

festővállalattól,

Debrecen, Homok-u. 122.

Telefon 13-19.

JÉG-SZEKRÉNYEK

háztartáshoz, mindenféle nagyságú, kapható és megrendelhető. Használtat cserélek és javítok.

SIMON ISTVÁN

asztalos, PESTI-UTCA 67

Betöltendő állás nőknek

Bejárónőt

azonnalra keresek. József királyi herceg-u. 7. 1421

Bejáróleány,

megbízható, ügyes, délelőtti, vagy délutáni órákra felvétetik. Dobozi úti bérház, B. II. 8. Ny.

Megbízható,

önállóan főzni tudó mindenest azonnalra keresek. Barna-utca 10. 1370

Középiskolai

tanárnőt keresek VII. gimnázista magántanuló leányom tanítására. Hatvan-u. 32. 1430

Masamódtanuló

felvétetik. Sélyei, Piac 61. 1417

Mindenes

bejárólányt parkettes lakásba felveszek. Rothermere 9. balra. 1435

Kifutóleány

felvétetik. Vasúti műterem, Petőfi-tér 12. 1440

Ügyes

bejárónőt keresek párórai munkára. Tóth, Szt. Anna-u. 23. 1487

Betöltendő állás férfiaknak

Tanulót

vagy kifutót fűszerüzletbe felveszek. Deák, Vörösmarty 11. 1433

Házmestert

felveszek. Magoss György tér 16. 1457

Házmester

szoba-konyhás lakásba háziteendőkért és kertimunkáért felvétetik. Kossuth-u. 61. Ny.

Kifutó

pékségbe azonnal felvétetik. Gyár-utca 6/b. 1455

Kimérőt

felvenne városi korcsma. Cím a kiadóban. 1484

18—20 éves

ügyes, megbízható fiút kifutónak felvesz Tokaji Borozó, Püspöki palota. 1466

Szivógázmotor

és stabil gőzgép kezelésében jártas üzemgépészt alkalmazásra keres Veréb bőrgyár. Csakis hosszabb gyakorlattal bírók jöhetnek figyelembe. 1475

Fiatal

napszabó azonnal felvételik. Bartos ruhaüzlet. Svetits-palota. 1488

Timársegédeket

felvesz Veréb-bőrgyár. 1438

Hosszabb gyakorlatú

ács- és kőművesmestert értő iparos gazdaságba felvételik. Előzőleg bizonyítványmásolatok beküldése szükséges. Jelentkezés csak meghívásra történik. Cím a kiadóban. 1442

Házmesterpár,

kertészethez értő felvételik. Komlóssy-út 14. 1397

Italmérésbe

300 pengő készpénzkaucióval üzletvezetőt keresünk. Az állást október elsején kell elfoglalni. Pályázati feltételek megtekinthetők a Tégláskerti Olvasókör elnökénél. 1436

Állást kereső nők

Perfekt

gyors- és gépírónő azonnali belépésre állást keres. Ajánlatokat „Ügyes" jeligére a kiadóba kérek. 1347

Állást kereső férfiak

Jómunkás

úrifodrászsegéd jómenetelű üzletbe nőifodrászmunka-gyakorlatra elmenne. Cím: Petróczky László, Arany János-utca 22. 1420

Bútorozott szoba

Bútorozott

szoba 1 vagy 2 személyre azonnalra is kiadó. — Simonyi-út 9. 1434

Kényelmesen

berendezett utcai bútorozott szoba külön előszobával két személyre is kiadó. Garay 19. 1460

Bútorozott

szoba 1—2 személynek kiadó. Baranyi 32. 1454

Különbejáratú

csinosan bútorozott tiszta parkettes szoba kiadó. Kossuth 60. Keresztépület. 1470

Bútorozott

kis szoba olcsón és egy elegáns szoba úrinő részére kiadó. Piac 59. II. lépcső, I. em. 1489

Teljesen különálló

utcai bútorozott szoba fürdőszobahasználattal és mellékhelyiségekkel kiadó. Maróthy György 18. 1480

Kiadó

különbejáratú bútorozott szoba Miklós-utca 41. udvarban. 1429

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó

egy utcai szoba, előszoba nov. 1-ére irodának vagy garzon úrnak. Csapó-u. 10. Értekezni az udvarban a tulajdonossal. 1377

Kiadó

egy nagy utcai szoba, előszoba és konyhával ker., csendet szerető házaspárnak vagy nőknek. Értekezni: Arany János-u. 35. Éricz Ottilia. 1452

Kiadó

egy szoba, konyha, speiz, előszobás lakás. Lugosi-utca 29. (tűzérlaktanya háta mögött). 1451

Irodának

főtéri nagy utcai szoba előszobával azonnal kiadó. Miklós-u. 1. 1481

Kétszobás

Kiadó

két utcai szoba novemberi 1-ére irodának, rendelőnek, vagy garzon úrnak. Csapó-u. 10. Értekezni az udvarban a tulajdonossal. 1376

Kétszoba

mellékhelyiségekkel október 1-re kiadó. Komlóssy-út 14. 1398

Kiadó

vagy eladó 2 szoba, konyha, kertes ház Csigekert, Csörsz-u. 15. sz. (Érdeklődni Sinay Miklós-u. 17.) 1490

Kiadó

kettő szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás. Bethlen-u. 31. sz. 1491

3 és többszobás

Hüvelyes-u. 7. sz.

3-szobás lakás november 1-re bérbeadó. Felvilágosítást nyujt Benkő ügyvéd, Szent Anna 14. 1443

5-szobás

utcai lakás Kossuth-u. 45. november, esetleg októbertől kiadó. Megnézhető 11—12 között. 783

Oktatás

Németül

beszélni tanítok kezdőket speciális módszerrel délelőtt. — Méliusz-tér 15. „Deutsch". 1444

Számtan-fizika

tanárnő olcsón tanít. Cím a kiadóban. Ny.

Zongoraórákat

adok akadémiai rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magyar nótákat is tanítok cigányosan, kísérletszerkesztéssel. Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső, délután féi 2-től fél 4-ig. 134

Ajánlat

Közvetlen forrásból

érkező gyári maradékaim mindig legolcsóbbak. — Dr. Révászné, Piac-utca 42. sz. Pannonia-udvarban.

Nyári köppenyt

6 P, átmeneti kabátot 10 P, utcai ruhát 4 P-ért készítek. „Elit-szalon", József kir. herceg 14. 908

Asztaltűzhelyek

állandóan raktáron. Megrendeléseket és zománcozott tűzhelyek javítását garanciával vállalok. — Molnár Imre épületlakatos, Csapó-u 49. sz. 1090

Családi ház ellenében

idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Címet „Tisztviselőcsalád" jeligére a kiadóba kérek. 311

Zománctűzhelyek,

kályhák, hőfokozók, borsajtók, szőlőzúzók, üstök, üstházak Nagy vasüzletében, Csapó-kanyar. 109—1271

Mindenféle

építési anyag, valamint deszka, léc, faragott fa és bauxitcement kapható a Debreceni Műkőgyár rt. Fürdő-utca 2. sz. telepén. 1193

Épületbontásból

ajtók, ablakok, faanyagok, vasdrótok, csövek, falkötővasak, vasgerendák, ásók, lapátok, csákányok, gereblyék, természkövek, márvány síremlékek olcsón kiárusítatnak. Kígyó-utca 51.

Villanykörtecsere

20 fillér, órák 3 pengőtől, gramofonlemez 50 fillértől. Vagyonmentő, Hunyadi-u. 18. 104—1130

Víz és gáz

szerelését, javítását a legpontosabban, garanciával vállal Molnár János szerelő, Csapó 49. 104—1117

Tengeriesutka

előnyös árban minden mennyiségben kapható az István-malomban. 1465

Kartelenkívüli

motalkó literje 45 fillérért Széchenyi-utca 3. sz. benzinkútnál kapható. 1461

Mérlegek,

takaréktűzhelyek, tolósúlyos 100 kgr.-mos mérleg, új és javítottak minden árban felelősséggel. Kigyó-utca 57. 1471

Cserép

holdfarkú és kúpás Alföldi takarékpénztár téglagyárában jutányos áron kapható. Eladási iroda: Alföldi takarékpénztár. 1476

Grafologusnő

múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad: Széchenyi 43. szám. Ny.

Paplanok flanel takarók lópokrócok olcsón Petriknél

Szent Anna-u. 5

Üstök

rézből, vasból, horgonyozottból, kályhák, zománctűzhelyek, csövek, hősugárzók Nagy vasüzletében, Csapó-kanyar. 109—1271

Sempernova

nemes homlokzati vakolati anyag kapható a Debreceni Műkőgyár rt.-nál. 1401

DEBRECENIEK TALÁLKOZÓHELYE BUDAPESTEN

VII. Szövetség-utca 3. sz. „KISDEBRECEN" vendéglőben. 1265

Teljes ellátás

Egyetemista leányt

teljes ellátásra elvállalok. Bányainé, Csapó-u. 84. sz. Ny.

Diáklányokat

vagy fiúkat teljes ellátással keresek a városhoz közel lévő kerti lakásomba. Nógrádi M.-u. 22. sz. faraktár mellett. 1062

Autó-motor-kerékpár

„Adler"

négyszemélyes kis autó, keveset használt, eladó. Cím a kiadóban. 1415

Eladó

kifogástalan motorkerékpár, gumik is újak. Péterfia 48., második pince. 1469

Renault

kisautó, jó állapotban olcsón eladó. Rákóczi-u. 56. 1447

Sürgősen

eladó Ariel 550-es oldalkocsis motorkerékpár, — generálozott. Veress József, Berettyószentmárton 1453

Üzlet-műhely raktár

Mosoda,

ruhafestő és kézimunkaüzlet kiadó. Cegléd-u. 16. 1449

Üzlethelyiség

Csapó 3. azonnal kiadó. Értekezni dr. Brück ügyvédnél, Piac 77. 1486

Kereslet

Lakbérleköléssel

családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő" jeligére kiadóba kérek. 310

Jól belovagolt

hátaslovat teljes lovaglófelszereléssel napi kétórai lovaglásra keresek. „Azonnal fizetek" jelígére ajánlatot a kiadóba kérek. 1408

Veszek

mindenféle használt bútort, irodaberendezést, varrógépet, üzletberendezést, páncélkasszát. — Hívásra jövök. Andrásk6, Csapó 16. 468

Benzin

ruha-, parkett-tisztításhoz, autóolajok, padlóolaj, kerékpár és alkatrészei, Dunlop gumi. — Emerich, Sas-utca 4. Telefón: 11—87. 920—825

Jóállapotban

lévő Wertheim kasszát megvételre keresek. Szent Anna-u. 2. Telefón 28—81. 1439

Lakás és szoba kereslet

Keresek

2—3-szobás lakást. Simonné Rákosliget, Tizenhat-u. 4. 1384

Keresek

lakást háromszáz négyszögöles telekkel Tócóskert, Csige-, Hatvan-utcai- és Vénkert környékén. Címem: Boldogkert, Ghillányi-u. 13. Ny.

4—5-szobás

fürdőszobás, földszintes, alápincézett, száraz, déli fekvésű kertes lakást keresek belvárosban főutcához közel. Ajánlatokat kiadóhivatalba. 1468

Hangszer

Eladó

egy francia gyártmányú légpumpás, „B" hangolású nickel trombita. — Megtekinthető: Tanczer hangszerkészítőnél, Batthyányi-u. 1. sz. I. em. 1418

Zongorák,

kitűnő hangúak, olcsón eladók. Pianino bérbeadó. Hangolás, javítás. — Piac 44. 1472

Zongora

világmárkás, modern, olcsón eladó. Megtekinthető d. e. 8—10, d. u. 3—6 Hatvan-u. 37. Orvos. 1467

Zongora

világmárkás, fémbetétes, kereszthúros és különféle **bútorok** jutányosan eladók. Felvilágosítás kapusnál, Deák Ferenc-u. 17. 1423

Bútor

Eladó

egy sötét barokk ebédlő bőrszékekkel Csapó-u. 10. az emeleten. 1378

Egy

antik szekrény és egy kihúzhatós cselédágy eladó Kálmán-tér 2. emelet. **VV—1258**

Földek, házak, telkek eladása, bérlete ügyében forduljon bizalommal
DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Bethlen-u. 21.

Dienes József

INGATLANFORGALMI IRODÁJÁNAK HIRDETÉSEI.

Iroda: Bethlen-utca 21. szám.

ELADÓ HÁZAK:

Apaffy-utca 28. Szép nagy bérház, 28.000 pengő.
Pacsirta-utca 9. Hat lakással, 13.000 pengő.
Faiskola-utca 7/f. Félholdas telek, két lakással, 12.000 pengő.
Teleki-utca 15. Két lakással, szép telekkel, 10.500 pengő.
Garai-utca 11. Négy lakással, 9000 pengő.
Szabó Kálmán-utca 17. Nagy telekkel, kettős fronttal, 8600 pengő.
Kinizsi-utca 71. kétszobás lakással, hatszázas telekkel, 8000 pengő.
Böszörményi-út 26. Háromszobás lakással, — 7500 pengő.
Gróf Vecsey-utca 46. Adómentes kétszobás és egyszobás lakással 7500 pengő.
Csap-utca 78. Három lakással, 7000 pengő.
Cserepes-utca 17. három lakással, 6500 pengő.
Homok-utca 68. öt lakással, 6200 pengő.
Kassa-út 37/b. Adómentes ház, 5000 pengő.
Kuruc-utca 110. Szép ház, 4200 pengő.
Malvin-utca 9. Két lakással, részletre is, 4000 pengő.
Urrétje-utca 44. Kedvező feltételekkel, 2600 P.
Hajduhadházon adómentes ház, gyümölcsössel, 5000 pengő.
Bocskayban 600 négyszögöl szőlőföld, lakással, 3500 pengő.
Vámospércsen 11 hold föld, szőlővel, tanyával, 9500 pengő.

DIENES IRODA, Bethlen-utca 21.

Jóállapotban

lévő keményfa háló és egyéb bútorok jutányos áron eladók. Hatvan-u. 1. II. kapu, III. em. 12/a. VV. 1281

Egy

ebédlődívány s egy szalongarnitura eladó. — Ferenc József-u. 26. baloldali első lépcsőház. — Házmesternél érdeklődjék. 1327

Gazdasági eszközök

Használt

krumplifülleszto, lisztes hombár, hordóeresztő kötél, Wampir porszívógép, 5 lóerős villanymotor, állófogas, gázkályha eladó. Csapó 77. 1437

Országos vásárok

Hétfőn, szeptember 19-én: Arló (Borsod), Bátaszék (Tolna), Fehérgyarmat (Szatmár), Gamás (Somogy), Gödre (Baranya), Gyón (Pest), Jánoshalma (Bácsbodrog), Jászárokszállás (Szolnok), Kál (Heves), Kóka (Pest), Kötegyán (Bihar), Kőtelek (Szolnok), Magyaróvár (Moson), Mezőkeresztes (Borsod), Paks (Tolna), Szany (Sopron), Tatabánya országos vásár (Komárom), Tiszacsege (Hajdú), Tokaj (Zemplén), Veresegyháza (Pest), Veszprém (Veszprém).

Kedden, szeptember 20-án: Gölle (Somogy), Gyulaj (Tolna), Pereg (Pest), Tamási (Tolna), Vajszló havi vásár (Baranya).

Szerdán, szeptember 21-én: Alsónémedi (Pest), Alsóság bizonytalan (Vas), Erdőcsokonya bizonytalan (Somogy), Iharosberény (Somogy), Körmend (Vas), Kunhegyes pótvásár (Szolnok), Olaszliszka (Zemplén), Püspökhatvan (Pest), Rudabánya (Borsod), Somogysásd bizonytalan (Somogy), Somogyszob (Somogy), Szabadszentkirály (Baranya), Tab bizonytalan (Somogy).

Csütörtök, szeptember 22-én: Hajdúhadház (Hajdú), Keszthely (Zala), Kopányszántó (Tolna), Nemesnép (Zala), Öcsöd (Békés), Sajtóskál (Esztergom), Toponár pótvásár (Somogy).

Péntek, szeptember 23-án: Békés (Békés).

Szombaton, szetpember 24-én: Békés.

Vasárnap, szeptember 25-én: Békés.

Vetőgép

20 soros, Melichár-rendszerű, eladó. Károly Ferenc József-út 21/b. 1473

Eladó föld

Zeleméren

négy hold szántó, két hold szőllő, két hold gyümölcsös tíz-szobás kastéllyal eladó. Értekezhetni özv. dr. Baltazár Dezsőné tulajdonossal Debrecen, Maróthy Gy. utca 21. szám, délelőtt 11-től 11-ig, délután 3-tól 4-ig. 1458

A Tisza István-téren

szép telek olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1485

Birtokbérlet

Bérbeadó

58 hold homoki föld. Budai Ézsaiásból nyiló Tarr ucca 3. 1474

Kiadó

országút mellett 75 hold búzatermő. Magoss-tér 18 9—10 között. 1445

Eladó házhely

OLCSÓ HÁZHELYEK

a Luther- és Kuruc-utcák sarkán részletfizetésre is eladók. Felvilágositást ad dr. csányi FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1823

Házhelyek

beállított termő gyümölcsössel eladók Sesztina-utca 4. sz. Kisállomás mellett. 1013—1374

Eladó ház

Vasutasok, postások

részére alkalmas családi ház Homokkertben kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni Hatvan-utca 53. sz. Telefon 15-12 V—815

PIACI HIREK

ELŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka, sovány darabja	3.20—4.80	Tyúk kg	1.05—1.15
Pulyka kövér kilója	0.90—1.00	Jérce párja	2.60—3.70
Liba, sovány darabja	3.20—4.30	Csirke, rántanivaló	1.20—1.80
Liba kövér kg	1.20—1.40	Csirke, sütni-párja	2.30—3.40
Kacsa kövér, kilója	1.10—1.30	Kacsa, sovány darabja	1.30—2.30
Tyúk párja	3.80—5.00	Tojás drb.	0.08—0.09
Kappan kg.	1.05—1.15	Tojás kilója	1.50—1.60

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Nemes alma kilója	0.36—0.60	Dió kg.	0.50—0.60
Közönséges alma kilója	0.08—0.32	Szőlő, csemege kilója	0.32—0.52
Körte kg.	0.20—0.25	Dióbél kg.	4.00—4.60
Szilva kg.	0.22—0.36	Dinnye, görög kilója	0.02—0.06
Őszibarack kg	0.20—0.70	Sárgadinnye kilója	0.06—0.08
Birsalma kg.	0.26—0.32	Citrom drb.	0.07—0.12
Ribizli kg.	0.36—0.60		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Veresbagyma kilója	0.12—0.14	Zöldbab kg.	0.06—0.10
Fokhagyma kilója	0.20—0.40	Karalábé drb.	0.02—0.05
Cékla kg.	0.16—0.20	Sárgarépa cs.	0.03—0.05
Tök drb	0.02—0.04	Bab száraz kg	0.24—0.30
Burgonya, rózsa kilója	0.08—0.10	Zeller kg	0.20—0.24
Burgonya, vegyes, kg.	0.05—0.06	Spenót és sóska csomója	0.02—0.03
Retek, cs.	0.05—0.07	Zöldhagyma csomója	0.04—0.08
Petrezselyem csomója	0.04—0.06	Saláta feje	0.02—0.03
Karfiol drb.	0.30—0.40	Paprika 100 drb.	0.36—1.00
Kelkáposzta kilója	0.05—0.08	Ugorka 100 db	0.30—0.80
Fejeskáposzta, kilója	0.06—0.14	Gomba kg.	0.20—0.80
Savanyúkáposzta kilója	0.26—0.30	Paradicsom kilója	0.08—0.02
		Zöldtengeri csöve	0.02—0.03

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kg.	0.42	Rozskenyér kg.	0.30
Féibarna kg.	0.40	Péksütemény drb	0.05
Barna kg.	0.38		

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00 ás	kg. 0.38	Rozsliszt kg.	0.28
Búzaliszt 0-ás	kg. 0.38	Korpa kg.	0.15
Búzaliszt 2-ős	kg. 0.37	Búzadara kg.	0.44
Búzaliszt 4-es	kg. 0.56		

Samu János

OFB ENGEDÉLYES HIRDETÉSEI

Iroda áthelyezve Deák Ferenc-u. 7.

ELADÓ INGATLANOK:

Házak: Csillag-utca 108., Vendég-utca 36., Komlóssy-út 43. 3-szobás úrivilla, Széchenyi-utca 90/a szép adómentes úrivilla, Kemény-utca 1. sz., Pacsirta-utca 8., Bercsényi-utca 105., Harsányi Gusztáv-utca 16., Nyil-u. 120., Igettér 2. adómentes. — **Földek:** Macson 9 hold prima tanyásföld sürgősen eladó. Ugyancsak feketén 22 kat. hold búzatermő tanyátlan föld, ennek eladási ára kat. holdanként 1050 P, ezen birtok bérbe van adva holdanként 3 m. búzáért, 1 m. csövestengeriért, ez egy hihetetlen olcsó ár, vételár felével megvehető. Halápon 50, Cserén 12, Nyilastelep mellett 4 hold, Biharban 50 hold, felével megvehető. Iroda: Deák Ferenc-utca 7. 1492

Családi ház

18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsössel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfeljáróval, alápincézve, jóvizű kúttal, részben teher átvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám, Homokkert. 243

ELADÓ

Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Házhelyek

Híd-utca 14. szám alatt, valamint 7-szobás ház, a közismert Bagolyvár vendéglővel elköltözés miatt eladó. V—391

Forgalmas helyen,

a nagyállomás mellett, Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség kocsmának kiadó. 369

Villa

Nagyerdőn eladó 24.000 P-ért. 10.000 P LÁB-kölcsön és 5000 P bankteher átvállalható. Adómentes, modern, nagy telekkel. — Értekezni: Gavallér ügyvéd, Svetits-palota. 1450

Eladók

városi, telepi, kertségi házak, tanyásföldek, házhelyek, konyhakertészeti földek, szőlők havi részletre is Gazdák Bankjában. 1483

Különféle

Kis

samottbetétes kályha eladó. Kertész-utca 7. 1269

Használt,

jó állapotban lévő ajtók, ablakok eladók. Csonka-utca 6. 1461

Bontásból

kikerült szép nagy ajtók, ablakok eladók. Török Bálint 23. sz. 1462

Fikusz

eladó. Boldogfalva-u. 20. 1463

Csillárok

olcsón eladók. Boldogfalva-utca 11. sz. 1477

Katonatiszti

köpeny, blúz, nadrág, csizma, használt, olcsón eladó. Miklós-u. 6. 1441

Preisler-féle

300 literes borprés sürgősen eladó. Schreiber, Hajdúsámson. 1456

Eladó

új boroshordó. Hunyadi-utca 14. Zálogház. 1448

Perzsabunda,

szövőszék, cserépkályha, takaréktűzhely és fejős kecske eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1482

Eladó ingóság

Betegtoló kocsi

kézzel hajtható, eladó. — Jókai-utca 12. 527

Eladó

clubgarnitura, éttermi és kártyaasztalok, székek, csillárok stb. jutányos áron. Cím a kiadóban. 1261

Wertheim-szekrény,

művészi berakásos márványasztalka, zongoralámpa, metronom, festmények, nagy konyhaasztal, mosóteknők, dézsa, lisztesláda, két hamis kuvasz eladó. Poroszlay-út 11. szám. 1459

Tejeskocsi

alig használt, eladó Bethlen-u. 53. Ny.

Elveszett

Egy kiszabott

mellény szövetjét egy szegény kifutógyerek elvesztette a Jókai-utcától Csigekert-utcáig. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. — Grünfeld-cég, Piac-u. 37. 1446

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.
Igazgató: Somogyi Gábor.
Művezető: Liptay András.

DEBRECZENI UJSÁG KÉPES HIRADÓJA

1938 SZEPTEMBER 18.

Hitler vezér és kancellár nagyjelentőségü beszéde Nürnbergben

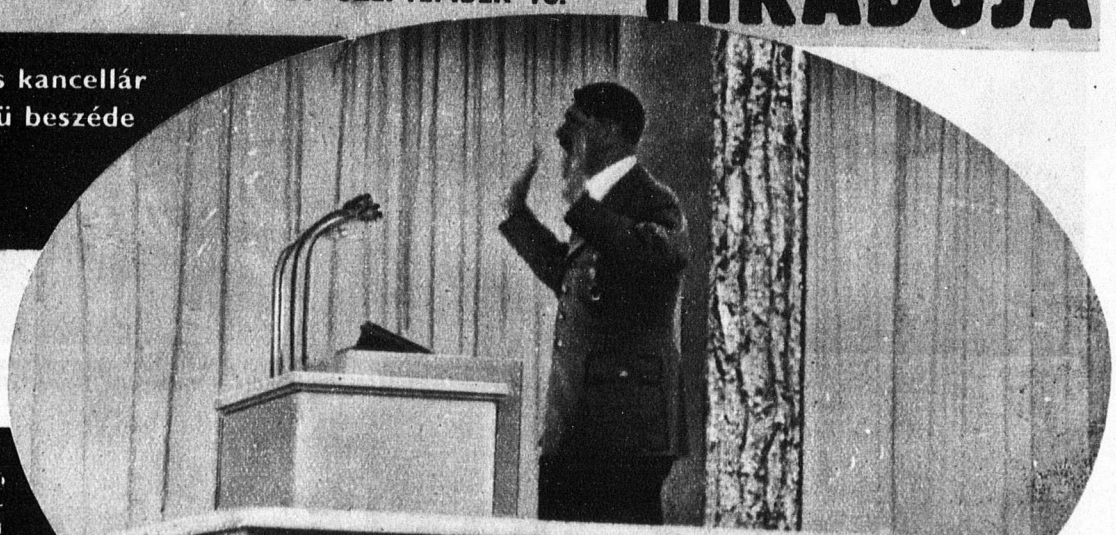

„Nem vagyok hajlandó tovább végnélküli nyugalommal tűrni német néptársak elnyomását!"

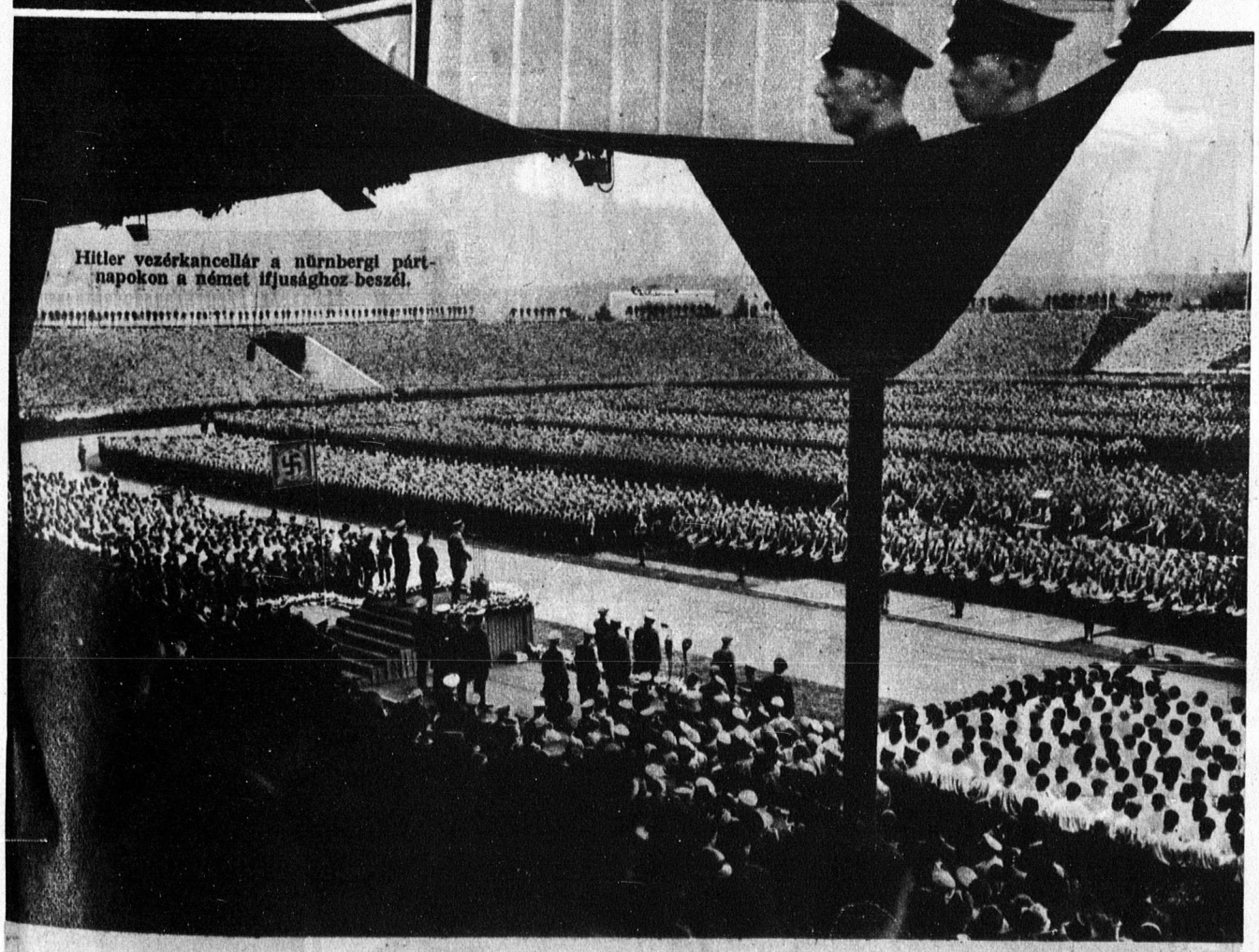

Hitler vezérkancellár a nürnbergi pártnapokon a német ifjusághoz beszél.

Fizessen elő a DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD-re!

Előfizetési ára egy hónapra 3 pengő

Dr vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály min. tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának új vezetője.

Mikecz Ödön igazságügyminiszter megnyitó beszédét mondja a budapesti Nemzetközi Ügyvédkongresszuson.

Vilma holland királynó uralkodásának 40-ik évfordulóját Budapesten az Országzászlónál ünnepelték meg meleg bensőséggel. Középen Fledderus holland főkonzul és Arno követségi titkár.

Vitéz Marton Béla, a Nemzeti Munkaközpont elnöke, a Rómába érkezett magyar munkaközponti tagokkal tisztelgő látogatáson Mussolininál.

Dr Lántzi Rákoczi Rákoczy Imre min. tanácsost, a volt sajtófőnököt miniszteri osztályfőnökké nevezték ki.

„A kaposvári program megvalósítása nem politika, hanem a nemzet egyetemes érdeke"

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök kaposvári programja a magyar közélet fejlődésének egyik jelentős fordulópontja.

Antal István államtitkár rádióelőadása a kaposvári programról.

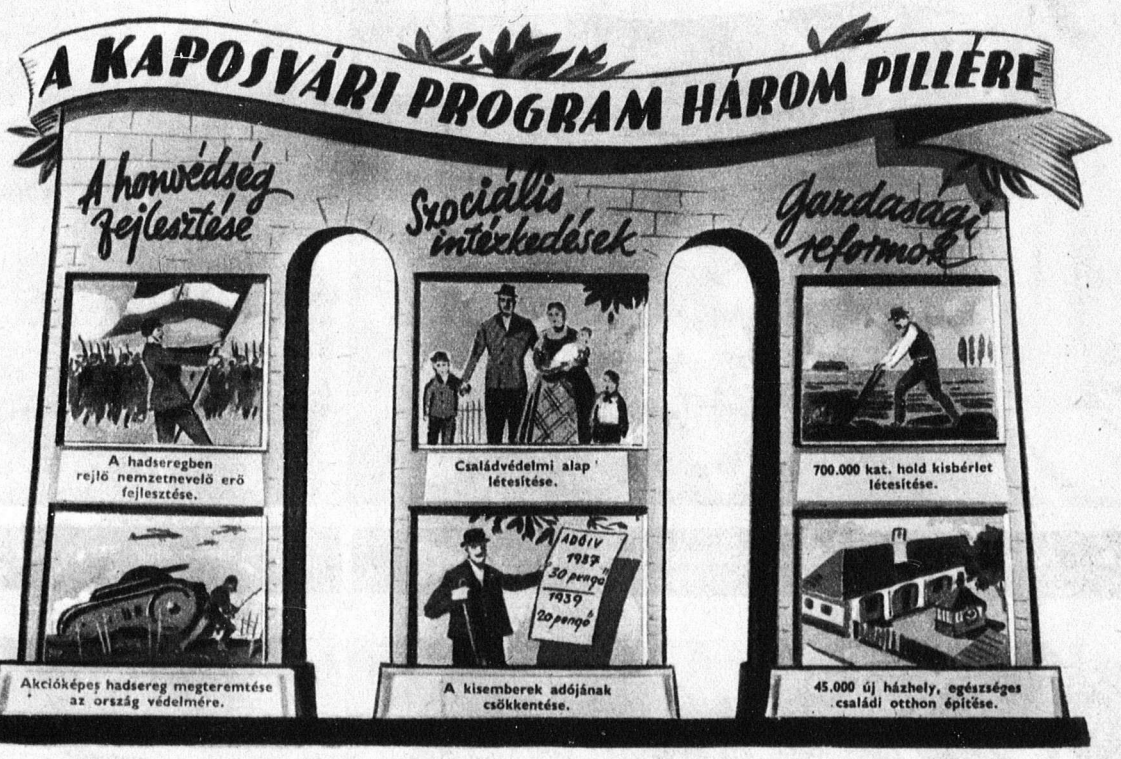

„A mai idők lázas rohanása új tempót követel a kormánytól és a kormányzottaktól egyaránt."

Antal István államtitkár báró Urbán Gáspár mezőtúri beszámolóján. Jobbra Tasnády Nagy András orsz. pártelnök, Kenéz Béla, Borbély György főispán, Mikecz Ödön igazságügyminiszter.

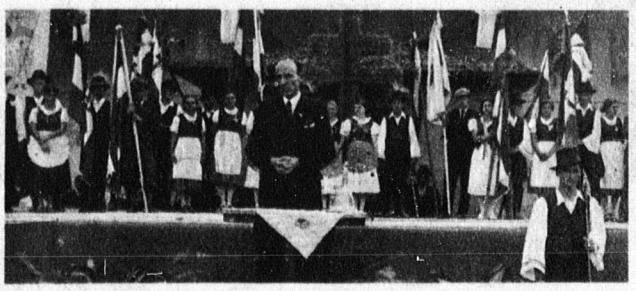

Imrédy Béla miniszterelnök beszél a katolikus agráriflak somogymegyei szentistváni seregszemléjén Kaposvárott.

A kaposvári cukorgyári legényegylet a seregszemle egyik rendezőgárdája. *(Foto Grábner)*

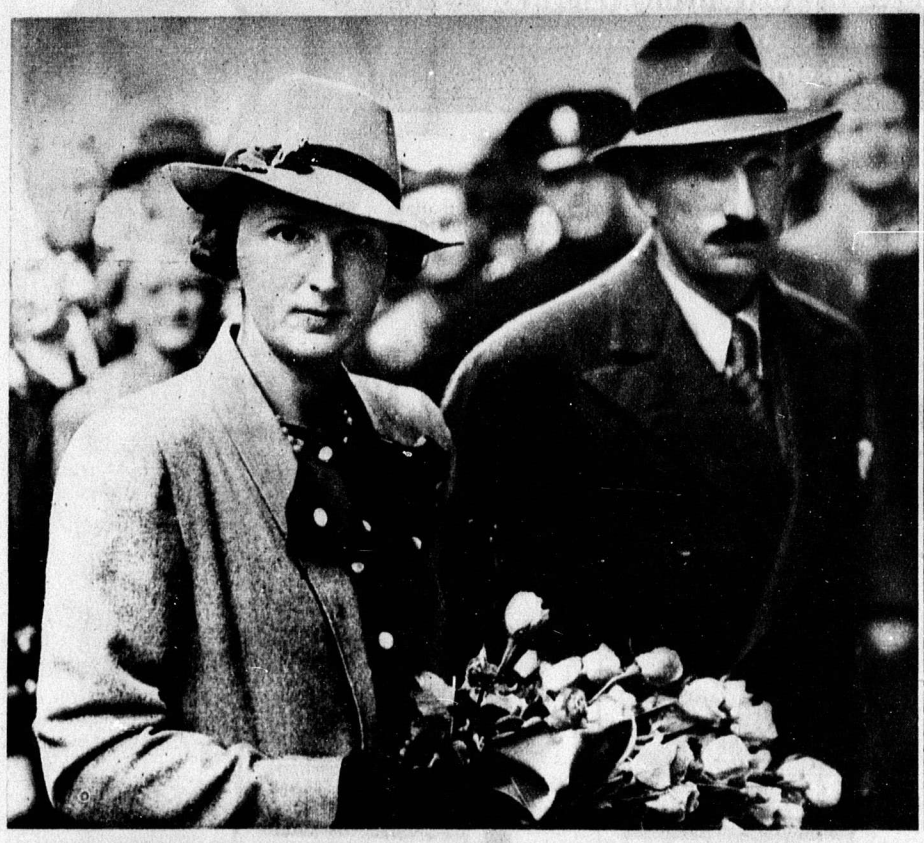

Boris bolgár király és Joanna királyné Londonban tartózkodnak.

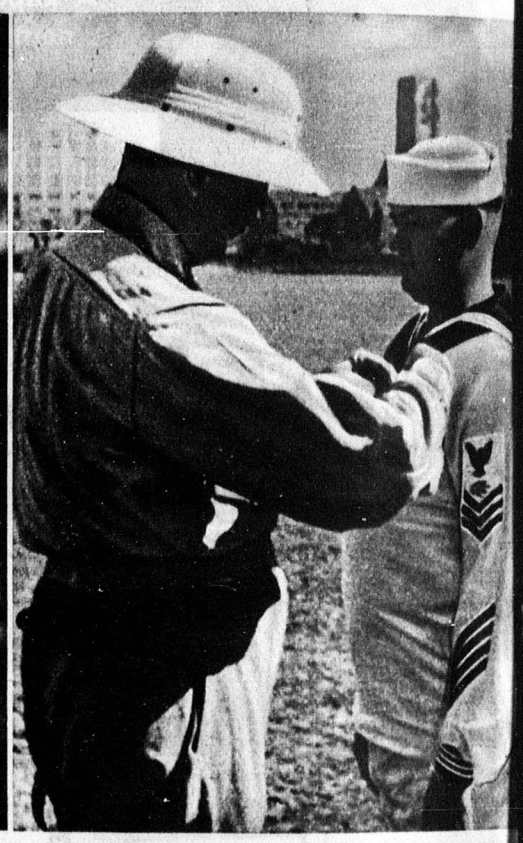

A japánok által Sanghainál elsüllyesztett Pana[illegible]rikai torpe[illegible] katonai érdemére[illegible]ntették ki

Kingsley Wood angol légügyi miniszter, a légi program ellenőrzése során meglátogatta az angliai repulógépgyárakat.

Trópusi sisakpróba a Paleszt[illegible]uló angol ö[illegible]

sztett Pana ikai torpedóromboló hős legénységét érdemeren intették ki.

a Paleszt uló angol önkénteseken.

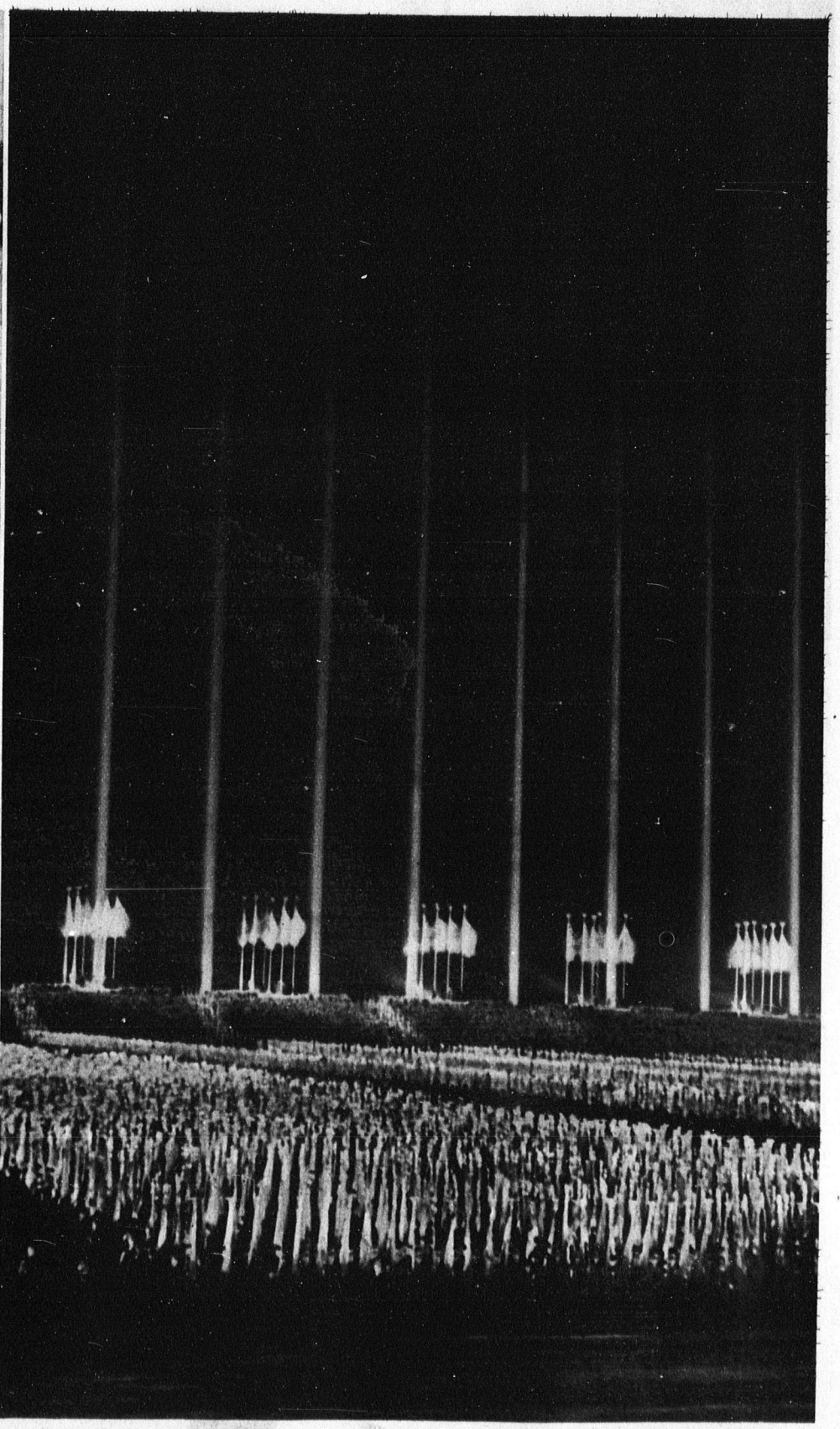

A nürnbergi német nemzeti szocialista pártnap egyik festőien megrendezett jelenete.

Vilma holland királynő uralkodásának 40-ik évfordulóján fényes, ünnepségek voltak a fővárosban. A jubiláns királynő és leánya Julianna trónörökösnő a díszpáholyban.

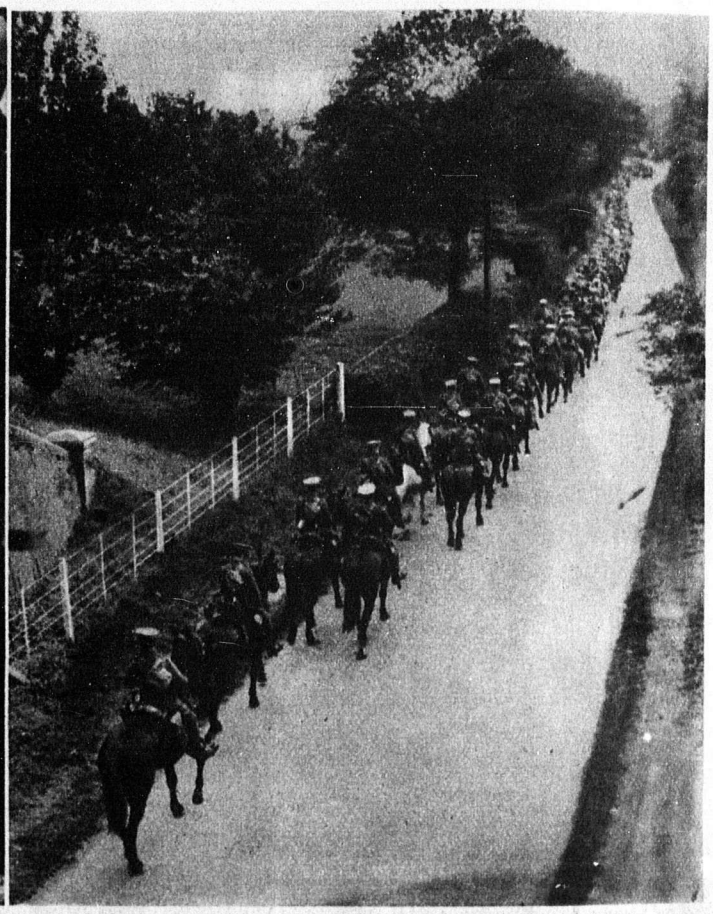

Angol lovasság felvonulása az őszi angliai hadgyakorlatokon.

A középeurópai események idegessége nyomán a francia kormány visszahívta az alig pár nap előtt leszerelt tartalékosokat. Bevonuló tömegek egy párizsi pályaudvar előtt.

Tenyészlóvizsga a Makó és Vidéke Nónius Tájfajta Lótenyésztő Egyesület udvarán. Gundelfinger ezredes és Nagy Jenő gazd. tanácsos a felvezetett anyagot szemlélik.

Gróf Teleki Mihály államtitkár (x) Almási Sándor anyáján. Mellette Almási Imre jánosbalmi község, bíró és dr Fekete Imre halasi polgármester.

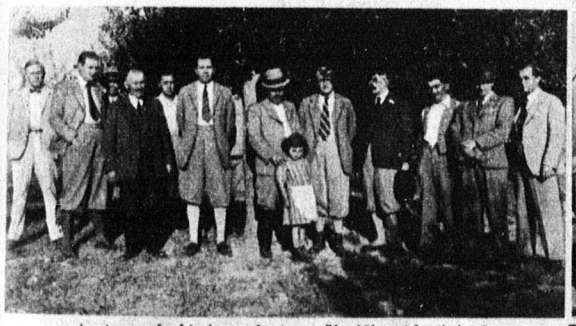

A tanyabejárás résztvevői ifj. Almási Imre gyümölcsösében.

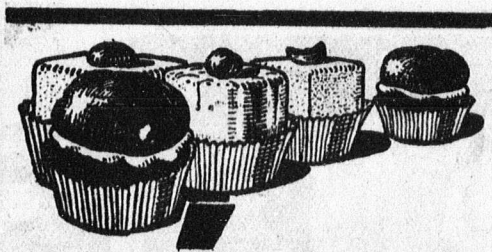

Sütőpora Váncza legyen
Ha nincs otthon rögtön vegyen!

VÁNCZA
SÜTŐPOR

A hercegprímás szikszói bérmálás közben.

A HERCEGPRIMÁS SZIKSZÓN

A szikszói kat. Leányegylet tiszteigése a hercegprímás előtt.

A hercegprímás Patay Sámuel főispánnal vonul be Szikszóra.

Patay Sámuel főispán üdvözli a hercegprímást. *(Frisch Oszkár felvételei)*

Jelenet a Budapesten megtartott Slavia—Ferencváros (2:0) mérkőzésről, mely Csehszlovákiának juttatta a középeurópai kupát.

209

Orvosok ezrei ajánlják a Togal-t

rheumatikus és köszvényes fájdalmak ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és izületi fájdalmaknál, valamint meghűléses betegségek ellen. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togal-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszertárban. P 1.60

A debreceni országos kisiparos kongresszus elnöksége és a vágóverseny zsűrije.

A debreceni pénzügyi tisztviselők vacsorája.

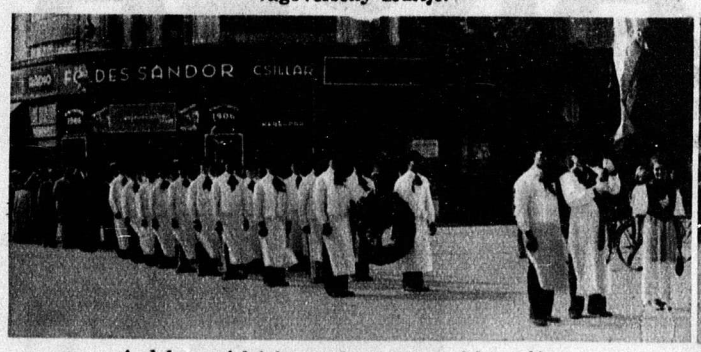

A debreceni húsiparos kongresszus felvonulása.

A volt debreceni 39-es ezred Bajtársi Körének találkozója a debreceni hősi emlékmű előtt.

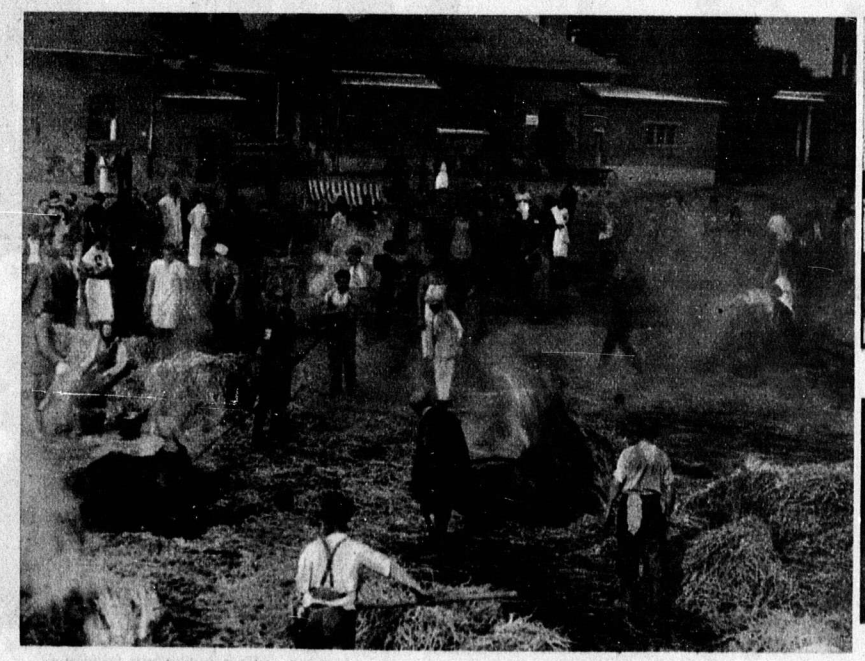

Jelenet a debreceni orsz. húsiparos kongresszus keretében lezajlott vágóversenyről.

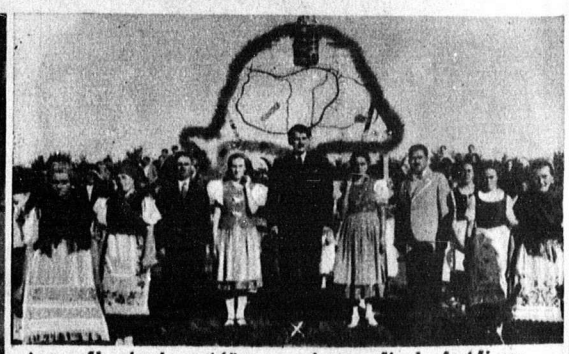

A mezőberényi aratóünnep résztvevőinek festői csoportja, x-el jelölt dr Marschall Ferenc főszolgabíró.

Gálik Endre békéscsabai dalköltő nagysikerű szerzői estjének szereplői. x jelezve Gálik Endre. *(Gálik felvétel)*

CSAK BIZTOS HATÁSU PORPÁCOT HASZNÁLJUNK AZ ŐSZI CSÁVÁZÁSHOZ

ARZÓPÁC – PORZOL – TILLANTIN

SZÁRAZPÁCOK

MEGBIZHATÓSÁGA 15 ÉVE KÖZISMERT. GYORS CSÁVÁZÁST, VETŐMAGMEGTAKARITÁST BIZTOSIT A PORPÁCOLÁS

KÉRJEN DIJMENTES UTMUTATÓT:

AGRO RT. BUDAPEST, HAJÓ U. 2.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mélynyomó körforgógépein Budapest, VII, Dohány utca 12
Felelős szerkesztő és kiadó: Timáry Mihály.